

ARKITEKTURPROGRAM

TILLHÖRANDE DETALJPLAN FÖR
DNR: 2017-13571

LÖVHOLMEN 12 MFL I STADSDELEN LILJEHOLMEN

”Det byggda ska användas som verktyg för att lösa samhällets långsiktiga behov och tillföra staden hållbara kvaliteter med människan som utgångspunkt.”

ur Stockholms Byggnadsordning

LÖVHOLMEN 12 MFL DIARIEUMMERR 2017-13571

Stadsbyggnadskontoret
Registraturen
Box 8314
10420 Stockholm
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

Arkitekturprogrammet har tagits fram av stadsbyggnadskontoret och FOJAB tillsammans med exploateringskontoret, byggaktörerna och deras arkitekter.

Medverkande stadsbyggnadskontoret:

Torleif Falk, stadsarkitekt
Per Hansson, stadsplanerare
Sofie Loftenius, plankonsult, Tengbom
Jesper Kramers, plankonsult, Tengbom

Konsulter:

Magnus Lundström, FOJAB
Ylva Åborg, FOJAB
Anna Kika, FOJAB
Joanna Attvall, FOJAB
Sanna Westin, FOJAB
Klara Stigner, FOJAB

information om programmet lämnas av:
per.hansson@stockholm.se

Innehåll

Inledning	3
Stadens styrande dokument	3
Bakgrund	5
Syfte och status	5
Avgränsning	5
Arkitektonisk idé	7
Lövholmen i staden	9
Diagonal kvartersstruktur	9
Komposition och roller	10
Höga härlighetsvärden	10
Byggstenar	11
Lövholmen i staden	13
Det nya Lövholmen	19
Strukturplan	23
Elevationer genom området	31
Allmän plats	35
Principer för publika rum	37
De publika stadsrummen	45
Vattenplatsen	47
Kajstråket	51
Kulturplatsen	55
Lekplatsen	59
Kvartersmark	61
Komposition och roller	63
Kvarterens arkitektur	74
Kvarter 1	75
Kvarter 3	77
Kvarter 5	79
Kvarter 6	81
Kvarter 7	83
Kvarter 8	85
Kvarter 9	87
Kvarter 10	89
Beckershuset	91
Kajhuset	93
Smedjan och Förbandsfabriken	95
Färgfabriken	97
Snickeriet, Rederiet och Betonggalleriet	99
Portvaktshuset och uppfordringsverket	101

Inledning

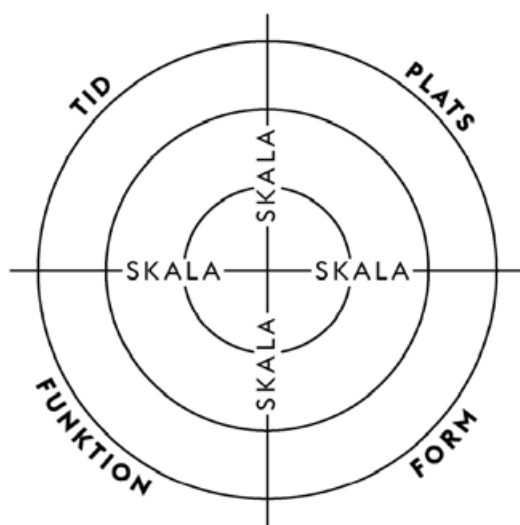
Stadens styrande dokument

Stadsutveckling skapar möjligheter att förbättra och utveckla staden i alla delar. Stadsbyggandet och arkitekturen är ett kraftfulla redskap som kan bidra till att styra utvecklingen till en ännu vackrare stad i hållbar riktning. Ny byggnation ska beakta platsens förutsättningar och gestaltas utifrån en helhetssyn där alla skalor samspelar.

Som ett komplement till planhandlingarna ska arkitekturprogrammet bidra till att säkerställa gestaltning av hög kvalitet i den byggda miljön.

I arbetet med arkitekturprogram är Översiktsplan för Stockholms stad, Byggnadsordning samt Arkitekturpolicyn viktiga utgångspunkter. Sistnämnda dokument är en del av stadens samlade strategier för Stockholms gestaltning. Verktöget för stadens gestaltning kan med fördel användas i processen för framtagandet av ett arkitekturprogram.

Verktöget bygger på fyra teman där frågeställningar lyfter fram arkitekturens och stadsbyggnadsprocessens potential genom att undersöka och tydliggöra hur det planerade, men ännu inte byggda, kan gestaltas. Det är ett stöd för att formulera projekts innehåll och verkan, för ökad förståelse, samsyn och för att skapa en gemensam målbild. Verktöget finns beskrivet i sin helhet i Stockholms byggnadsordning och i Arkitekturpolicyn.

Översiktsplan för Stockholms stad

Översiktsplanen är ett övergripande dokument som pekar ut stadens markanvändning och riktning för utveckling. Översiktsplanen pekar ut Lövholmen som ett av stadens stadsutvecklingsområden och som en del av den centrala stadens utvidgning som ska utvecklas till en attraktiv, tät, mångfunktionell och livaktig stadsmiljö.

Stockholms byggnadsordning

”När Stockholm växer ska arkitekturen bidra till att förbättra miljön i alla delar av staden. Följande punkter utgör vägledningar för utveckling av verksamhetsområden.

- Utveckla verksamhetsområden från en samtida tolkning med utgångspunkt i kringliggande bebyggelse vad gäller karaktär, skala, material, kulör och typologier. Utforma bebyggelsen utifrån en formulerad arkitektonisk idé.
- Ta tillvara potentialen för området genom att ta stöd i befintliga karaktärs-skapande byggnader och miljöer.
- Säkerställ en god balans mellan funktion och utformning.
- Stärk sambanden med omkringliggande områden och sträva efter integrerade gatunät.
- Utveckla både befintliga och nya kvaliteter i verksamhetsområden för att skapa attraktiva offentliga rum.
- Tillför stadskvaliteter som ger stöd för ett levande stadsliv av både permanent och tillfällig karaktär.”

Ur Stockholms Byggnadsordning.

Stockholms arkitekturpolicy

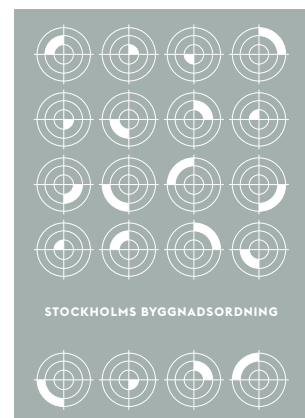
”Stockholm binds ihop av storskaliga strukturer som landskapsrum, vägnät och olika tekniska system. På stadsdelsnivå består stadsväven av olika planmönster där kvarter, parker och torg ingår. Enskilda byggnader ger olika volymer och byggnadselement – som tak och sockelvåning – eller detaljer som vindfång eller balkonger. Tillsammans utgör alla dessa delar de byggstenar som staden planeras och byggs med.

Byggstenarna kan komponeras på olika sätt. Utifrån skiftande behov, tankesätt och ideal. Resultatet blir en stad med många lager som spänner över skilda arkitekturstilar. Miljöerna är ibland homogena och enhetliga och på andra ställen mer varierade. Stadens varierande topografi och landskap bildar tillsammans med byggstenarna en helhet som sammantaget formar stadens karaktär.”

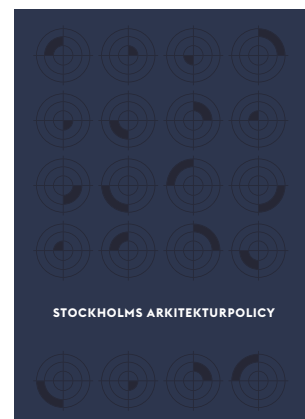
Ur Arkitekturpolicyn.

Översiktsplan för Stockholms stad antagen av Kommunfullmäktige feb 2018.

Stockholms byggnadsordning antagen av Kommunfullmäktige den 28 sept 2020.

Stockholms arkitekturpolicy antagen av Kommunfullmäktige den 4 okt 2021.

Bakgrund

I Stockholms översiktsplan pekas Liljeholmen ut som ett område med stora möjligheter till stadsutveckling och som en del av den centrala stadens utvidgning som ska utvecklas till en attraktiv, tät, mångfunktionell och livaktig stadsmiljö. Det tidigare industriområdet på Lövholmen kan omvandlas till en tät och innehållsrik stadsdel med bostäder, lokaler för service, kontor, kultur, förskolor, nya publika stadrum och kajstråk. Det är även angeläget att stärka kopplingarna inom området och till intilliggande stadsdelar.

Denna version av arkitekturprogrammet har tagits fram till samråd för detaljplan Lövholmen 12 m.fl (dnr: 2017-13571).

Syfte och status

Syftet med Arkitekturprogrammet är att tydligt beskriva de arkitektoniska principer som ligger till grund för de planbestämmelser som har bäring på områdets och byggnadernas gestaltning. Lövholmen 12 m.fl. utgör ett större utvecklingsområde med flera byggaktörer där frågor gällande utformning av byggnader och gaturum behöver samordnas och beskrivas med fokus på helhetsverkan.

Arkitekturprogrammet är ett komplement till detaljplanen och hänvisas till i de överenskommelser som ska tecknas mellan exploateringskontoret och respektive byggaktör. Inom ramen för detta program kan sedan justeringar göras utan att sänka kvaliteten.

Förutom att förtydliga stadens vilja avseende gestaltning och kvalité är Arkitekturprogrammet även ett viktigt verktyg vid bygglovsprövningen samt för kommunikation gentemot andra intressenter såsom byggaktörer och allmänhet. Arkitekturprogrammet kan även utgöra ett stöd vid genomförande och förvaltning.

Aktuell version är en samrådsversion som kommer uppdateras och justeras i den fortsatta planprocessen.

Avgränsning

Detta arkitekturprogram omfattar allmän plats och kvartersmark inom detaljplaneområdet för Lövholmen 12 m.fl.

Översiktskarta för Lövholmen 12 m.fl – inom stadsdelsområdet Hägersten-Älvsjö.

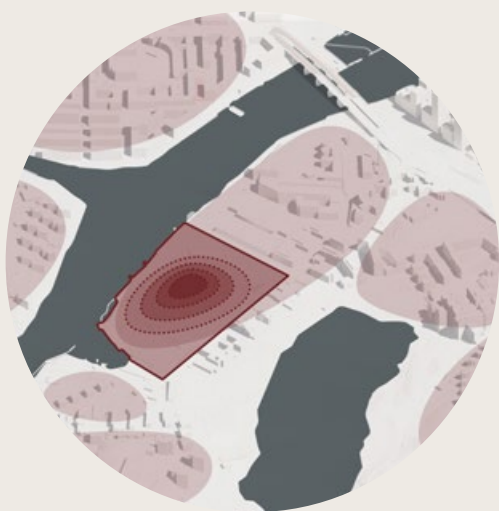

Vy österut från Reimersholme – Lövholmens möte med Liljeholmsviken.

ARKITEKTONISK IDÉ

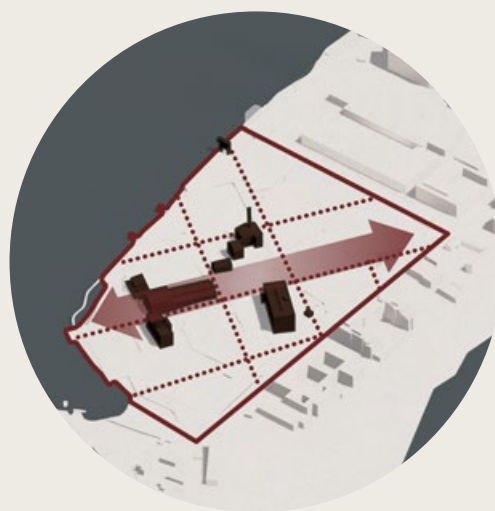
Arkitektonisk idé

Lövholmen i staden

Stockholm är en stad som genom de flikiga vattenrummen, de många öarna och den bitvis dramatiska topografin har utvecklats till **en stad med många stadsdelar**. Dessa stadsdelar eller mindre bebyggelseenkla-
ver har ofta sina egna identiteter och karaktärer som samspelar med helheten. På samma sätt bör Lövholmen ses som en plats med en tydligt egen identitet som särskiljer den men samtidigt i viss mån samverkar med exempelvis Gröndal, Bergsunds strand eller Marievik.

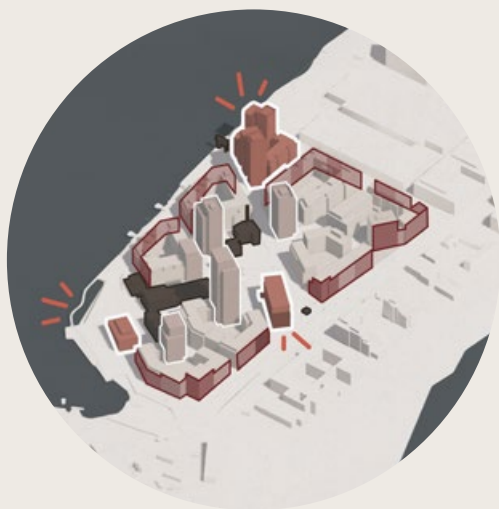
Lövholmen ska även fortsatt utgöra **en tydligt avläsbar enhet** i Stockholm, en del i den mosaik av mindre enkla-
ver som tillsammans utgör Stockholms byggda massa och som bär stadens identitet. Lövholmen ska samtidigt samspela med det omgivande stadslandskapets siluett och över de stora vattenrummen på ett sätt som skapar en **sammanhållen och harmonisk helhet**.

Diagonal kvartersstruktur

Den riktning som ges av de befintliga byggnaderna på platsen får råda över de nya kvarteren som läggs till i miljön. Lövholmen får genom detta **en tydligt egen identitet** genom en vridning av gatunätet som särskiljer området från omgivande kvarter. De kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna på platsen ges dessutom en mer framträdande roll i stadsbilden när tillagda stads-
kvarter följer de bevarade byggnadernas orientering. Resultatet blir att befintligt och nytt samspelar på ett ledigt sätt. En sekvens av stadiga stadsrum kan sedan sparas ut i kvartersstrukturen.

Nya siktlinjer öppnar upp sig från Lövholmsvägen mot Bergsunds strand. Kopplingen med Södermalm och resten av innerstaden förstärks. Kvartersstrukturen ges samtidigt ett djup sett från Södermalm eftersom siktlinjer öppnas upp mot Lövholmens mitt. **Ett nytt stråk** som följer riktningen i kvartersstrukturen möjliggörs, från korsningen Trekantsvägen-Lövholmensvägen, genom stadsdelen och ut på kajen framför Färgfabriken.

Komposition och roller

Den övergripande idén är att skapa en bebyggelsestruktur som bildar en identitetsstark helhet med historiskt djup. Bevarade byggnader och särskilt utpekade signaturbyggnader ges en framskjuten roll i stadsrummen mot en bakgrund av nya stadskvarter.

De kulturhistoriskt värdefulla byggnader som bevaras blir områdets värdebärare som berättar om platsens historia. Dessa ges en överordnad roll i stadsrummen där **byggnader bevaras som grupper** och samlas där de kan upplevas på håll och tillsammans. En helhet av flera bevarade byggnader i grupp som representanter för de olika verksamheterna på Lövholmen får ett högre värde än de enskilda bevarade byggnaderna i sig. Bevarade byggnader och identitetsbärande signaturbyggnader ges också framskjutna placeringar längs med viktiga publika stråk, i stadsrummen samt som fonder för siktlinjer.

Nya stadskvarter ramar in de bevarade byggnaderna och signaturbyggnaderna. De i huvudsak slutna kvarteren med genomgående takfot utgör tillsammans **en lugn bas** som bildar attraktiva och tydligt definierade stadsrum. Kvartersbebyggelsen bildar **en sammanhållen ram** som möter omgivande gator och vattenrummet.

Höga härlighetsvärden

Platser med höga härlighetsvärden tas tillvara. Mindre platser med sol och lä, attraktiva stadsrum och kajpromenader bildar tillsammans en friytestruktur med **höga vistelsekvaliteter** oavsett tidpunkt eller årstid.

Längs ett stråk genom stadsdelen skapas **ett pärlband attraktiva små och stora stadsrum**. Inbjudande och soliga entréplatser med sol vid olika klockslag annonserar stadsdelen mot Lövholmsvägen. Ett flikigt möte med den norrvända kajen bjuder in kvällssolen på sommaren och skapar vistelsevärden.

Ett centralt stadsrum placeras i områdets hjärta och formas så att grupper av bevarade kulturbyggnader tillåts ta plats. Platsen kommer att fungera som de boendes vardagsrum, en förlängning av bostadsgården med plats för barn.

En större kajplats tillskapas med eftermiddags- och kvällssol i bästa läge framför Färgfabriken och Smedjan. Platsen ges målpunkter i form av en flexibel evenemangsyta och badplats. En kajpromenad löper längs Liljeholmsviken med ömsom kaj, ömsom grönt möte med vattnet.

Flygvy från nordväst – Lövholmen i sitt sammanhang som en tydligt avläsbar del av staden.

BYGGSTENAR

Byggstenar

Lövholmen i Staden

Historiskt djup

Innan Lövholmen togs i besittning utgjorde platsen just en holme omgiven av vatten. Holmen som har gett platsen dess namn är fortfarande skönjbar i topografin där Lövholmen i dag reser sig från omgivningen som en kulle med sitt krön centralt i området. Dagens Lövholmen är en representant för ett historiskt lager av industri- och hamnområden som anlades i en krans runt Stockholms innerstad. Platsen berättar idag om hur industristaden Stockholm har växt fram. Industrierna som finns och har funnits på Lövholmen har lämnat olika spår efter sig. Sammantaget skapar byggnader och andra mindre rester från de olika verksamheterna en kulturhistorisk miljö med stark identitet.

Industrikaj – målning över Lövholmen 1916 och bebyggelsens möte med vattnet.

Omvandlingen av Lövholmen från industriområde till stadsdel är en del av en större stadsomvandling av en rad industri- och hamnområden i som har pågått i trettio år. Från Norra Hammarbyhamnen och Hammarby Sjästad, till Norra Djurgårdsstaden, Årstadal och Hornsberg har nya stadsdelar skapats. Denna process utgör i sig ett nytt historiskt lager i staden.

Nya stadsdelar – flygfoto från idag visande en krans runt innersaden med tidigare industri- och hamnområden som omvandlas till nya stadsdelar (röd markering).

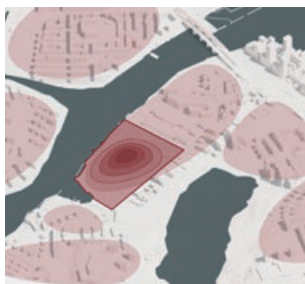
Lövholmen är idag en mot omgivningen tydligt avläsbar enklav, inramad av Lövholmsvägen och Trekantsvägen i söder och öster samt av Liljeholmsviken i norr och i väster. Stockholm är en stad som just genom topografi och vattenrum har utvecklats till att bestå av en mångfald av mindre stadsdelar och delområden. Samtidigt bildar dessa mindre enklaver tillsammans en tydlig och sammanhållen helhet.

Genom att bejaka detta karaktärsdrag i utvecklingen av Lövholmen kan planförslaget som helhet bidra till att stärka, bekräfta och Stockholms identitet och särart. En av de övergripande idéerna för Lövholmen är att ge den tillagda kvartersstrukturen en sammanhållen skala, ton och grammatik så att kvarteren tillsammans kan läsas som en identitetsstark helhet. Då området tecknar sig på håll har tilläggen av ny bebyggelse också anpassats till deras roll i stadens siluett. Högre bebyggelse placeras i grupp som beskriver den ursprungliga holmen och accentuerar platsens topografi.

Mot omgivande vattenrum bildar förslaget en tydlig och sammanhållen kvartersstadsfront. Lövholmens möte med vattnet speglar kvartersstadens avslut mot vattnet i Bergsunds strand, ett distinkt möte med vattenrummet som återfinns på flera håll i staden. Ett avbrott i Lövholmens stadiga stadsfront sparas ut i form av en plats i nordväst. Här förblir kajen obebyggd så att de kulturhistoriska värdefulla byggnaderna även fortsatt får annonsera sig mot vattnet och Reimersholme.

Flygvy över Lövholmen – i bakgrunden syns delar av Liljeholmen, till vänster Bergsunds strand och i förgrunden en del av Gröndal. Sedan bilden togs har delar av bebyggelsen inom planområdet rivits.

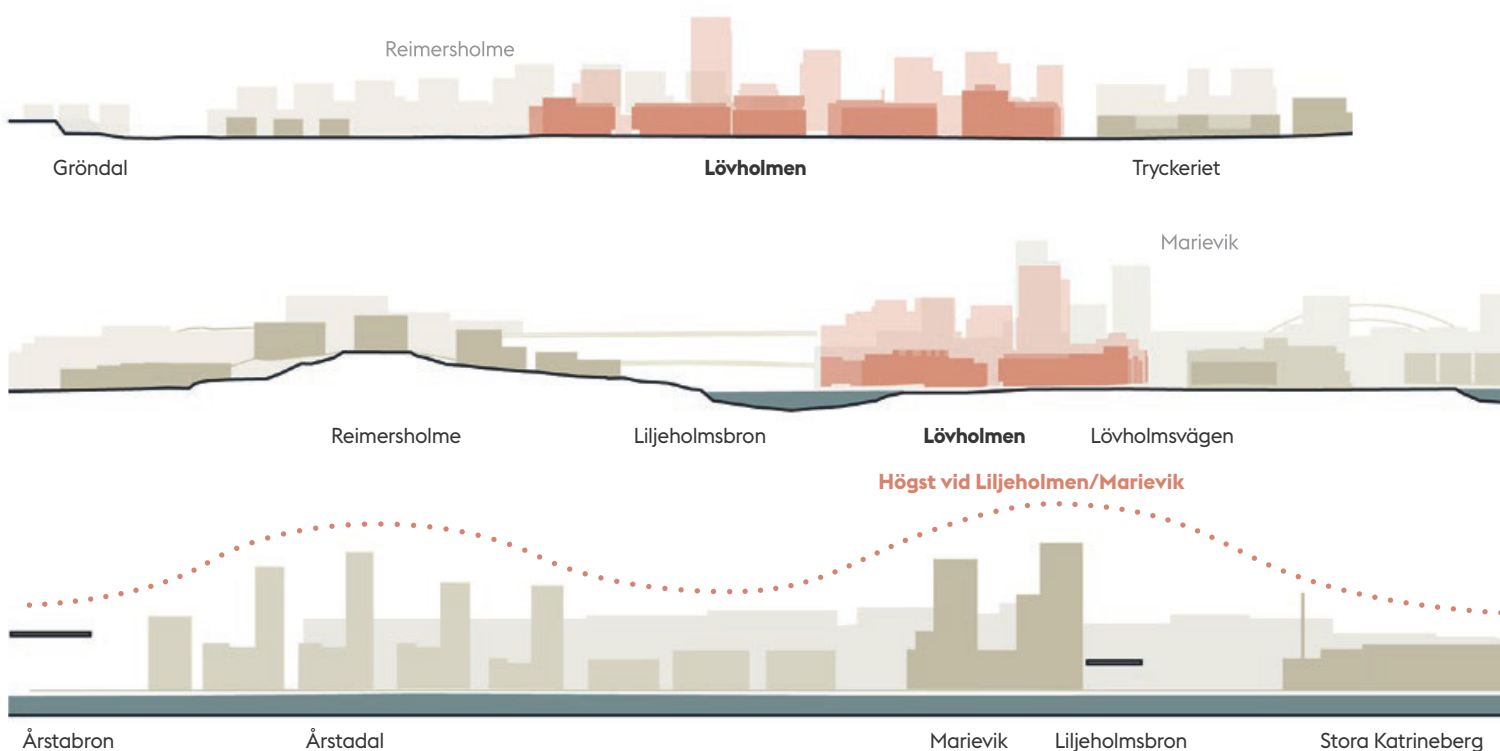

Lövholmen i staden – en tydlig avläsbar enhet i staden genom tillägg av bebyggelse.

En ny målpunkt

Lövholmen är idag till stora delar avstängd för allmänheten. En av projektets övergripande mål är att tillgängliggöra denna centrala plats i Stockholm. Tillgången på kontinuerliga rekreationsstråk och grönområden för Stockholm som helhet ökar när kajen vid Lövholmen tillgängliggörs och målpunkter skapas. Lövholmen blir en viktig målpunkt i ett större omland från Årstadalen via Årstadalen, Gröndal och Vinterviken vidare mot Hägersten. Planförslaget bidrar tydligt till målet om en sammanhängande stad och länkar samman stadsdelen Gröndal i väster med noden Liljeholmen. Planförslaget bidrar även till en förbättrad koppling mellan Liljeholmsviken och Trekanten genom ökad orienterbarhet, entrétäthet och stadsliv i området.

Liljeholmstorget som övergripande bytesnod ses även fortsatt som stadsdelens kommersiella tyngdpunkt. Lövholmen har en annan mer kompletterande karaktär där fokus ligger på att tillskapa på småskaliga lokaler och verksamheter kopplade till rekreation samt erbjuda vistelse vid vatten och i kulturmiljö. När Lövholmen tillgängliggörs och blir en del av en sammanhängande stadsväv blir berättelsen om hur staden vuxit fram tydligare och kommer fler människor till del.

Stadsbild

Över Liljeholmsviken annonserar sig Lövholmen mot Södermalm och ingår då i ett större stadsrum som sträcker sig från Årstadal i öster till Gröndal i väster. Planförslaget inordnar sig i stadens siluett och höjdskala där den övergripande karaktären är att **höga hus grupperas tillsammans i kluster** som i sin tur samspelar med andra grupper av höga hus samt med Stockholms karaktäristiska topografi. En komposition bestående av tre grupper av högre hus tecknar en kurva i stadens siluett genom en sekvens av tre stycken vågor. Denna sekvens inleds i de fyra lika höga husen längs kajen i Årstadal. Kurvans högsta punkt återfinns intill Liljeholmsbrons fäste vid Marievik där riktigt höga hus markerar denna viktiga plats vid infarten till staden. Kurvan tecknar sedan en avtagande våg mot Gröndal i väster med en markering som utmärker Lövholmen.

En komposition bestående av **fyra höjdaccenter** utförs som högdelar i stadskvarter grupperade runt en större platsbildning i Lövholmens mitt. Gruppen av höjdaccenter i 12-24 våningar beskriver Lövholmens topografi och bildar genom sina olika höjder en tydlig kurva. Nybohovshöjden med sin platå och bebyggelsens raka avslut bildar en fond mot vilken Lövholmens högre bebyggelse tecknar sig med sitt mer dynamiska avslut och varierande hushöjder.

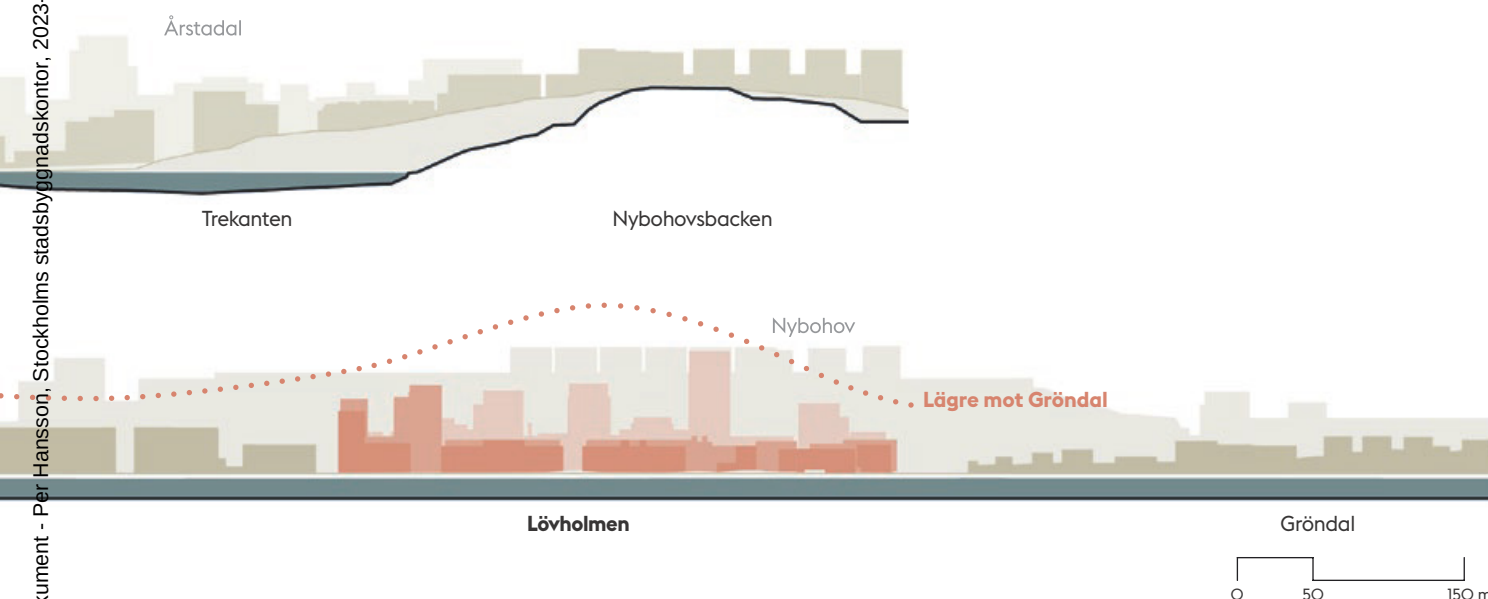
Inom Lövholmen närmast vattnet och mot Lövholmsvägen utgör bebyggelsen en sluten kvartersfront i en fem- till sexvåningsskala. Som undantag till denna återhållsamma kvartersfront tillåts en högre byggnad på platsen för Cementas silobyggnad som reminiscent av dagens karaktäristiska landmärke.

Närheten till vattenområden
– mellan Liljeholmsviken och Trekanten är det cirka 220 m.

Orienteringskarta – med markering av elevationslinjer genom området.

Flygvy från sydväst – I huvudsak slutna kvarter bildar en sammanhållen ram mot omgivande gaturum. Inbjudande entréplatser från Lövholmsvägen annonserar den diagonala riktningen i kvartersstrukturen.

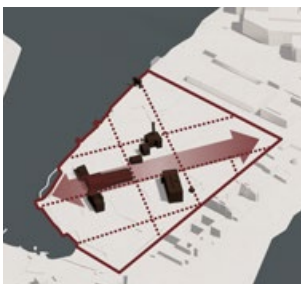

Det nya Lövholmen

Diagonal riktning

Ett övergripande mål för Lövholmen är att genom tillägg av bebyggelse skapa **en tydligt avläsbar enhet i staden**. Detta kommer att vara tydligt på håll genom att Lövholmen görs avläsbar över vattenrummen och i stadens siluett. Det tydliggörs också på nära håll genom att Lövholmen annonserar sig mot omgivande stadsrummen Lövholmsvägen och Trekantsvägen som någonting annat än omgivande strukturer. Att träda in i Lövholmen ska kännas som att komma in i en del av staden som bär en tydlig egen identitet.

Diagonal riktning – i kvartersstrukturen verkar identitetsskapande och öppnar upp nya siktlinjer och rörelsemönster.

Bevarade kulturhistoriska byggnader på platsen står i en riktning som är vriden jämfört med den omgivande stadens rutnät. Den diagonala riktning som ges av de befintliga byggnaderna på platsen tillåts råda i den tillagda strukturen och de nya kvarteren rättar in sig i platsens geometri. Detta i sig är identitetsskapande. De kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna lyfts också till en mer framträdande roll i stadsbilden genom att tilläggen anpassas till befintliga mönster. I mötet mellan den diagonalt orienterade strukturen och omgivande gator uppstår små triangulära platser med höga vistelsevärden som annonserar Lövholmen mot omgivningen.

Den visuella kopplingen med Södermalm och resten av innerstaden förstärks genom att kvartersstrukturen är roterad så att siktlinjer öppnar upp sig från Bergsunds strand mot Lövholmens mitt. Ett stråk genom stadsdelen som följer riktningen i kvartersstrukturen möjliggörs där de kulturhistoriska byggnaderna ligger i en sekvens av stadsrum från Lövholmsvägen ut mot kajen framför Färgfabriken.

Hierarkier i befintligt och nytt

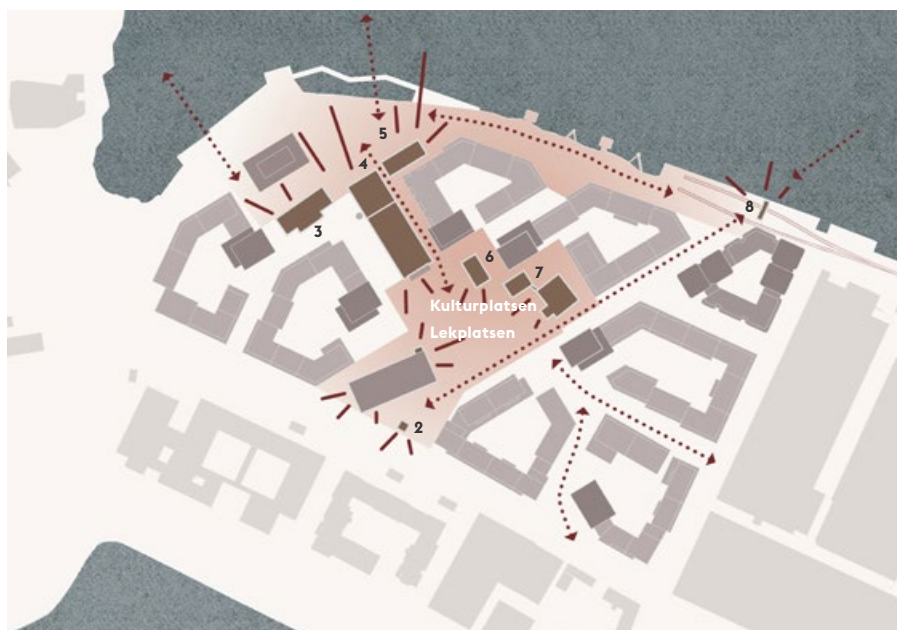
Planförslaget tar fasta på platsens historia, befintliga strukturer och tidigare markanvändning. En central del i gestaltningen av det nya Lövholmen är att tillagd bebyggelse inte ska konkurrera med befintliga, kulturhistoriskt värdefulla byggnader utan istället lyfta fram dem. Tilläggen i form av nya stadskvarter ges därför en underordnad roll jämfört med de ursprungliga byggnaderna trots att de i volym är större. De tillagda kvarteren ges **en sammanhållen gestaltning** med starkt släktskap mellan de olika kvarteren. Kvarteren ges också **tillbakahållna och enkla volymer** i syfte att de ska bilda stadiga ramar runt de bevarade byggnaderna. De bevarade byggnaderna tillåts däremot ta plats i stadsrummen och ska kunna upplevas i grupp så att spåren av de olika verksamheterna som funnits på platsen liksom idag kan avläsas samtidigt.

Grupper av bevarade byggnader med siktlinjer mellan sig görs tydligt avläsbara mot omgivningen. Dessa representanter för tidigare markanvändning berättar.

tillsammans om platsens historia. Den centrala platsen i Lövholmen är en plats ifrån vilken större delen av den bevarade bebyggelsen kan överblickas och där bevarade byggnader framträder tydligt. Representanter för både färgtillverkning och cementindustri kan liksom idag manifesteras sig över en öppen plats. Förutom gruppen av byggnader runt den öppna platsen öppnas siktlinjer mot Portvaktshuset i sitt nya läge samt Uppfordringsverket vid kajen. Den kulturhistoriskt värdefulla byggnadsfronten västerut mot Liljeholmsviken bevaras i förslaget genom att kajplatsen behålls obebyggd. Färgfabriken, Smedjan och Förbandsfabriken synliggörs från vattnet och Reimersholme.

Utöver de bevarade kulturhistoriska byggnaderna lyfts **tre signaturbyggnader** fram. Dessa signaturbyggnader ses som identitetsbärare och relaterar till platsens historia på olika vis varför de ges en mer framskjuten roll i stadsrummen. Signaturbyggnaderna tillför ny arkitektur som relaterar till platsens historia på olika sätt. En signaturbyggnad kan exempelvis tillåtas ta över en tidigare byggnads roll i stadsrummet. En av de utpekade signaturbyggnaderna är en påbyggnad på en bevarad byggnad och en annan är en helt ny byggnad som relaterar i volym, fasaduppbyggnad och uttryck till en tidigare, nu uttjänt byggnad på platsen.

FÖRKLARINGAR

■ Bevarade byggnader

- 1) Beckers kontor (påbyggnad)
- 2) Portvaktshuset (flyttas)
- 3) Förbandsfabriken
- 4) Färgfabriken
- 5) Smedjan
- 6) Betonggalleriet
- 7) Cementas kontor
- 8) Uppfordringsverket

Platsens identitetsbärare – de nya kvarteren skapar ramar runt de bevarade kulturhistoriska byggnaderna och följer deras diagonala riktning.

Komposition och roller – de bevarade kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna och utvalda signaturbyggnader får en framträdande roll i stadsbilden medan övrig ny bebyggelse träder tillbaka.

Cementas silo är idag en framträdande byggnad och en tydlig rest från cementindustrin. Den fungerar också som landmärke på håll. Det nya kvarteret föreslås överta den befintliga silons roll i stadsrummen och ges en gestaltning som minner om dagens silo och tillåts att i uttryck, material och ton bryta av mot de övriga kvarteren i stadsdelen. På platsen för Nitrolack föreslås en ny byggnad i ett framskjutet läge på Vattenplatsen. Byggnaden relaterar tydligt i volym och uttryck till den befintliga byggnaden och ansluter sig därmed till den grupp av bevarade byggnader i närområdet, Färgfabriken, Förbandsfabriken och Smedjan. Beckers tidigare huvudkontor får en ny entréplats framför sig, annonserar sig mot Lövholsvägen och presenterar genom sin orientering den vridna kvartersstrukturen i Lövholmen. Byggnaden är en bevarad byggnad som också blir en signaturbyggnad genom en påbyggnad som utmärker den tydligt i stadsrummen.

En lugn bas

Det överordnade målet är att skapa en tydlig identitet för Lövholmen genom de identitetsbärande byggnaderna. Nya stadskvarter skapar ramar runt de bevarade kulturhistoriska byggnaderna som spelar huvudrollen. En komposition av befintligt och nytt skapas där de nya kvarteren lyfter fram dessa kulturhistoriska byggnader tillsammans med de utpekade signaturbyggnaderna. Den kvartersbebyggelse som sedan omger dessa viktiga byggnader ges en mer underordnad roll och bildar **”en lugn bas”**.

Kvarteren ges en **tillbakahållen byggnadsvolym och gestaltning**. De utförs i huvudsak slutna med med enbart mindre variationer i höjd och husliv samt i fasadernas uppbyggnad. Undantag görs för höjdaccenter i fyra av kvarteren. De olika kvarteren ges dessutom ett **tydligt släktskap med varandra**. Släktskapet uppnås genom att kvarteren hålls samman med gemensam form, byggnadshöjd, rytm och skala samt ges ett tydligt tema i ton och materialitet. Samtidigt som en tydlig identitet skapas för Lövholmen ska dissonans inte uppstå mot omgivande stadsdelar och strukturer. De identitetsbärande aspekterna görs relativt subtila medan den nya kvartersbebyggelsen i en 5-6-våningsskala uppvisar stort släktskap i skala och uppbyggnad med exempelvis bebyggelsen på Bergsundstrand och i stora delar av Gröndal och Liljeholmen. På så sätt vävs staden samman på ett för Stockholm typiskt sätt och en harmonisk helhet ska uppnås.

Kvarteren hålls samman i volym genom en kontinuerlig, men i någon mån vandrande takfot i en fem- till sexvåningsskala med indragen kungsvåning. Kvarterets helhetsverkan är viktig men också släktskapet mellan kvarteren sinsemellan. Kvarteren ges en liknande uppbyggnad där trapphusenheterna

ses som den "byggkloss" kvarteren är uppbyggda av. **Trapphusenheterna utförs tydligt avläsbara** i kvarteren. Kvarteren får genom detta en nedbruten upplevd skala samt en gemensam rytm och grammatik som stärker släktskapet mellan de olika kvarteren.

I material och ton eftersträvas en helhet mellan kvarteren där en relativt **återhållsam palett i varma tegelkulörer** med ljusa fogar tillåts dominera i hela området. Ton och materialitet verkar därmed tydligt sammanhållande och identitetsskapande.

Vid områdets högsta punkt centralt i området skapas ett större stadsrum. De kvarter som kantar platsen ges varsina högdelar som i grupp beskriver den ursprungliga kullens form och tecknar Lövholmen mot stadens siluett. Dessa högre kvartersdelar ges en slankhet i gavlarna och en återhållsam volymuppbyggnad i samspel med högre bebyggelse i exempelvis Årstadal, Nybohov och på Ljustöparbacken i Gröndal. Höjdaccenterna gestaltas som en integrerad del av sitt kvarter och i harmoni med den lägre bebyggelsen i samma kvarter. De fyra högdelarna ges samtidigt ett tydligt släktskap sinsemellan genom volym, fasaduppbyggnadens grammatik, ton och materialitet.

Skala

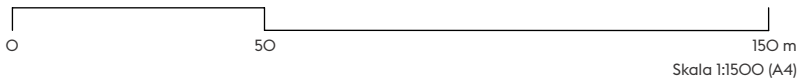
Upplevelsen av den nya bebyggelsens skala från stadsrummen och gatunivån är ett centralt tema i planförslaget. En hög täthet skapar levande, befolkade och trygga stadsrum. Den täta staden skapar också underlag till utåtriktade verksamheter i gatuplan. För att skapa attraktiva stadsmiljöer har skalan på bebyggelsen bearbetats med utgångspunkt i den mänskliga upplevelsen från gatunivån. En nedbrytning av bebyggelsens upplevda skala är därmed en viktig målbild för stadsmiljön vid framtagandet av planförslaget.

Kvarterens horisontala skala bryts ner i cirka 25 meter långa trapphusenheter med varsin port mot gatan. Genom en tydlig trapphusvis indelning av kvarterslängderna skapas en tydlig rytm och variation längs gatufasaderna likväl som entrétäthet. Genom att arbeta med indragen kungsbalkong på översta våningen mot gatan sänks takfoten och gaturummen ges fina proportioner. Kungsvåningen är en uppskattad boendekvalitet samtidigt som den bryter ner bebyggelsens vertikala skala på ett sätt som känns igen från flera delar av Stockholm. En tydligt markerad sockelvåning sänker den vertikala skalan ytterligare och riktar fokus mot kvarterens gatuplan. Introduktionen av gatuträd i bebyggelsens närhet på flera platser skapar mer intima rumsligheter i stadsdelen.

Strukturplan

Strukturplan för Lövholmen.

Höga härlighetsvärden – en friytstruktur som tar tillvara på alla förutsättningar till rekreation och vistelsekvalitet.

Levande stadsdel

Det nya Lövholmen ska bli en tät och levande stadsdel i Stockholm. Genom att skapa ny målpunkter i form av attraktiva stadsrum i olika skalor och nyttja det vattennära läget kan stadens liv flytta in i ett för allmänheten idag till stora delar stängt område. Utformningen av platsbildningar och stråk har lika hög prioritet i planförslaget som bebyggelsen. Lövholmen saknar möjlighet att rymma större parker och grönytor och området ges därför tydliga och attraktiva kopplingar till större rekreationsområden i närheten. Fokus ligger på att tillskapa **många härlighetsvärden** inom Lövholmen genom att dra maximal nytta av de vistelsevärden som kan skapas och att förstärka platsens unika kvaliteter och särart.

Ett stråk skapas genom stadsdelen från Lövholmsvägen till **en ny plats på kajen** framför Färgfabriken. Denna rörelse följer den riktning som ges av befintliga byggnader och tillagda kvarter och tar sin början i inbjudande entréplatser som skapas mot Lövholmsvägen. Genom stadsdelen passerar stråket en sekvens av stadsrum innan det når sin målpunkt i form av en plats vid vattnet i västläge med bra solläge hela dagen, även kvällssol. Här återfinns badbrygga, serveringar och en flexibel yta med plats för spontanlek och evenemang. I områdets hjärta, uppe på kullens hjässa och nära till alla kvarteren skapas **ett stadsrum omgivet av kulturhistoria**. Platsen blir ett identitetsstarkt vardagsrum för boende och besökare med särskilt utrymme för barn.

Den föreslagna kvartersstrukturen får genom sin diagonala vridning spetsiga såväl som trubbiga kvartershörn och en "flikighet" uppstår i mötet med omgivande stadsrum och riktningar. Denna geometri för med sig att en rikedom av små platser och rumssekvenser uppstår i stadsväven, inne i områdets hjärta, mot kajpromenaden och mot omgivande gator. Lövholmsvägens norra sida karaktäriseras idag av fragmenterad bebyggelse och begränsad framkomlighet genom stängsel och murar. Gatan berikas med flera inbjudande entréer, platsbildningar och siktlinjer samt lokaler i bottenvåningarna. Mötet med den norrvända kajen får genom kvarterens flikiga avslut mot kajstråket små platser där den tidiga morgonsolen och den sena kvällssolen sträcker sig över Liljeholmsviken på sommaren.

Dessa många små platser som stadsdelen erbjuder i anslutning till kvarterens hörn är viktiga för stadslivet och det finns platser med gott mikroklimat med sol och lä under hela den ljusa tiden på dygnet. Programmeringen av dessa många små platser är viktig och inte minst att bottenvåningarnas innehåll möter upp och kan nyttja platserna framför till utserveringar där sol och lä finns, från morgonkaffet till kvällshänget.

Bebyggelsens möte med allmän plats

Kvartersbebyggelsen utförs sammanhängande i gatuliv utan indrag eller livförskjutningar utåt mot omgivande stadsrum, Lövholsvägen, Trekantsvägen och kajerna. Inåt mot mer intima stadrum och smalare gator där bebyggelsen inte syns på håll möjliggörs däremot större variationer med livförskjutningar och indrag.

Kvarterens former med spetsiga och trubbiga hörn ger upphov till små publika platser där stadslivet tillåts ta plats. Byggnaderna dras här tillbaka från gatulivet och bottenvåningar möter dessa platser med ett publikt innehåll. Livförskjutningar, indrag och förgårdsmark föreslås bidra till ett mer dynamiskt möte mellan kvarteren och gatan längs stråk med lägre fotgängarflöden där kommersiella lokaler inte blir möjliga. Indrag av huslivet från gatan möjliggör även för bostäder med egen entré och uteplats i markplan i vissa lägen, något som bidrar till ett levande gaturum. Grön förgårdsmark mjukar upp gatumiljön och skapar buffertar mellan bostadsfunktionerna i markplan och den publika gatan. I vissa fall kan förgårdsmarken ges en bredare funktion som stödjer funktionerna i kvarteret som till exempel hantering av dagvatten eller biologisk mångfald.

FÖRKLARINGAR

Kantzona A: 0 m

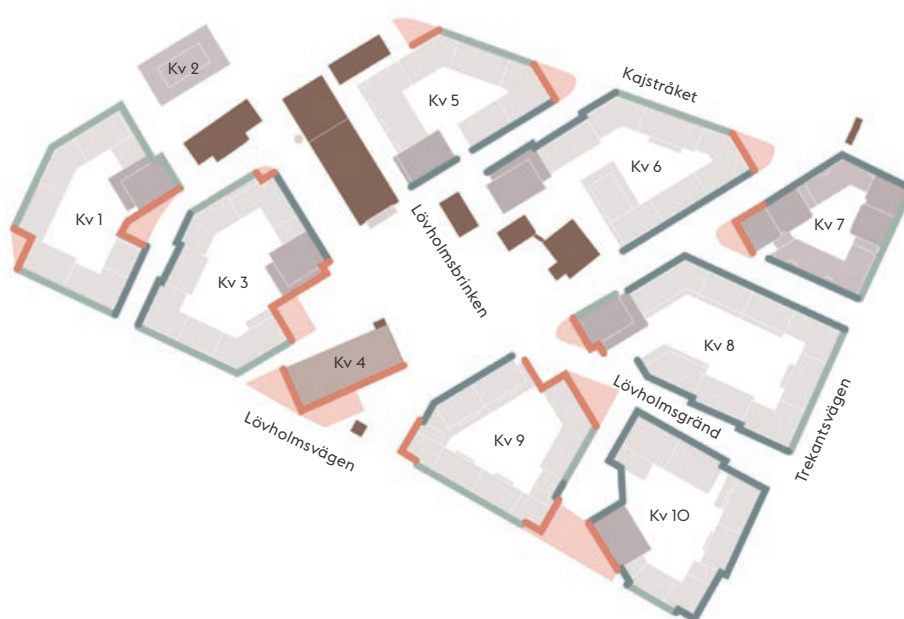
Ingen förgårdsmark.
Hus i gatuliv.

Kantzona B: 2 m

Indrag av husliv för
en förgårdsmark om
2m bredd.

Kantzona C: Platsbildning

Platsbildning med
utrymme för utåtriktad
verksamhet kopplat till
bottenvåningens innehåll.
Dagvattenhantering och
grönska.

Livförskjutningar, förgårdsmark och platsbildningar – skapar olika kantzoner där bebyggelsen möter allmän plats.

Ett attraktivt kajstråk - kantat av publika bottenvåningar och små platsbildningar för uteserveringar.

Bottenvåningar

En viktig aspekt i en levande stad är bottenvåningars innehåll och utformning samt hur befintliga byggnaders bottenvåningar anpassas till nya, utåtriktade verksamheter. De kommersiellt mest attraktiva lägena bedöms vara Lövholmsvägen och i bottenvåningar längs kajpromenaden. Flödena längs Trekantsvägen möjliggör lokaler i kvartershörn. I områdets mitt kan lokaler i gatuplan innehålla bostadsnära service i små lokaler så som mindre kafé eller matserveringar, alternativt service av typen cykelverstad eller kemptvätt.

Konsthallen i Färgfabriken fortsätter utvecklas i planförslaget. Övriga bevarade byggnader planeras för att innehålla verksamheter och/eller bostäder. Gatuplan i befintliga byggnader föreslås konverteras för utåtriktade verksamheter där så är möjligt. Nya bostadskvarter förses med utåtriktade verksamheter i markplan i så stor utsträckning som möjligt. Bostäder i markplan förekommer endast i undantagsfall i lägen där kommersiell verksamhet i markplan inte bedöms möjlig. Företrädesvis förses bostäderna i gatuplan med egen entré och uteplats direkt från gatan. Detta för att skapa ett mer levande gaturum.

Bottenvåningarna är viktiga stadslivsgeneratorer där utbytet mellan det privata och offentliga äger rum. Målet är att möjliggöra för så många lokaler för utåtriktad verksamhet som möjligt. Ytor i markplan mot gata som kommer nyttjas till tex cykelrum bör kunna ställas om i framtiden. Det är viktigt att bottenvåningarna gestaltas inbjudande inte bara där det finns möjligheter till lokaler för utåtriktade verksamheter. Bottenvåningar planeras därför med hög entrétäthet och med tydligt markerade och uppglasade entréer till trapphus, uppglasade mobilitetsrum etc. Slutna bottenvåningar ska undvikas helt. Förskolor om totalt 14 avdelningar finns fördelade i kvarter 6 med 6 avdelningar samt i kvarteren 9 och 10 med fyra avdelningar i varje. Förskolorna ska inte vända sina "baksidor" med enbart inlastningsfunktion mot gaturummen utan bör annonsera sig tydligt mot gatan med uppglasade entréer och glaspartier som därmed berikar gatumiljön.

Bottenvåningars funktioner

- **Lövholmsvägen.** Lövholmsvägen är en tydlig stadsgata och huvuddelen av bottenvåningarna planeras därför med utåtriktade verksamheter.
- Inga bostäder medges i markplan mot Lövholmsvägen.
- Möjlighet finns att tillskapa exempelvis en mindre livsmedelsbutik i kvarteren 1, 3, 9 eller 10 i närhet till tvärbanans hållplats där flödena av förbipassande är som högst.
- **Trekantsvägen.** Bottenvåningarna planeras innehålla utåtriktade verksamheter i hörnlägen. Bostäder med egen entré och uteplats mot gatan

ses som möjliga i kvarter 10 där förgårdsmark kan anordnas. I övrigt för ses gatuplan med bostadsentréer och bostadskomplement.

- **Lokalata mot Gröndal längs kv. 1.** Infart från fyrvägs korsningen vid Gröndal. En kommersiell lokal, eventuellt en mindre livsmedelsbutik kan inrymmas i hörnet Lövholsvägen-lokalgatan. I övrigt för ses gatuplanet med bostadsentréer och bostadskomplement.
- **Lokalgata längs Förbandsfabriken och Färgfabriken.** Publika funktioner inryms i gatuplan. Publika funktioner inryms i Färgfabriken vars restaurang vetter mot kajen med uteservering. Restaurang/kafé planeras i kvarter 2 samt i Smedjan med uteserveringar mot kajplatsen och vattnet. Möjlighet finns att inrymma lokal i gatuplan i Förbandsfabriken vilket ska studeras vidare i samråd med antikvarisk kompetens.
- **Mot kajstråket.** Kommersiella lokaler inryms i gatuplan. Vid kvartershörn kan innehållet i bottenvåningarna med fördel ta vara på den sena kvällssolen som når till de små platserna framför lokalerna sommartid. I övrigt för ses gatuplanet med bostadsentréer och bostadskomplement.
- **Inne i Lövholsmen.** I strategiska lägen i kvartershörn eller i befintliga byggnader vid mindre platsbildningar finns möjlighet till utåtriktade verksamheter i bottenvåningen. I övrigt för ses markplanet med bostadskomplement och bostadsentréer. Möjlighet finns att inrymma bostäder i markplan med egen entré och uteplats mot gatan vid indrag av fasadliv eller där förgårdsmark kan anordnas.

FÖRKLARINGAR

Centrumändamål ska

inrymmas i bottenvåning enligt planbestämmelse C1.

Centrumändamål ska

inrymmas i bottenvåning enligt planbestämmelse C2.

Centrum

Förskola

Förskolegård

Cykelrum

Miljörum/avfall

Bottenvåningsstrategi – med en variation av funktioner i bebyggelsens bottenvåningar.

Vy från Lövholmsvägen – En ny entréplats i direkt anslutning till tvärbanans hållplats och Beckers befintliga huvudkontor med föreslagen påbyggnad. På entréplatsen återfinns den bevarade portvaktstugan, här illustrerad som ett sommarkafé. I bottenvåningarna mot Lövholmsvägen föreslås lokaler.

Elevationer genom området

Trekantsvägen

Kv 7
Uppfodringsverket

Kv 6

Lövholmsvägen

Kv 10

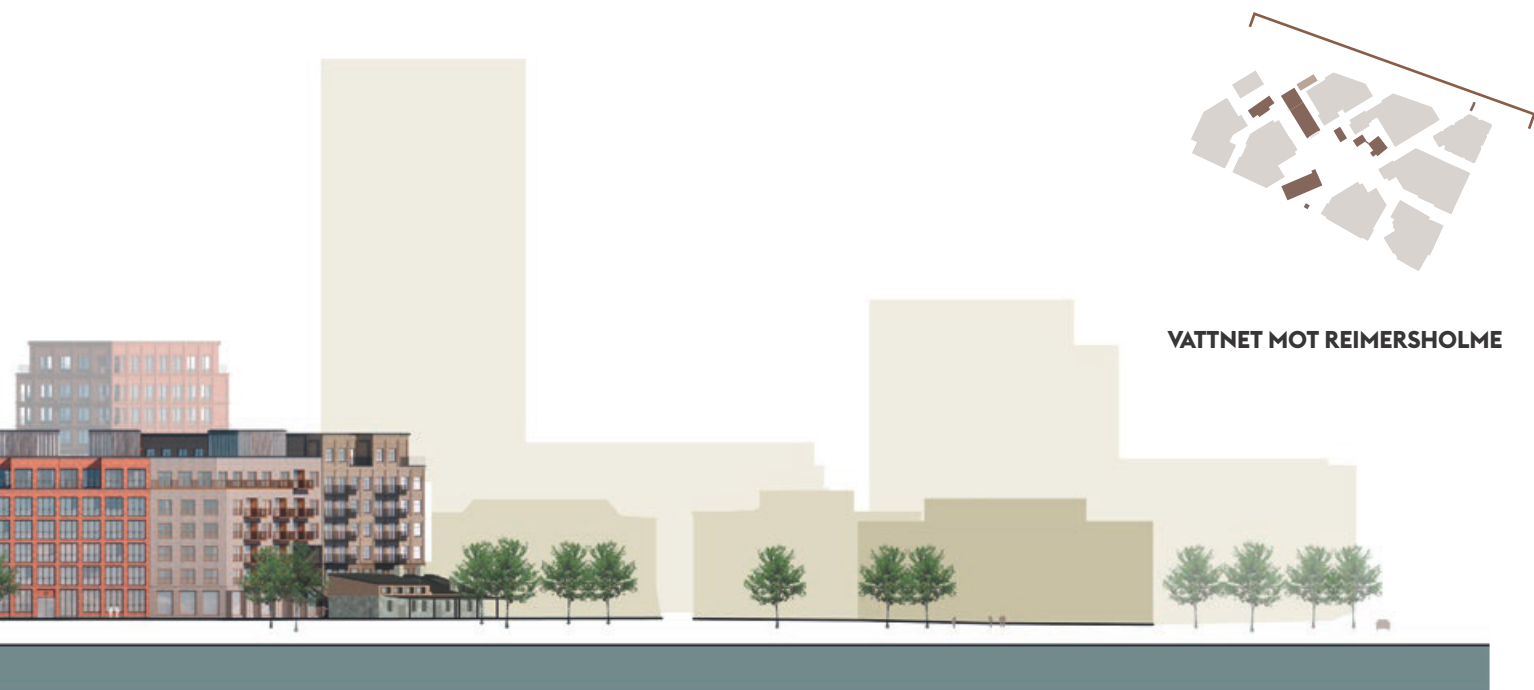
Kv 8

Uppfodringsverket

Kv 7

Kv 8

VATTNET MOT REIMERSHOLME

Kv 5

Smedjan

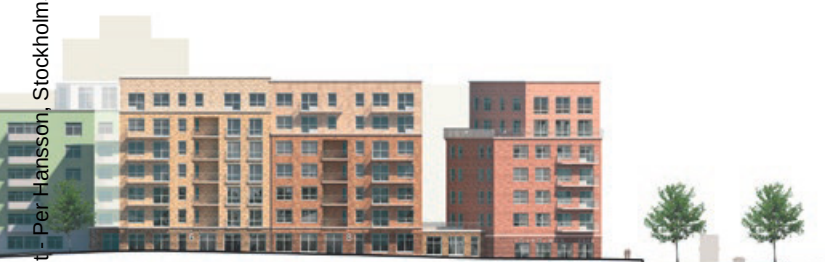
Vattenplatsen

MOT TREKANTSVÄGEN

Kv 7

Uppfordringsverket

MOT DET INRE STRÅKET

Kv 9

Lövholmsvägen

0 50 m
Skala 1:1000 (A4)

Elevationer genom området

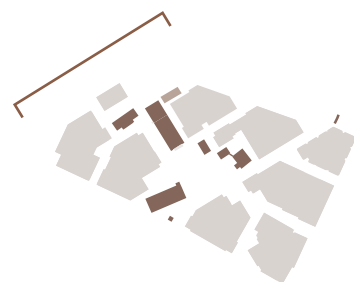
Godkänt dokument - Per Hansson, Stockholms stadsbyggnadskontor, 2023-09-01, Dnr 2017-13571

Kv 1

Lövholmsvägen

MOT VATTENPLATSEN

Kv 9

Kv 10

Trekantsvägen

MOT LÖVHOLMSVÄGEN

Vy från områdets hjärta med Lekplatsen och Kulturplatsen – ett stadrum kantat av grupper av bevarade byggnader från både färgtillverkningen och cementindustrin. Mindre platser för planteringar och uteserveringar skapas i kvartershörn där mikroklimatet är gott.

ALLMÄN PLATS

Allmän plats

Principer för publika rum

En ny plats i staden

Lövholmen ska erbjuda goda stadsrum med höga vistelsevärden för boende likväl som för besökare. Idag är området till stora delar avstängt för allmänheten och vattenlinjen är privatiserad. Planförslaget innebär att området tillgängliggörs helt och nya målpunkter kan locka en publik från andra delar av staden. Eftersom Lövholmen formar en udde ut i Liljeholmsviken som i stort kommer att sakna naturlig genomströmning av människor krävs starka målpunkter och attraktiva kopplingar mot omgivningen för att platsen ska bli besökt. Genom att öppna upp kajen för flanörer möjliggörs promenader längs Mälarstranden hela vägen från Vårby till Hammarbyslussen. Genom att skapa en **sammanhängande friytestruktur** och tydligt koppla till större rekreationsområden i närområdet ökar den upplevda och faktiska tillgången till bostadsnära grönska och rekreation.

Nya siktlinjer - från det centrala parkrummet mot vattnet och Södermalm. Uppfordringsverket i blickfånget vid kajen.

Förutom att tillskapa nya stadsrum för vistelse har förekomsten av vyer och utblickar från de publika platserna rekreativa värden, främst utsikten mot vattnet och utblickarna mot Södermalm och Reimersholme längs kajpromenaden. Utblickar skapar orienterbarhet, stärker stadsdelens identitet, lyfter fram kulturhistoriska värden samt förtydligar Stockholms stadslandskap och topografi.

Kvarterstrukturen medger en **sekvens av stadsrum** längs ett stråk från korsningen Trekantsvägen-Lövholmsvägen fram till kajen framför Färgfabriken. Större och mindre stadsrum kopplas samman med varandra och kajstråket via smalare gränder och brinkar på ett för dagens Lövholmen karaktäristiskt sätt vilket också skänker området en stark identitet och bidrar till rekreativa värden.

Stadsrum med historisk förankring

Stadsrummens placering, avgränsning och form har planerats utifrån de kulturhistoriska värdena på platsen och Lövholmens identitet. Stadsrummen har givits tydliga avgränsningar och tydlig rumslighet genom de stadiga ramarna som den nya kvartersbebyggelsen ger. Publika platser har koncentrerats till de lägen i stadsdelen där bevarade kulturhistoriska byggnader återfinns så att dessa blir synliga och kan ges en framskjuten roll i stadsrummen. Siktlinjer har säkerställts mellan dessa kulturhistoriska byggnader i syfte att de ska kunna **upplevas i grupp** för en djupare förståelse av tidigare rumssamband.

Bevarade, befintliga träd och nyplanteringar av träd i grupper tillför grönska, sänker skalan i gaturummet och skapar ett gott mikroklimat. Hantering av grönska i förslaget har även en koppling även till kulturmiljön och utgår ifrån platsens förutsättningar och särart. De för Lövholmen karaktäristiska och spontant uppkomna grupperna av träd och buskar fortplantar sig i nyplanteringar som inte utförs som trädtrader utan som mer informella planteringar av träd och växtlighet.

Höga härlighetsvärden!

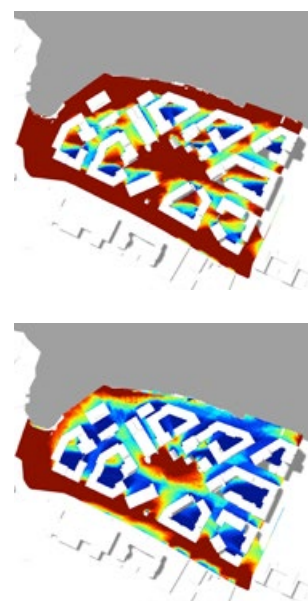
Förutsättningar saknas att i Lövholmen tillskapa större parker och rekreationsytor. Större rekreationsområden finns däremot i närområdet exempelvis längs sjön Trekanten. Dessa områden är tydligt kopplade med Lövholmen via kajstråket och den öppna gräsyta som återfinns vid Gröndalsviken mellan Lövholmen med Gröndal. En sammanhängande friytestruktur introduceras i Lövholmen där stadsrum av olika storlek och innehåll kopplas samman med stråk genom stadsdelen, längs vattnet och ut till större närbelägna friytor.

Fokus vid planeringen av friytestrukturen i Lövholmen ligger på att maximera vistelsevärden i de platser som tillskapas. Platser med "höga härlighetsvärden" tas tillvara och stadsrummen placeras och formas så att soliga lägen tillskapas och ett gott mikroklimat säkerställs. Mindre platser med sol och lä, attraktiva stadsrum och kajpromenader bildar tillsammans en friytestruktur med **höga vistelses-kvaliteter** oavsett tidpunkt eller årstid.

Ett centralt stadsrum med goda solvärden placeras i områdets hjärta och formas så att grupper av bevarade kulturbyggnader tillåts ta plats. Platsen kommer att fungera som de boendes vardagsrum, en förlängning av bostadsgården med särskild plats för barn. **En större plats vid vattnet** tillskapas i bästa västerläge med eftermiddags- och kvällssol där kulturhistoriska byggnader kantar platsen och annonserar sig mot vattnet. En plats med målpunkter i form av en flexibel yta för vistelse eller evenemang samt badbrygga. En kajpromenad med generösa gångytor och sittplatser som bevarar dagens möte med vattnet, ömsom hårdgjord kaj och ömsom grönt och trädbevuxet.

Lövholmen rymmer särskilt stor tillgång på mindre platser med höga kvaliteter. Inbjudande och soliga **entréplatser** annonserar stadsdelen mot Lövholmsvägen. En rad mindre platser tillskapas framför spetsiga kvartershörn där samspelet mellan bottenvåningens innehåll och platsen framför ses som extra viktigt. Det flikiga mötet med den norrvända kajen skapar små torg dit morgon- och kvällssolen når på sommaren och skapar vistelsevärden där platserna kan nyttjas för uteserveringar.

Tillgången på platser med sol och lä har säkerställts i stadsdelen. Under sommaren har stora delar av planområdet mycket goda solförhållanden med mer än 6 timmar direkt solinstrålning per dag. Stadsdelen erbjuder platser med goda solvärden under hela den ljusa tiden på dygnet. Det publika rummet i stadsdelens mitt har främst morgon- och förmiddagssol medan platsen vid kajen får främst eftermiddags- och kvällssol. Lövholmsvägen är solbelyst större delen av dagen medan kajstråket fångar in den sena kvällssolen.

FÖRKLARINGAR

Red	>6.00
Orange	5.00
Yellow	4.00
Light Green	3.00
Cyan	2.00
Blue	1.00
Dark Blue	<0.00

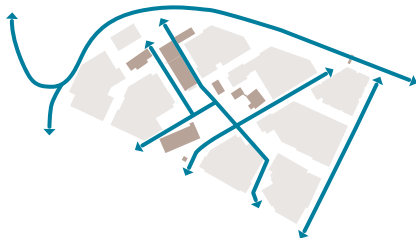
Solinstrålning på mark – ovan visar antalet timmar direkt solinstrålning på mark. Överst ett sommarscenario mellan 21 maj och 21 juli, nedan ett medelvärde för året genom vår- och höstdagjämning 21 mars och 21 september.

OMRÅDET

Kopplingar och samband

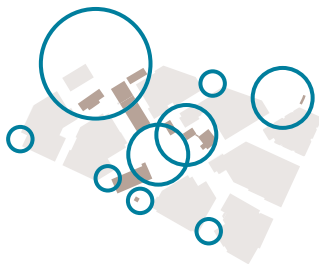
Nedan beskrivs några konkreta strategier som syftar till att göra Lövholmen till en bra plats i staden för både boende och besökare.

Kontinuerliga och upplevelserika stråk – från Lövholmsvägen till vattnet.

Skapa kontinuerliga och upplevelserika stråk genom området från Lövholmsvägen till vattnet genom att:

1. Skapa tydliga och välkomnande entréplatser från Lövholmsvägen som "bjuder in" till stadsdelen, tydliggör Lövholmens identitet och lyfter fram Beckers kontorshus.
2. Skapa ett pärlband av små och stora stadsrum längs ett stråk genom stadsdelen med vistelsekvaliteter, sol och lä: Kulturplatsen, lekplatsen, Kajstråket och Vattenplatsen. Bind samman stadsrummen i ett sammanlänkande stråk och sammanhängande friytestruktur.
3. Ta tillvara de små platsbildningarna som uppstår i det flikiga mötet utmed Kajstråket för att ge plats för uteservering, sittplatser i kvällssolen etc.
3. Ta tillvara de små platsbildningarna som uppstår längs diagonalen och i Lövholmens inre för att ge plats för uteservering, sittplatser i solen etc.
4. Förädla och addera stråk och brinkar i Lövholmen med tydligt olika hierarki, karaktär och funktion.

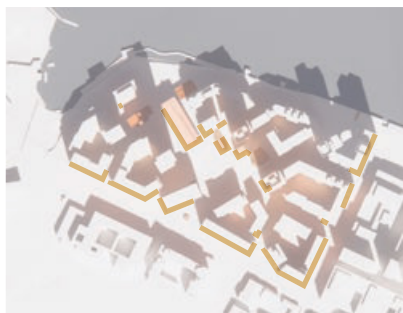

Nya stadsrum till boende och besökare – med goda solvärden och platser i lä.

Tillskapa nya stadsrum som tillgodoser bostadsnära funktioner till de boende i kvarteren och besökare genom att:

1. Skapa en central plats med goda solvärden och lä samt med plats för en stadsdelslekplats. Solkullen blir en samlade målpunkt för lek och gemenskap primärt för de boende och förskolorna.
2. Förenkla rörelser till fots genom att det iordningställda stråket blir en inbjudande och tillgänglig koppling för gående från Trekantsvägen-Lövholmsvägen till platsen vid vattnet.
3. Stärk kopplingar till omgivande friytor vid Trekanten.

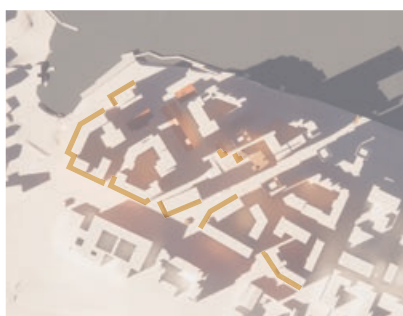
Stadsrummen ges ett rikt innehåll och program både för boende och besökare från andra delar av Stockholm. Vattenplatsens funktioner och kvaliteter lockar boende likväl som besökare medan det centrala stadsrummet mer ses som de boendes vardagsrum.

Förmiddag kl 12, Vårdagjämning –
soligt inre rum och entréplatser och
Lövholmsvägen.

Förmiddag kl 12, Sommarstolståndet –
soligt inre rum, entréplatser, Lövholmsvä-
gen, Vattenplatsen och Trekantsvägen.

Eftermiddag kl 17, Vårdagjämning –
kvällssol fram till solnedgång på Vatten-
platsen.

Eftermiddag kl 17, Sommarstolståndet –
delvis soligt inre rum och entréplatser.

FÖRKLARINGAR

Solbelyst fasad i bottenvåning

Kartorna redovisar fasad-
lägen i bottenvåning med
goda solförhållanden
lämpliga för exempelvis
restaurang eller kafé och
andra liknande verk-
samheter. I många fall
med möjlighet till ute-
serveringar.

Översiktlig friyttestruktur – en sammanhängande friyttestruktur med platser som har sol
under dygnets alla ljusa timmar. Kopplingar till omgivande rekreationsområden.

FÖRKLARINGAR

Park (befintlig)

Soliga platser

Större och mindre publika
stadsrum.

Morgonsol

Kvällssol

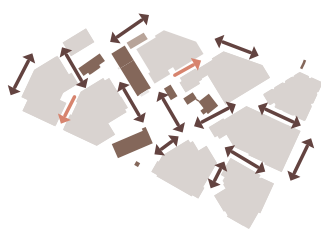
Diagonalen

Sammanhängande stråk
som förbinder flera
publika stadsrum.

Vy västerut längs kajstråket – där tillbakadragna kvarter öppnar upp en sekvens av mindre platser dit solen når på morgonen och på sommarkvällarna. Publika bottenvåningar som nyttjar platsen framför till uteserveringar. Plats ges även till trädplanteringar och hantering av dagvatten.

Rörelseriktningar inom området – dubbelriktad gata (brun pil) och enkelriktad gata (orange pil).

Stadsrumsintegration idag

Stadsrumsintegration imorgon

FÖRKLARINGAR

- Låg integration
-
-
-
-
-
- Hög integration

Gatumiljön

Planförslaget innebär att Lövholmen tillgängliggörs för fler och integreras i stadsväven. Gatunätet i närområdet blir bättre sammankopplat med staden i stort och särskilt stor skillnad märks i gatukorsningarna med Lövholmsvägen vid Trekantsvägen och lokalgatan intill Gröndalsviken. Inne i Lövholmen är den genomgående, diagonala gatan mellan Lövholmsvägen och kajen väl integrerad och kommer bli ett viktigt stråk för främst gående. Stråket mynnar också vid Tvärbanans hållplats som är en viktig målpunkt. Kajstråket öppnas upp för fordonstrafik men flödena av fordonstrafik kan väntas bli begränsade eftersom Trekantsvägen och Lövholmsvägen blir smidigare kopplingar.

Den övergripande principen för trafikplaneringen är att i så stor uträckning som möjligt freda stadsdelens inre från fordonstrafik. Ett stråk skapas genom stadsdelen från entréplatserna längs Lövholmsvägen till platsen vid kajen framför Färgfabriken där trafiken anpassas till de gåendes villkor. Det ska vara tryggt och säkert att röra sig genom stadsdelens publika platser, inte minst till stadsdelslekplatsen centralt i området. Fordonstrafik leds runt den sammanhållna kvartersgruppen som utgör Lövholmen, längs Lövholmsvägen, Trekantsvägen samt längs kajen. Gator för angöringstrafik leds in i strukturen från dessa gator i ett gatunät av lokalgator och gångfartsgator. Gatuhierarkien har planerats efter beräknade flöden. Dubbelriktade gator om 14 meters bredd och enkelriktade gator om 12 meters bredd har introducerats med variationer beroende på behov av angöring på båda sidor, en sida eller helt utan angöringsbehov.

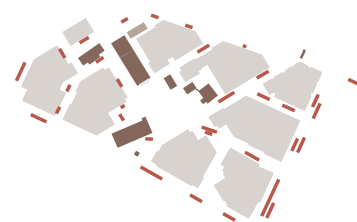
Planområdets gaturum ges en områdesgemensam gestaltning som gör att Lövholmen tydligt annonserar sig mot omgivande kvarter. Gestaltning av markbeläggningar, utrustning och planteringar för de olika gaturummen likväl som för övriga publika rum i stadsdelen bör ges en röd tråd med områdesgemensamma, sammanhållande aspekter. För att stärka Lövholmens identitet föreslås att gestaltningen av gaturummen tydligt associerar till tidigare industriverksamhet. Med avvägningar mot trafiksäkerhetsaspekter och gaturummens tydlighet föreslås ett sammanhängande golvtäckande som associerar till industriverksamhet. Gaturummens funktioner som gångbanor, körbana och angöringsfickor accentueras inte i markbeläggningarna utan tonas ner till fördel för en mer övergripande och sammankopplande materialbehandling. För att tydligt bära Lövholmens identitet och särart bör detta sammanhängande industrigolv inte heller upplevas för tillrättat utan tillåtas vara lite grovt med en enklare om än med en gedigen materialpalett. Även gatutummens möblering och utrustning ses följa denna princip.

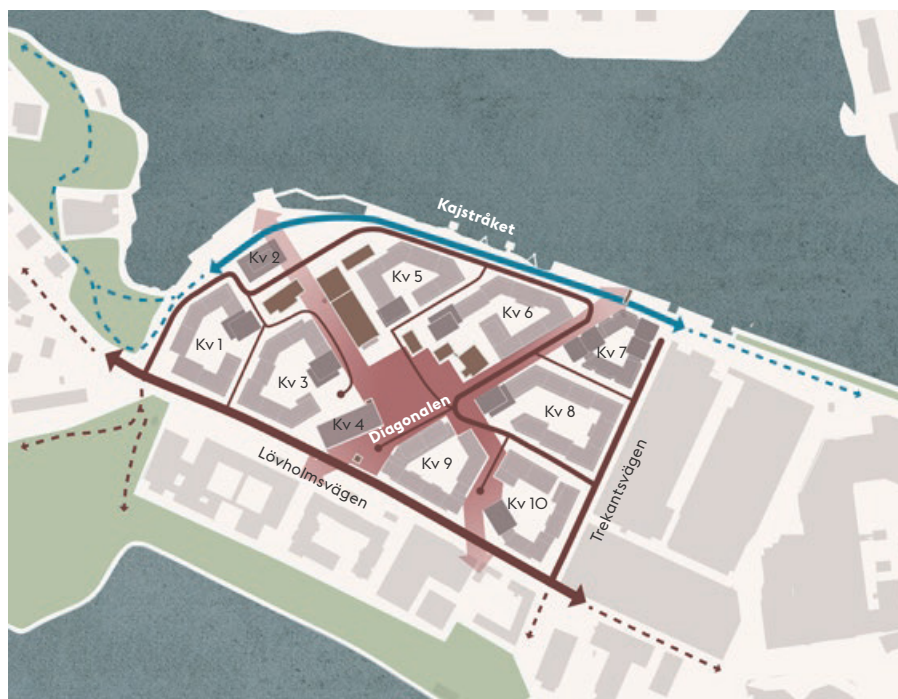
Angöring och tillgänglighet

Läget för tvärbanans hållplats begränsar möjligheten att fullt ut koppla gatunätet inom Lövholmen med Lövholmsvägen. Endast en utfart är möjlig från Lövholmen mellan kvarteren 1 och 3. Istället leds trafiken runt den kvartersgrupp som utgör stadsdelen, längs Trekantsvägen och Kajstråket med koppling mot Lövholmsvägen i en ny fyrvägs korsning längst i väster.

Angöring möjliggörs till samtliga entrélägen inom 25 meter från trafikförande gator runt kvarteren. Angöringsfickor iordningställs likväl som angöringsplatser för leveranser till kommersiella lokaler, serveringslokaler och förskolor. Parkering föreslås ordnas under kvarteren i garage. Samtliga kvarter som har en bostadsgård har också parkering i garage under gården. Lägen för in- och utfart till garage har studerats med syfte att undvika att fordonstrafiken leds längs smala gator alltför djupt in i strukturen där målet är att gångtrafiken ska dominera. Söphämtning möjliggörs inom samtliga kvarter med ett eller två lägen för miljörum per kvarter. Miljörummen placeras inom 50m från bostadsentréer och genomgående trapphus kan behövas i vissa lägen. Lämpliga lösningar studeras vidare i den fortsatta projekteringen.

Angöring inom området.

Gatumiljön inom området – Hierarkisk gatustruktur där de huvudsakliga angöringsgatorna för motorfordon dras på utkanten av kvartersstrukturen.

FÖRKLARINGAR

Park (befintlig)

Sammanhängande stadsstråk

Lövholmsvägen kopplar samman området till omkringliggande målpunkter.

Sammanhängande gatumiljö

Diagonalen

Sammanhängande stråk som förbinder flera publika stadsrum.

Sammanhängande kajstråk

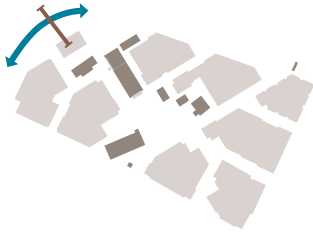
Kajstråket öppnar upp vattenkanten för publikt innehåll och vistelse.

De publika stadsrummen

Publika stadsrum inom Lövhölmens – stadsrummens funktion och karaktär beskrivs på efterföljande uppslag.

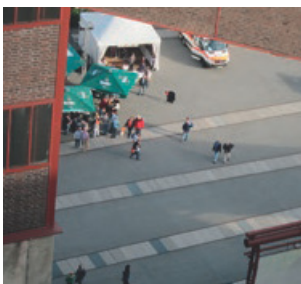
Friyta: ca 3 000 kvm

Material: träd, planteringar, betong, asfalt, stensmjöl, trä, smågatsten

Funktioner: evenemangsplats, sol och bad, sittplatser, rekreationsstråk, vattenkontakt

Industrigolv – referensbild från Ruhrområdet (Bild: Nivå 2013).

Industrigolv – referensbild från Ruhrområdet (Bild: Nivå 2013).

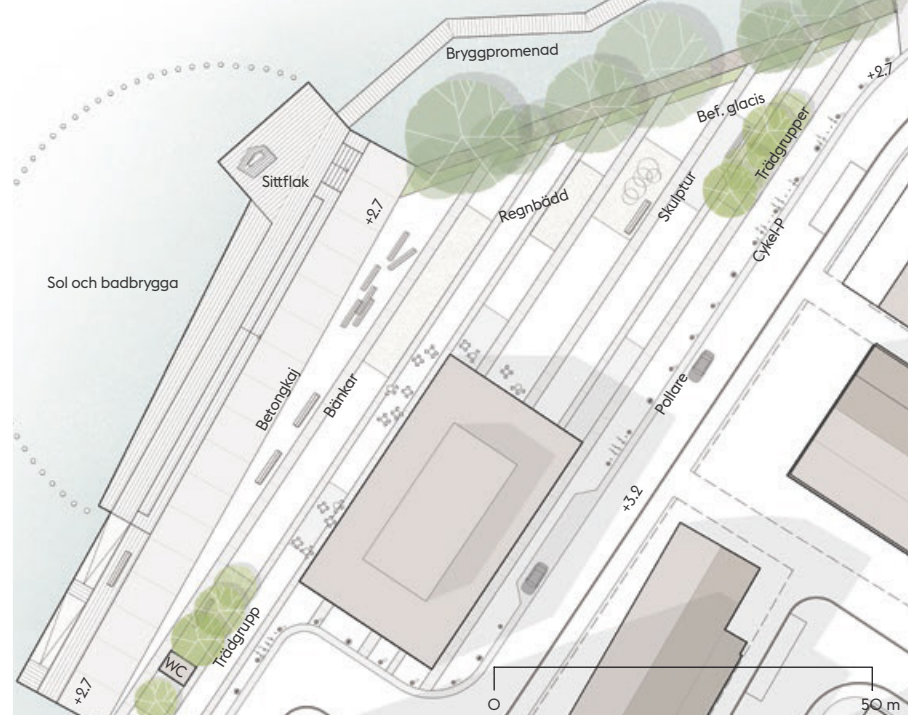
Vattenplatsen

Platsens karaktär och bevarandevärden

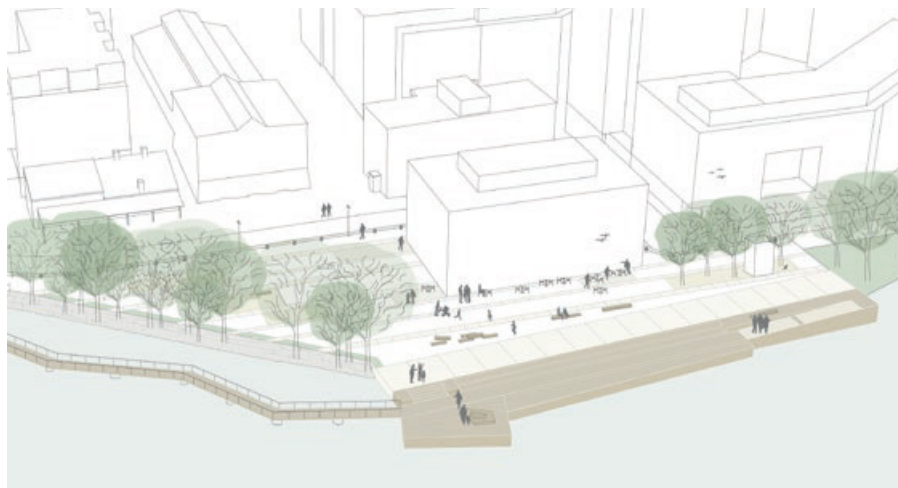
I gynnsamt läge med avseende på klimat och väderstreck och med vida utblickar över vattnet mot andra stadsdelar planeras en stor offentlig plats som inbjuder till vistelse i planens yttre nordvästra del. Den befintliga glacisen, den av sprängsten skapade sluttningen med spontant uppvuxen vegetation i strandkanten mot norr ger platsen karaktär, bevarar ekologiska värden och förstärker den historiska kopplingen. Den befintliga betongkajen mot vattnet västerut är även den en historisk del av Beckerskajen. Den stora öppna ytan påminner om den tidigare industrins storskaliga miljöer.

Arkitektonisk idé och funktion/program

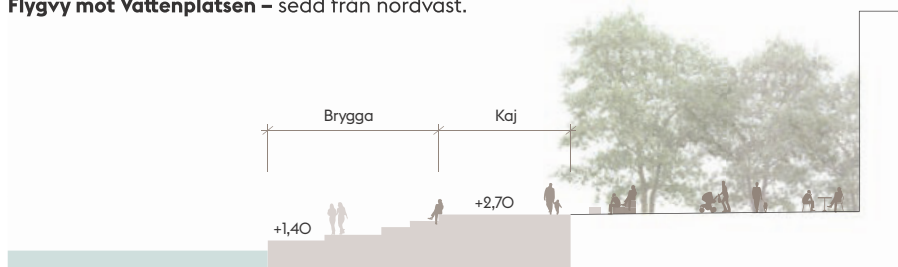
Här tolkas idén om industrigolvet som en palett av olika material som funnits tidigare i Lövholmen som omsätts i en flexibel och tålig markbeläggning. En stor central yta lämnas för framtida evenemang flankerad av trädgrupper som ger lövskugga varma dagar, och på platsen erbjuds ytor för uteservering. Mot vattnet placeras en brygga som trappas ner med sittgradänger mot vattnet och avslutas med en badbrygga och en utsiktsplats mot det öppna vattenrummet. En bryggpromenad erbjuder ett alternativt promenadstråk närmre vattnet som nås via ramper på vattenplatsen och vid kajstråkets västra del, i den befintliga kolsyrekaens läge.

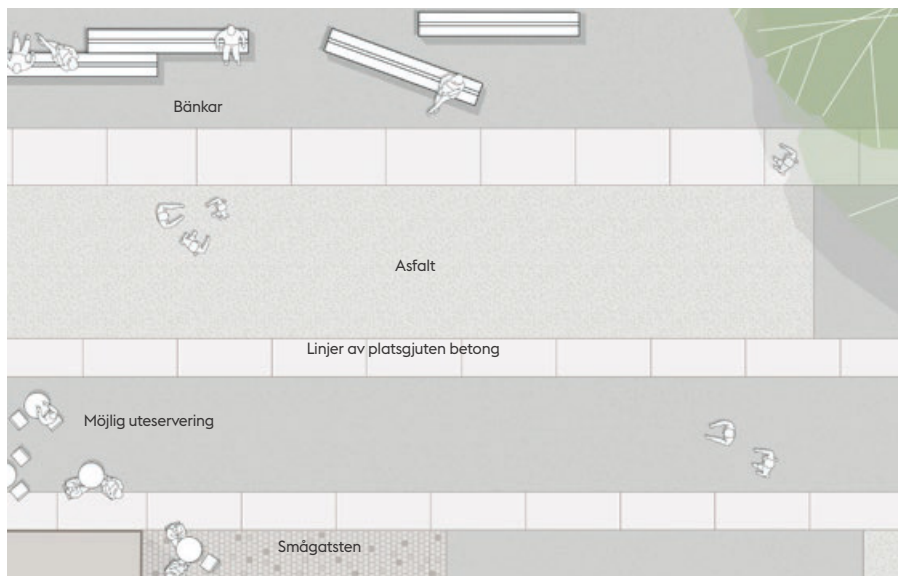
Illustrativ plan – mellan linjer av platsgjuten betong fylls ytan med asfalt, stensmjöl och smågatsten i ett flexibelt och tåligt mönster (skala 1:1000).

Flygvy mot Vattenplatsen – sedd från nordväst.

Sol och badbrygga – kaj och brygganläggning (skala 1:400).

Planutsnitt – materialpaletten inspirerad av Lövholmens historia vävs samman på Vattenplatsen (skala 1:200).

Flexibel användning – (Bild: Nivå, 2023).

Lekskulptur – Hammarby Gård, formstark attraktionspunkt (Bild: Nivå, 2009).

Möblering – Paris, Place de republique (Bild: Nivå, 2014).

Sol och badbrygga – Fredriksdalskajen (Bild: Nivå, 2018).

Vy mot Vattenplatsen – en ny målpunkt i staden i form av en plats omgiven av kulturmiljö med en flexibel och öppen yta för exempelvis evenemang och spontanidrott. Goda solvärden och längst ut mot vatten ett bryggbad.

Friyta: ca 1 500 kvm

Material: träd,
planteringar, betong, trä,
smågatsten,

Funktioner: rekreation,
sittplatser, vattenkontakt

Kajstråket

Platsens karaktär och bevarandevärden

Idag domineras denna plats av en grön strandremsa med spontant uppvuxen vegetation bestående av huvudsakligen pilar mellan Kolsyrekajen och Cementakajen. Miljön har stora ekologiska värden och tillsammans med marina industriminnen har platsen en stark egen karaktär med en stark kulturmiljöhistoria, som är utgångspunkt för gestaltningen.

Arkitektonisk idé och funktion/program

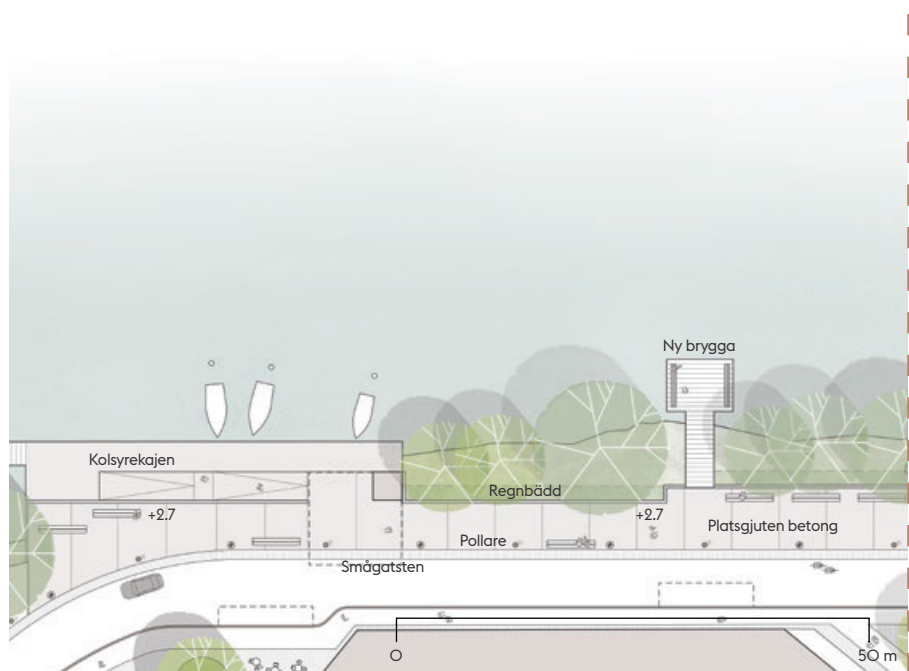
Det prioriterade gångstråket närmast strandkanten tydliggörs med platsgjuten betong och särskiljs från den asfaltbelagda körytan som ligger i samma höjd. Kajen möter strandlinjen med olika breddmått som anpassas efter den känsliga strandvegetationen. Det skapar variation och händelse i det långsträckta gaturummet, tillsammans med två mindre bryggor som skjuter ut i vattnet. Dessa kompletteras med långa sittmöbler i valda lägen i kajstråket. En regnbädd längs med kajens norra avslut renar och fördröjer dagvatten från omgivande gator.

Ny brygga – intim plats med vattenkontakt, Farsta gård (Bild: Nivå, 2022).

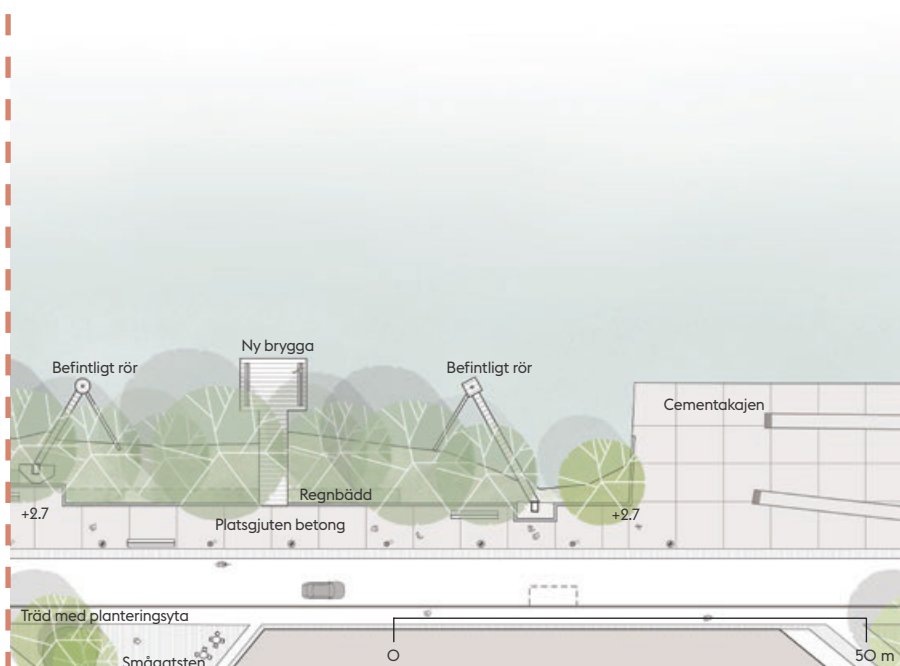
Platsbild – befintligt rör (Bild: Nivå, 2022).

Situationsplan del 1/2 – Kajstråkets västra del, stråket kompletteras med en ny kaj i kolsyrekajens tidigare läge och ny brygga och sittmöbler (skala 1:800).

Flygvy mot Kajstråket – sett från nordväst.

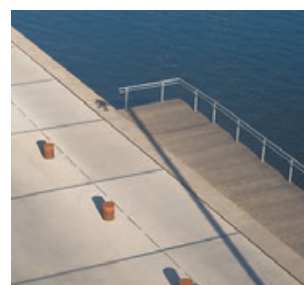
Situationsplan del 2/2 – Kajstråkets östra del sträcker sig till cementakajen, längs stråket finns en ny brygga och befintliga kajkonstruktioner (skala 1:800).

Platsbild – befintlig byggnad som rivs, strandslänt och träd bevaras i största möjliga mån (Bild: Nivå, 2022).

Gjutna järnvägsspår – (Bild: Nivå, 2022).

Platsgjuten betong – Lilje-holmskajen (Bild: Nivå, 2011).

Vy östeut längs Kajstråket – där mötet med vattnet liksom idag blir ömsom grönt med fria trädplanteringar, ömsom kaj. Mindre platsbildningar öppnar upp sig i kvartersfronten dit solen letar sig morgon och kväll under sommaren. I fonden på kajen skymtar det bevarade Uppförningsverket

Friyta: ca 1 000 kvm

Material: träd, betong, stenmjöl

Funktioner: sittplatser, plats för utställningar och mindre evenemang

Kulturplatsen

Platsens karaktär och bevarandevärden

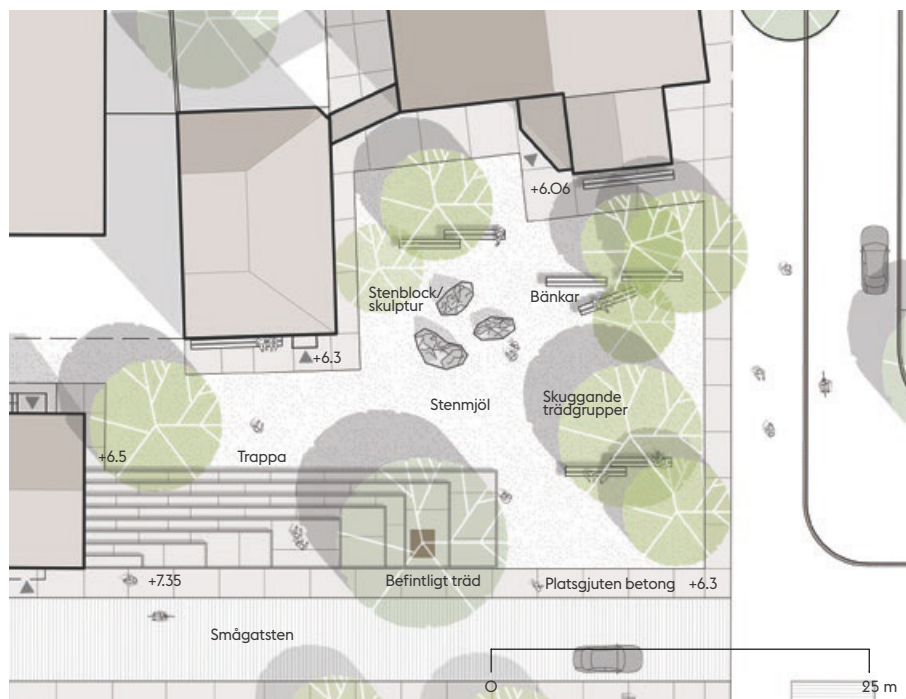
I Lövholmens hjärta, områdets högst belägna del, skapas rumsligheter och platsbildningar mellan de ljusa kulturmiljöbyggnaderna. Den befintliga bebyggelsen som i stora delar sparas här ger platsen en stark egen karaktär. Öppenhet och genomsiktlighet åt alla håll är en viktig utgångspunkt att ta fasta på. Spontan uppkommen vegetation intill fasader ger platsen viss grönska som har ett värde i den hårdgjorda miljön, som ger inspiration till platsens bearbetning.

Arkitektonisk idé och funktion/program

Byggnadskropparna lyfts fram och rummet som bildas mellan dessa förstärks genom en bred fris av platsgjuten betong som ramar in husen, en liten blinkning till bl a betonggalleriet. I en enkel markbeläggning av stenmjöl föreslås grupper av träd, i enlighet med strukturplanens koncept, som ger torget en enkelhet och en mjukare karaktär som närmast kan beskrivas som ett parktorg. Här finns ytor för tillfälliga utställningar eller dylika aktiviteter. Skulpturala inslag och sittplatser i olika lägen är viktiga delar. Den breda frisen kan möbleras och vegetation kan fällas in i ytan.

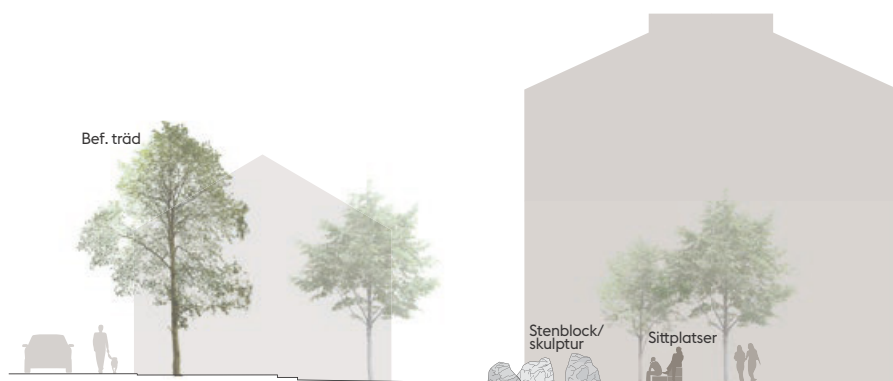
Parktorg – stenmjöl och träd, Holland (Bild: Nivå, 2022).

Situationsplan – ett parktorg med ett golv av stenmjöl och möblering under lövsugga (skala 1:500).

Flygvy mot Kulturplatsen – sedd från sydväst.

Sektion genom Kulturplatsen – (skala 1:300).

Platsbild – (Bild: Nivå, 2015).

Robusta bänkar – Carlsberg Köpenhamn (Bild: Nivå, 2015).

Vy från Kulturplatsen – med blicken riktad norrut mot Liljeholmsviken och Södermalm. Tre bevarade byggnader från cementindustrin ges en framskjuten plats på det nya torget. I foden av gatan annonserar sig Uppfodringsverket mot vattnet.

Friyta: ca 1 600 kvm

Material: träd, berg, betong, stensmjöl, sand, kork

Funktioner: lek, utflykt, utkikspäls, picknick, sittplatser

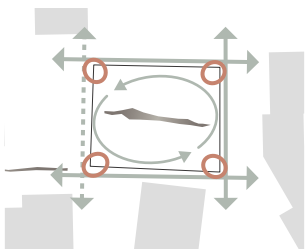
Lekplatsen

Platsens karaktär och bevarandevärden

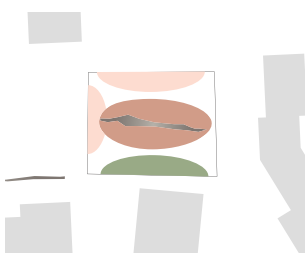
På den högsta punkten i området är en lekplats föreslagen. Platsen karaktäriseras av ett långsträckt uppstickande berg som delar upp ytan i två delar med en höjdskillnad mellan dessa. Intill berget står några spontant uppvuxna björkar och tallar som föreslås vara kvar. Spontanvegetation och en befintlig mur i platsens periferi står som inspiration till delar på lekplatsen.

Arkitektonisk idé och funktion/program

Berget står i centrum rent fysiskt och idémässigt. Runt och över berget organiseras lekfunktioner för små barn. Kantzonerna nyttjas på olika sätt beroende på läge. I bästa solläge föreslås rikligt med sittplatser och bord längs med Lövholmsbrinken, i södra delen planteras en liten skog av unga träd som blir naturlek för barnen. Höjdskillnaden tas i den västra delen upp av en åsnetrappa som förbinder den lägre och högre nivån utanför lekplatsen och en sittgradäng innanför som länkas till berget i öster. Lekplatsen omgärdas med ett staket eller annat hinder mot omgivande gator.

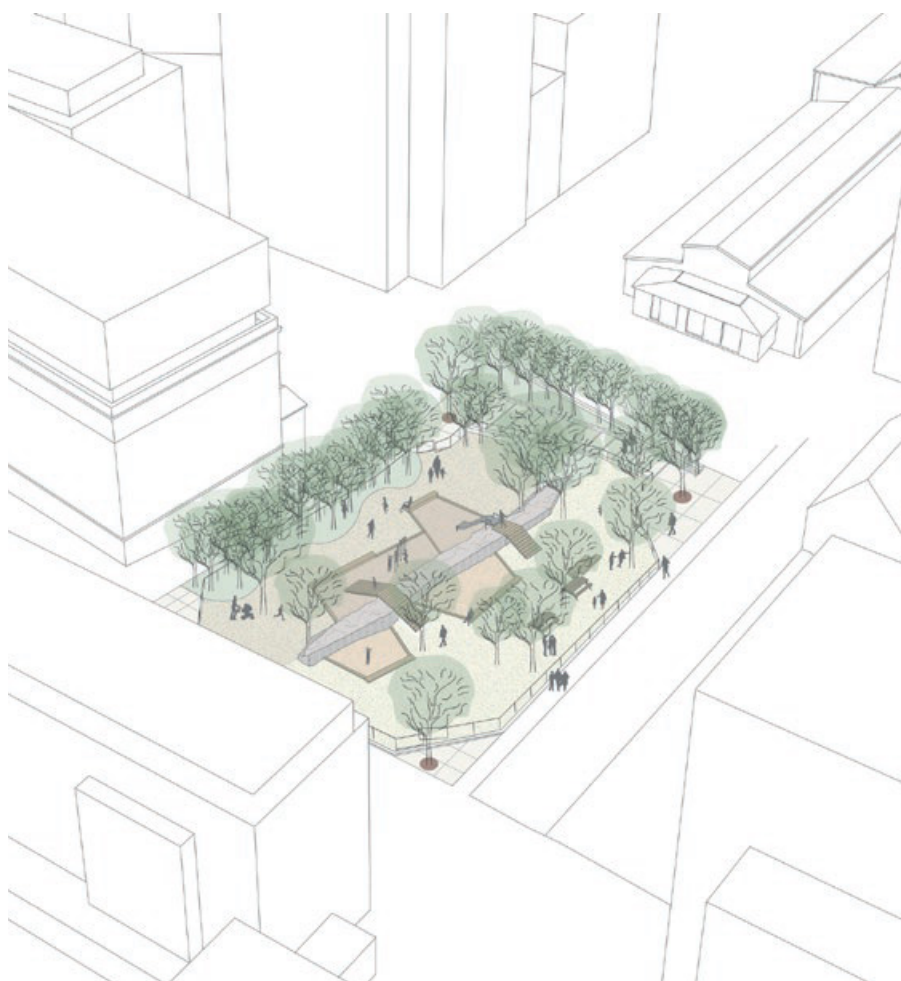
Flöden – entréer i alla hörn. Gångflöden på omkringliggande vägar och inom parken.

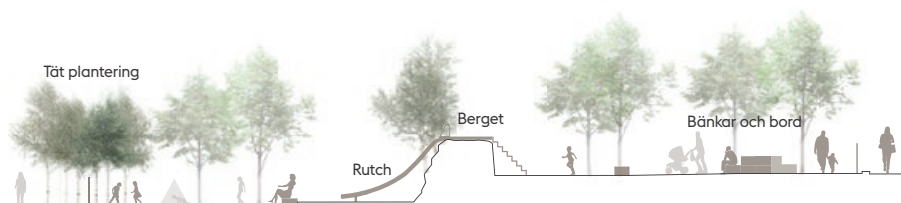
Vistelse – aktiv lek kring berget, fantasilek bland trädstammarna och häng på gradängar och bänkbord.

Situationsplan – lekplatsen har berget i fokus och vegetation för både lek och skugga (skala 1:500).

Flygvy över Lekplatsen – sedd från nordost.

Sektion genom Lekplatsen – (skala 1:300).

Robusta bänkar och bord –
(Bild: Nivå, 2022).

Lusthus – historisk bild från
Lövholmen.

Bergsskärning – (Bild: Nivå,
2021).

Tät plantering – Louvre Lens
(Bild: Nivå, 2014).

Vy från Gröndalsvägen – med utblickar mot Vattenplatsen och Södermalm. Lövholmens kvartersstruktur ges ett distinkt avslut mot Gröndal och i kvarterets hörn mot Lövholmsvägen skapas en mindre plats.

KVARTERSMARK

BYGGNADEN

Kvartersmark

Komposition och roller

Relationen mellan befintligt och nytt

En tydlig hierarki skapas mellan befintlig och ny bebyggelse i planförslaget. Grupper av ursprungliga byggnader lyfts fram så som förmedlare av berättelsen om Lövholmen och som främsta bärare av platsens identitet. Tre signaturbyggnader framträder på liknande sätt då de liksom de bevarade byggnaderna på olika sätt relaterar till Lövholmens historia. Övrig ny bebyggelse i Lövholmen har som uppgift att träda tillbaka och understödja dessa huvudrollsinnehavare. Den skapar tydliga ramar kring de stadsrum där bevarade byggnader och signaturbyggnader tillåts framträda.

De tillagda kvarteren i den nya stadsdelen anpassas till sin omgivning med målet att lyfta fram de kulturhistoriska värdena. Tilläggen utgör ett tydligt nytt historiskt lager i Lövholmen och utförs så att det blir tydligt vad som är befintligt och vad som är nytt. Tillagd bebyggelse tydliggörs mot befintlig bebyggelse främst genom byggnadernas avvikande funktioner, skala och typologi. De sammanhållna bostadskvarteren särskiljer sig också tydligt mot de bevarande byggnaderna som står som fristående volymer i stadsrummen. Att de bevarade byggnaderna har en annan skala och står som fristående volymer i kontrast till den nya bebyggelsen gör dem mer synliga som objekt i stadsrummet. De tydliggörs trots att de i skala och volym är mindre än de nya bostadskvarteren.

FÖRKLARINGAR

■ Bevarade byggnader

- 1) Beckers kontor (påbyggnad)
- 2) Portvaktshuset (flyttas)
- 3) Förbandsfabriken
- 4) Färgfabriken
- 5) Smedjan
- 6) Betonggalleriet
- 7) Cementas kontor
- 8) Uppförningsverket

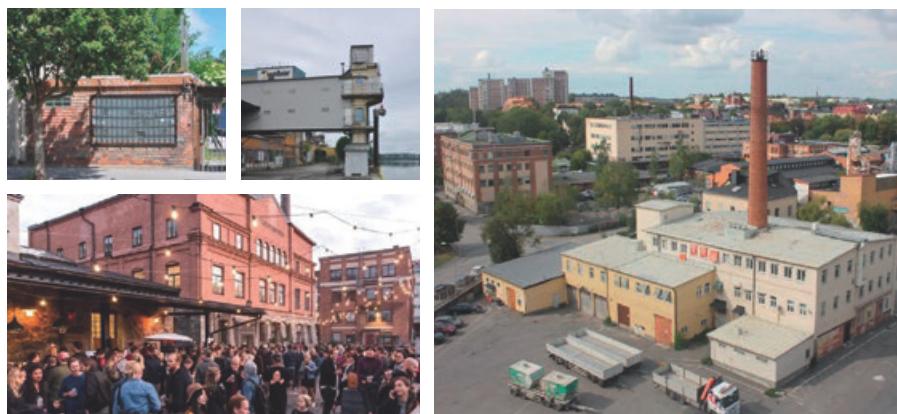
Bevarade kulturhistoriska byggnader.

Läsbarheten kring vad som är befintligt vad som är nytt bör vara subtil så att en harmonisk helhet kan uppnås. Särarten i typologi, volym och skala gör att ytterligare kontraster i form av avvikande material inte krävs. Tegel kan ställas mot tegel men hänsyn bör tas till hur materialen åldras så att de nya byggnaderna kan åldras sida vid sida med de bevarade byggnaderna på ett lika värdigt sätt. Tilläggs medvetna förhållningssätt till de höga kulturvärdena bör genomsyra alla delar av gestaltningen, från volymplacering, takutformning, balkonger och fönstersättningar till materialval och detaljering av de enskilda husen.

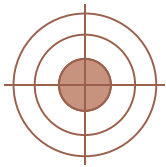
De bevarade byggnaderna

De bevarade kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna anpassas i de flesta fall till nya verksamheter, främst bostäder med utåtriktade verksamheter i gatuplan. Att öppna upp slutna bottenvåningar och fylla dem med ett publikt innehåll som understödjer stadslivet är ett mål. Alla förändringar i den befintliga bebyggelsen ska dock ske med respekt för byggnadens värde som förmedlare av Lövholmens historia. Uppfordringsverket och Portvaktstugan är viktiga spår som förmedlar berättelsen om Lövholmen även om de eventuellt inte alls kan rymma några verksamheter.

De bevarade byggnaderna i sin nuvarande utformning är resultatet av många års industriverksamhet varför dessa idag bär spår av olika epoker och har anpassats efter skiftande behov på ett pragmatiskt och osentimentalt sätt. I syfte att förmedla denna process söks inte ett tillrättaläggande av byggnaderna eller att en särskild epok i deras historia lyfts fram på bekostnad av övriga årsringar. I vissa fall kan dock förändringar av byggnaden förtydliga dess funktion eller historia samt även förstärka dess roll i stadsbilden varför avvägningar behöver göras mellan estetik, kulturhistoria, funktion och roll i stadsbilden.

Bevarade byggnader – från ovan vänster: Portvaktstugan, Uppfordringsverket. Nedan väster: Smedjan, Färgfabriken och Förbandsfabriken. Till höger: Betonggalleriet, Cementas kontor och i fonden Beckers kontorshus.

BYGGNADEN

Signaturbyggnader

Den tillagda bebyggelsen i form av en sammanhållen kvartersstruktur kompletteras med tre stycken undantag, tre stycken signaturbyggnader av särskild vikt. Samtliga tre har en tydlig relation till dagens Lövholmen eller på något sätt förmedlar platsens historia. Dessa byggnader tillåts därför att ta plats i stadsrummen vid sidan av de bevarade kulturhistoriska byggnaderna.

Den befintliga silon på Cementas mark är idag ett påtagligt landmärke som syns på håll från Södermalm och Reimersholme. Ett nytt kvarter som upplevs som en sammanhängande byggnad föreslås på dess plats med en volym och arkitektur som tydligt utmärker sig mot omgivande kvarter. Kvarteret ska upplevas som en reminiscens av dagens silobyggnad och tar över dess roll som landmärke mot vattnet och Södermalm. Gestaltningen tar ett tydligt avstamp i den befintliga silons tydliga form och vertikalitet omtolkat till ett bostadshus. Silons karaktär förvaltas i den nya byggnaden och genomsyrar alla skalor i den nya byggnadens gestaltning, från volym och formspråk till material, ton och detaljering.

På Vattenplatsen föreslås en märkesbyggnad med bostadsinnehåll och publik bottenvåning. Den nya byggnaden föreslås på befintliga, nu uttjänta byggnaden Nitrolacks plats på kajen. Genom att i volym relatera till Nitrolackbyggnaden kommer denna nya byggnad bilda ett sammanhang tillsammans med de bevarade kulturhistoriska byggnaderna på platsen, Förbandsfabriken, Färgfabriken och Smedjan. Signaturbyggnaden tar över Nitrolacks roll i stadsrummet och i bebyggelsefronten mot vattnet. Volymen, fasadens uppbyggnad och gestaltning

1) Silohuset i kv 7 – med publik bottenvåning mot kajstråket.

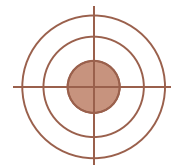
2) Kajhuset i kv 2 – med publik bottenvåning mot Vattenplatsen.

3) Beckershuset i kv 4 – med föreslagen påbyggnad.

Tre signaturbyggnader.

BYGGNADEN

förvaltar arvet från Nitrolack och får den nya byggnaden att utmärka sig mot bakomliggande kvarter. Den föreslagna byggnaden ska ha samma verkshöjd som Nitrolack med arkitektonisk kvalitet i alla skalor.

Beckers tidigare huvudkontor, även kallat Beckershuset, är en tydlig annonsör mot Lövholmsvägen som markerar entrén till Lövholmen samtidigt som den förmedlar berättelsen om Lövholmen. En påbyggnad om tre våningar föreslås som motiverar att byggnaden får en framskjuten roll i stadsrummet med en entréplats framför. Tillsammans med portvaktshuset på entréplatsen bildas ett sammanhang där den tidigare färgtillverkningen på Lövholmen tydliggörs. Tillbyggnaden ges en arkitektur som lånar från den befintliga byggnadens grammatik och uppbyggnad. Tillbyggnaden blir en respektfull och samtida tolkning av den ursprungliga byggnaden där befintligt och nytt bildar en harmonisk helhet.

De fyra höjdaccenterna

Centralt i Lövholmen och runt det stadsrum som utgör stadsdelens hjärta fördes fyra kvarter med högre delar. Dessa fyra höjdaccenter bildar en ensemble som tillsammans beskriver Lövholmens topografi i stadens siluett. De fyra byggnaderna utmärker sig tydligt mot den i övrigt tillbakahållna kvartersbebyggelsen i en 5- till 6-våningsskala. Höjdaccenterna med olika höjder från 12 till 24 våningar ges ett tydlig släktskap med varandra i volymuppbyggnad och orientering. Samtliga fyra höjdaccenter markerar den diagonala riktningen i kvartersstrukturen vilket innebär att de har en orientering sydväst-nordost.

Fyra höjdaccenter.

1), 2) Höjdaccenter i kv 1 och 3

3) Höjdaccent i kv 6

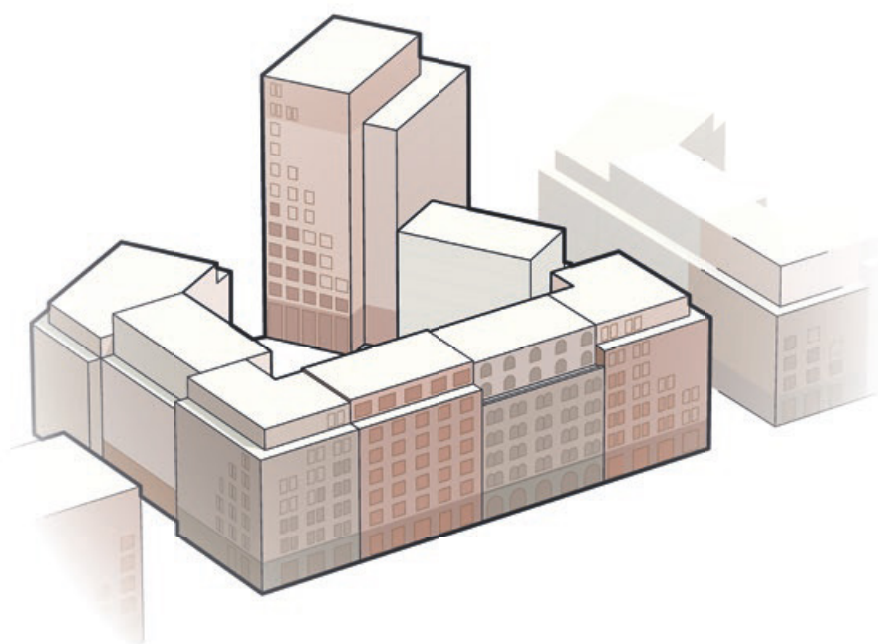

4) Höjdaccent i kv 8

Höjdaccenternas volym utförs uppbruten med en slank gestalt och avslutet uppåt utförs med två indragna våningar som ett tydligt avslut. Byggnaderna ges platta tak. Granngemensamma takterrasser utgör generellt ett lämpligt komplement till bostadsgårdarna, och särskilt så på höjdaccenterna. En tydligt markerad sockel i tvåvåningsmotiv bryter ner den vertikala skalan från gatunivån. I huvudsak förses höjdaccenterna enbart med integrerade balkonger, inte utkragande, för att säkerställa volymernas tydlighet på håll. Fasadernas fönstersättning och de integrerade balkongerna bildar en gestaltningsmässig helhet med tydliga horisontaler och vertikaler i ett nätverk där det vertikala dominerar över det horisontella. Höjdaccenterna står fria och ej motbyggda på en av sidorna för att byggnaderna ska kunna upplevas som en byggnadskropp från sockel till krona. Höjdaccenterna ska kunna avläsas som en del av de kvarter de står i och samtidigt samspela med övriga höjdaccenter.

Utöver dessa fyra höjdaccenter som utmärker sig i stadens siluett återfinns mer modesta högdelen i en 10-våningsskala i kvarteren 5 och 10. Högdelen i kvarter 5 agerar rumsbildande mot det centrala stadsrummet samtidigt som dess resning beskriver befintlig topografi. Högdelen i kvarter 10 placeras tillbakadragen från gatan med en entréplats mot Lövholmsvägen. Byggnaden etablerar den diagonala riktningen i Lövholmens kvartersstruktur genom att avvika från Lövholmsvägens riktning.

Kvarterets byggstenar – sammanhållna kvarter med återhållsam volymhantering. Tydligt avläsbara trapphusenheter där kvarteret ändå kan läsas som en helhet.

Den lugna basen

Den kvartersstruktur som omger de bevarade kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna och signaturbyggnaderna ges en stödjande roll i stadsdelen. Dessa kvarter formar tydliga ramar kring kompositionens huvudrollsinnehavare och lyfter fram dem. Tydliga gestaltungsprinciper gällande denna kvartersstruktur formuleras med målet skapa en sammanhållen och tillbakahållen gestaltning med ett tydligt släktskap mellan kvarteren. Principerna genomsyrar alla skalor av gestaltningen från volymhantering, fasaders uppbyggnad, balkongers utformning, ton och materialitet.

Centralt i gestaltningen av kvartersbebyggelsen i den "lugna basen" är upplevelsen av bebyggelsens skala i gaturummen. Ett tydligt mål har varit att bryta ner den täta kvartersbebyggelsens upplevda skala. En indelning av kvarteret i trapphusenheter bryter ner kvarterens horisontala skala längs gaturummet. En vidare indelning av själva trapphusenhetens fasad och volym i **sockel, kropp och krona** verkar till att bryta ner den upplevda vertikala skalan.

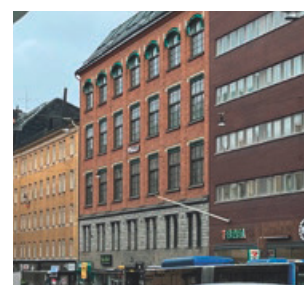
Under följande rubriker redovisas de gestaltungsprinciper som gäller för "den lugna basen".

Trapphusenheten

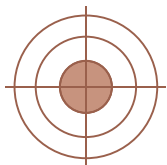
Trapphusenheterna är kvarterens byggstenar och de ska vara avläsbara men ska samtidigt hålla ihop gestaltungsprinciper så att kvarteret upplevs som en enhet. Kvarteren ska även ges ett tydligt släktskap sinsemellan för att alla kvarter sammantaget hålls samman. Variationen mellan trapphusenheterna bör behandlas olika beroende på om kvarteret enbart ses på nära håll eller om det också ses på avstånd. Större variation i byggnadsvolym är möjlig mot smalare gator och mindre stadsrum genom livförskjutning, ton och material, fönstersättning mm.

Trapphusenheternas vertikala skala bryts ner genom en horisontell indelning av fasaden i sockel, kropp och krona. Med sockeln menas trapphusets första våning, den del av byggnaden som möter människor i gatumiljön. Kroppen motsvarar de huvudsakliga våningarna med bostäder medan kronan med sin kungsvåning och eventuell takpåbyggnad utgör byggnadens avslut uppåt. Dessa tre element utgör tillsammans trapphusenheten och de ska alla vara **tydligt avläsbara i fasaderna**.

Åtskillnaden mellan sockel, kropp och krona kan ske på olika sätt. Sockeln och kronan behöver ges från huskroppen avvikande ton, material, murning och/eller fönstersättning. Variationen mellan sockeln, kronan och kroppen kan vara subtil eftersom den **trapphusvisa rytmen är överordnad** och att sockeln och kronan därmed tydligt ska kunna läsas som en del av trapphusenheten.

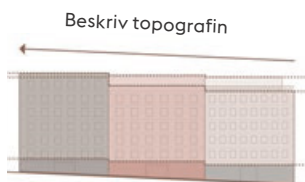

Industriarkitektur i en kvartersstadskontext – exempel från Kungsholmen.

BYGGNADEN

- Sockelns gestaltning har stor betydelse för upplevelsen av kvarteret på nära håll och bryter ner kvarterets skala sett från gatunivån. Sockeln ska utmärka sig. Detta görs genom att sockeln ges en mustigare ton, tydligare gräng, annan murning och/eller högre grad av uppglasning. Kvartersbebyggelsen ges en sockelvåning medan höjdaccenterna får en sockel i tvåvåningsmotiv.
- "Kroppen" utförs med stadiga fönsteraxlar och tydlig bärlinor. Fönster utförs som hål i mur och de tonbärande elementen, själva murytan i fasaderna, bör vara tillräckligt utbredd för att undvika att glasytorna tar överhanden och fasaderna blir mer av ramverk runt fönster och balkonger. Referenser till tidig industriarkitektur i en kvartersstadskontext kan inspirera. Exempel finns i Stockholm där industriarkitekturens rationalitet har anpassats till kvartersstadens grammatik och skala.
- Kronans och kungsvåningens gestaltning bör bryta ner den vertikala skalan och har särskild vikt där kvarteren ses på håll. Trapphusenheter ges en eller två indragna kungsvåningar beroende på om takfoten ligger vid fem våningar eller vid sex våningar. Höjdaccenterna ges två indragna kungsvåningar. Kungsvåningen ges en ljusare ton, annan murning och/eller annan fönstersättning. Takpåbyggnader bör kunna avläsas som del av taket i val av material och ton. Takformer och taklandskap bör ha en tillbakahållen volymhantering och skänka ett lugn åt siluetten på avstånd. I kvartersbebyggelsen kommer låglutande tak inåt mot gårdarna dominera för avvattning av taken in mot gård. Takterrasser bör i vissa lägen kunna vara ett komplement till bostadsgårdarna.

Bebyggelsens trappning beskriver topografin – principer för kvartersuppbyggnad.

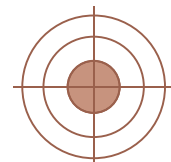

Kvartersbyggelse som beskriver topografin – exempel från Eklandagatan i Göteborg.

Bebyggelsens anpassning till topografin

En viktig del av den övergripande arkitektoniska idén är att bebyggelsen på Lövholmen ska beskriva holmens ursprungliga topografi. Detta manifesteras på avstånd genom de fyra höjdaccenterna. I gaturummen och längs kvartersfasaderna beskriver trappningen i bebyggelsen lutningen i gaturummet. Den enskilda trapphusenheter kan följa topografin och åstadkomma en trappning längs kvartersfasaderna. Även om bjälklagshöjderna ligger på samma nivå i stora delar av kvarteren kan fasadgestaltningen anpassas till detta arkitektoniska grepp.

Sockeln kan ses som ett fritt formelement som inte behöver markera den faktiska bjälklagskanten. På så sätt kan sockelns avslut beskriva en trappning upp längs gatan i utrymmet från ovasida port till första bostadsvåningens fönsterbläck. Kungsbalkonger kan ges genomsiktliga räcken i en lägre trapphusenhet och att låta fasadmuren dras upp att tjäna som räcke i nästa trapphusenhet. Genom att höja taket marginellt på någon trapphusenhet bryts horisontaliteten.

BYGGNADEN

Balkonger

En övergripande grammatik för balkonger skapar en sammanhållen helhet i Lövholmen. Den allmänna principen för balkonger är att dessa bör inordna sig en övergripande gestaltningsidé för fasader och volymer i stort. Denna gestaltningsidé ska i sin tur inordna sig i den övergripande arkitektoniska idén för hela Lövholmen. Generella riktlinjer för utkragande balkonger kan utmanas med en tydlig arkitektonisk komposition.

Den allmänna principen för balkonger säger att utkragning av balkong mot gator och allmän plats styrs så att ju bredare stadsrum desto djupare balkonger kan tillåtas. I den "yttre ramen" mot vattenrummen och omgivande gator krävs större återhållsamhet för att Lövholmens sammanhållna gestalt bör upplevas på håll. Inåt mot de inre stadrummen tillåts djupare utkragning.

Balkonger ska underordna sig gestaltningen i övrigt och bli en del av Lövholmens sammanhållna och matta materialkaraktär varför helt glasade räcken ska undvikas. Räcken kan företrädesvis utformas som del av fasaden eller med smidesräcke. Även balkongplattans undersida och dess kulör behöver ingå i fasadkompositionen och bidra till helhetsverkan. Hellinglasning medges inte för utkragande balkonger men kan medges i integrerade balkonger som del i en övergripande arkitektonisk idé

FÖRKLARINGAR

0,0 m utkragning - Högdalar

Utkragande balkonger från fasadliv tillåts inte.

0,6 m utkragning - mot smala gator

Utkragande balkonger om max 0,6 meter från fasadliv tillåts.

1,0 m utkragning - i "ramen" utåt

Utkragande balkonger om max 1,0 meter från fasadliv tillåts.

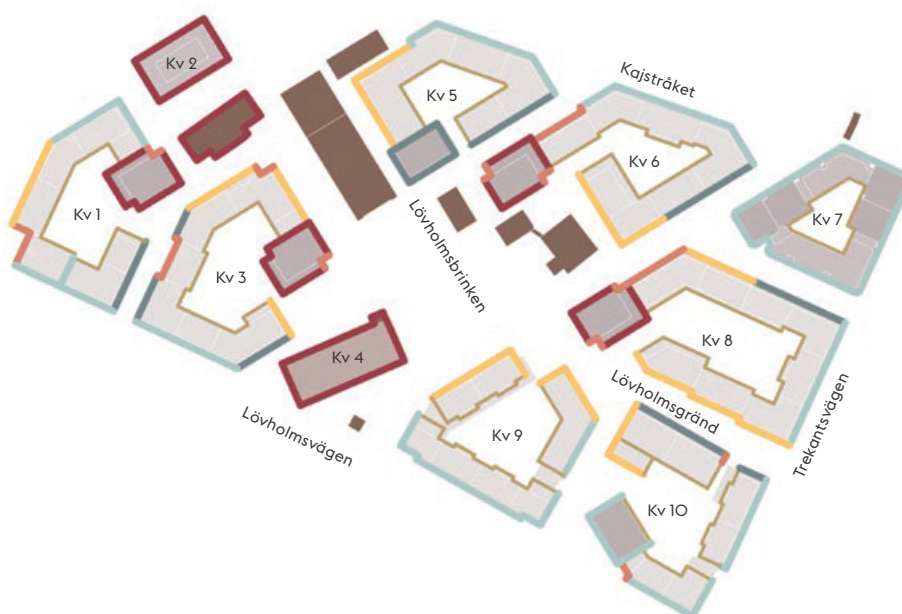
1,4 m utkragning - mot bredare gator, stadrum

Utkragande balkonger om max 1,4 meter från fasadliv tillåts.

1,8 m utkragning - vid livförskjutning

Utkragande balkonger om max 1,8 meter från fasadliv tillåts.

Utkragande balkonger tillåts. Djup begränsas av behovet att dagsljusförsörja bostäderna.

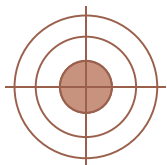

Principer för balkongers utkragning.

Vy mot Trekantsvägen – från korsningen med Lövholmsvägen. Kvarterets hörn dras tillbaka för att skapa en plats med trädplantering och uteservering. I bottenvåningar mot Trekantsvägen planeras utåtriktade verksamheter.

BYGGNADEN

FÖRKLARINGAR

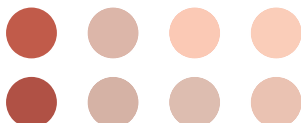
Högdelar – som en del av kvarteren förstärker den diagonala riktningen.

Ljusare gyllene ton – mot vattnet (nordväst).

Mörkare gyllene ton – mot vattnet (nordöst).

Varmröd ton – mot omgivande stadsgator.

Inre och yttre ram – från en varmröd ton mot Lövholmsvägen till en ljusare och mörkare gyllene ton mot Bergsundsstrand.

Material och ton

En viktig identitetsbärare för Lövholmen är teglet och de varma tonerna. Tilläggen i form av nya stads kvarter inordnar sig i denna ursprungliga karaktär. Fasaderna består i huvudsak av tegel i varma toner med ljus fog. Inslag av enstaka putsade/slammade trapphusenheter tillåts förekomma. Den nya bebyggelsen ska inte släcka ut den befintliga utan lyfta fram den. Genom att arbeta med subtila skiftningar i ton kan de befintliga byggnaderna tydliggöras samtidigt som en harmonisk helhet uppnås. Varje trapphus inom respektive kvarter ges en egen ton för att bli tydligt avläsbar. Tonsättningen förstärker den diagonala riktningen som är central i den arkitektoniska idén, men den trapphusvisa variationen gör den mer subtil och dynamisk. Enstaka putsade fasader samt höjdaccenter inordnar sig i det övergripande konceptet och gestaltas som del av respektive kvarter.

Den yttre ramen tillåts ta upp toner från omgivningen så att stadsrummen utåt upplevs sammanhållna. Varmröda toner mot Lövholmsvägen och Trekantsvägen speglar bebyggelsen på andra sidan gatorna. Mer gyllene toner möter upp Bergsundsstrands kvartersfront på andra sidan Liljeholmsviken. Bevarade kulturbyggnader lyfts fram mot ny kvartersbebyggelse som agerar fond. De kulturhistoriska byggnaderna i det centrala stadsrummet lyfts fram genom att ny bebyggelse ges varma tegeltoner mot de ljusa putsade fasaderna i det befintliga. De mustigare tonerna i befintlig bebyggelse vid kajen gör att dessa framträder mot de ljusare tegelkulörerna i nybyggskotten.

Bebyggelsens materialitet och ton – Beskriver en övergripande strategi med gradvisa skiftningar i ton. Avvikelser från strategin medges hos de enskilda byggnaderna och trapphusenheterna, särskilt i de inre delarna av strukturen, mot smalare gator och mindre stadsrum.

Kvarterens arkitektur

Kv 1 (Del av Lövholmen 12) sid 75

Skanska, KOD Arkitekter

Kv 10 (Färgeriet 4) sid 89

JM, Erséus Arkitekter

Kv 3 (Lövholmen 12) sid 77

Skanska, KOD Arkitekter

Beckershuset, Kv 4 (Lövholmen 12) sid 91

Skanska, KOD Arkitekter

Kv 5 (Del av Lövholmen 13 & 15) sid 79

Nordr och Jernbesq/Cementa (del av kv 5), Arkitema

Kajhuset, Kv 2 (Lövholmen 12) sid 93

Skanska, KOD Arkitekter

Kv 6 (Lövholmen 15) sid 81

Jernbesq/Cementa, ÅWL Arkitekter

Smedjan & Förbandsfabriken (Lövholmen 12) sid 95

Skanska, KOD Arkitekter

Kv 7 (Lövholmen 15) sid 83

Jernbesq/Cementa, ÅWL Arkitekter

Färgfabriken (Lövholmen 16) sid 97

Lindéngruppen, OKK+

Kv 8 (Lövholmen 15) sid 85

Jernbesq/Cementa, ÅWL Arkitekter

Snickeriet, Rederiet och Betonggalleriet (Lövholmen 15) sid 99

Järnbesq, ÅWL Arkitekter

Kv 9 (Färgeriet 4) sid 87

JM, Erséus Arkitekter

Uppföringsverket & portvaktshuset sid 101

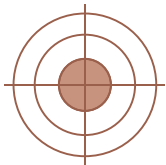

FÖRKLARINGAR

Bevarade byggnader

- 1) Beckers kontor (påbyggnad)
- 2) Portvaktshuset (flyttas)
- 3) Förbandsfabriken
- 4) Färgfabriken
- 5) Smedjan
- 6) Betonggalleriet
- 7) Cementas kontor
- 8) Uppföringsverket

Lokalisering av kvarteren.

BYGGNADEN

Kvarter 1

Arkitektonisk idé

Kvarter 1 är i placering mot Liljeholmsviken samt västra infarten till Lövholmen, en viktig front för det nya området. Kvarteret gestaltas för att representera det nya området både i den nära stadsskalan och mot det stora vattenrummet.

Bebyggelsens grammatik

Kvarteret utformas för bostäder och består av byggnader på 6-8 våningar samt en högdelen på 14 våningar.

Vid infarten från Lövholmsvägen öppnar kvarteret upp i en mindre platsbildning mot Gröndal. Härifrån följer kvarteret terrängen och trappar ner i suterräng med en lågpunkt mot norr och Vattenplatsen.

Högdelen i kvarterets nordöstra hörn samspelar med de övriga tre höghusen i Lövholmen och markerar den diagonala huvudstrukturen för den nya kvarterstaden.

Byggaktör: Skanska

Arkitekt: Kod Arkitekter

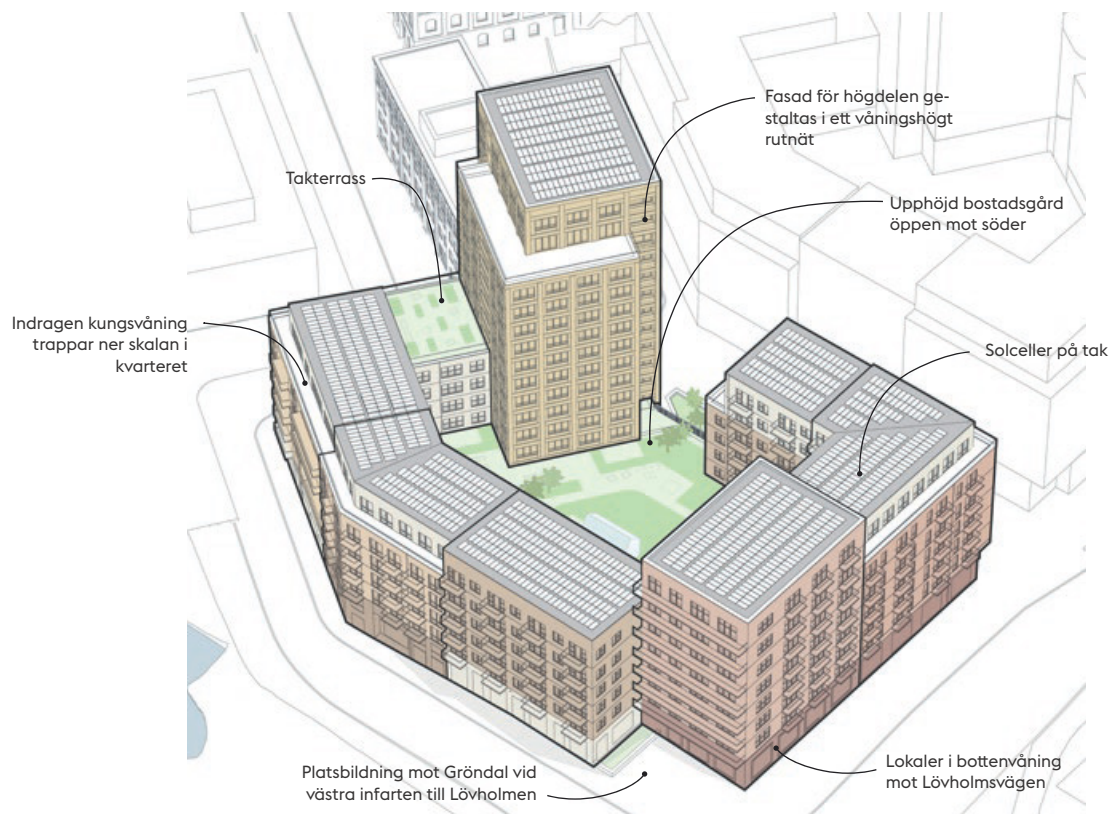
Antal bostäder: ca 200

BTA (ljus): ca 19 800 kvm

BOA: ca 13 000 kvm

LOA: ca 700 kvm

Gårdsyta: ca 1200 kvm

Flygvy över kvarter 1 – har en framträdande plats i västra hörnet av det nya området. Mot vattnet frontar kvarteret området och längst Lövholmsvägen markerar husen Lövholmens start mot Gröndal.

Fasadgestaltning

Kvarteret består av trapphusvisa huskroppar som skiljer sig i fasadgestaltning. De lägre husen i kvarteret gestaltas som variationer på samma tema, medan högdelen har en egen karaktär.

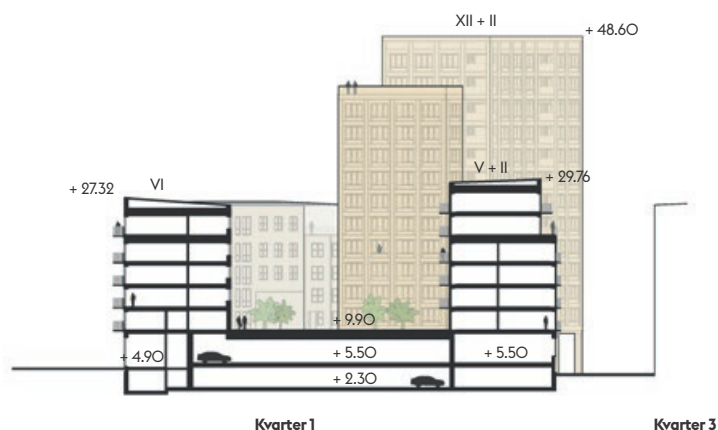
Som ett arv från industrihistorien, gestaltas husen tydligt strukturellt med raka bärlinor, fönsteraxlar och fönster med olika typer av indelningar. Socklar samt de översta indragna kungsvåningarna differentieras genom avvikande fasad och fönstersättning. Mot Lövholmsvägen gestaltas fasaden mer strikt och stadsmässigt med lokaler i bottenvåningen. Högdelen som har ett "syskonskap" med övriga höghus i Lövholmen, består av två förskjutna volymer som ger huset en slank och högrest karaktär. Den invändiga strukturen artikuleras i fasaden i ett våningshögt rutnät.

Material och klang

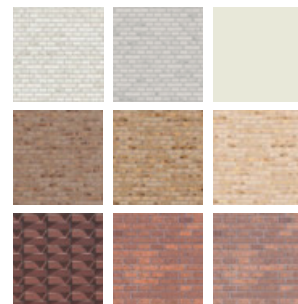
Husen utformas huvudsakligen i tegel med nyansskillnader mellan de olika trapphusen. Sockeln i tegel utmärker sig genom högre detaljering i murning, fris och omfattningar kring öppningar. Den indragna kungsvåningen utförs i ljusare slammat tegel eller puts. Insidan av kvarteren är enhetliga i ljus puts för bästa dagsljusförhållanden till bostäderna.

Bostadsgården

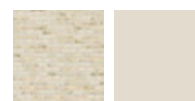
Den privata bostadsgården är upphöjd från gata och nås via varje trapphus. In mot gården planeras marklägenheter med privata uteplatser som omsluter en gemensam gräsyta med trädplantering. I bästa solläge finns gemensam sällskapsyta med yta för grill och sittplatser. Gården rymmer även pergola och växthus.

Sektion genom kvarteret – (skala 1:1000).

Materialpalett för de lägre husen i kvarteret – tegel i olika varmröda och gula toner med utgångspunkt i kulören i befintliga hus i Lövholmen, slammat ljus tegel samt ljus puts.

Materialpalett för högdelen i kvarteret – tegel i ljus gult kombinerat med putsade fält i något ljusare ton.

Exempel för högdelen kv 1 – fasaden indelad i ett rutnät.

Exempel för sockelvåning kv 1 – reliefmurt tegel och markerade ramar kring fasadöppningar.

Byggaktör: Skanska
Arkitekt: Kod Arkitekter
Antal bostäder: ca 270
BTA (ljus): ca 27 650 kvm
BOA: ca 19 200 kvm
LOA: ca 400 kvm
Gårdsyta: ca 1500 kvm

Kvarter 3

Arkitektonisk idé

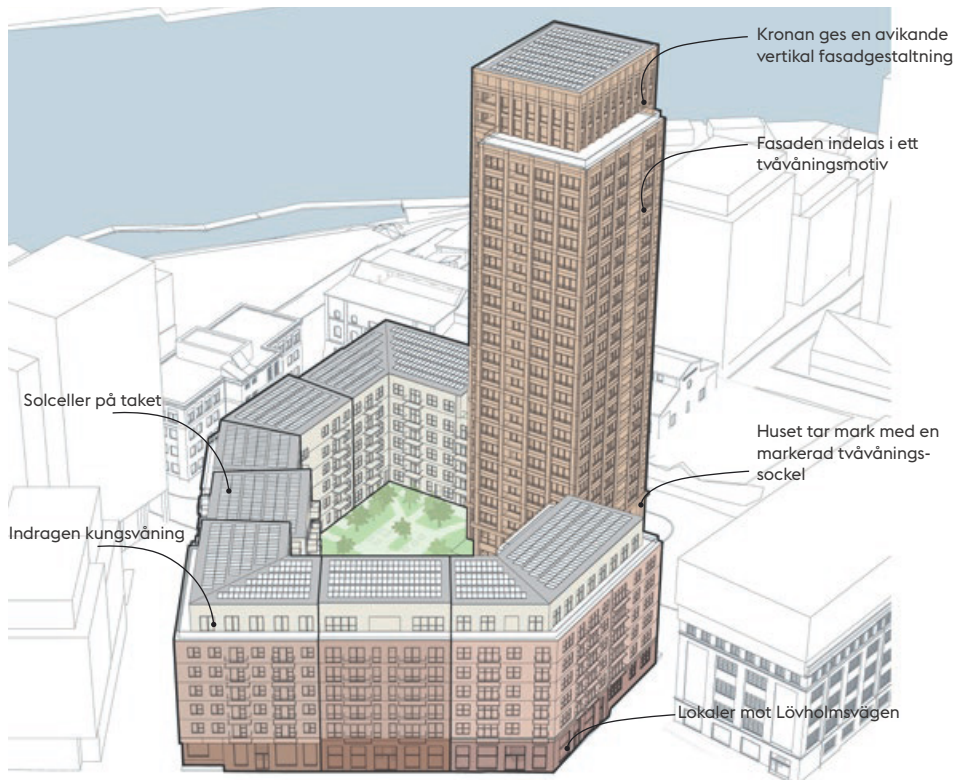
Kvarter 3 som med det högsta huset i Lövholmen markerar områdets historiska topografi, håller i söder en stadsmässig front mot Lövholmsvägen medan kvarteret i norr verkar som en fond mot kulturhistorien där den omgärdas av tre bevarade byggnader i området.

Bebyggelsens grammatik

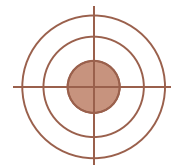
Kvarteret utformas för bostäder och består av byggnader på 5-7 våningar samt en högdelen på 24 våningar. Mot öster och Beckershuset öppnas kvarteret upp i en större plats som omgärdas av entréer till de kringliggande huskropparna. Högdelen har en livförskjutning som framhäver den i gatulivet mot Färgfabriken. Det höga husets vertikala pelarstruktur går ner i mark och bildar indelningen av den dubbelhöga sockelvåningen.

Fasadgestaltning

Kvarteret består av trapphusvisa huskroppar som skiljer sig i fasadgestaltning. De lägre husen i kvarteret gestaltas som variationer på samma tema, medan högdelen har en egen karaktär. Som ett arv från industrihistorien, gestaltas husen tydligt

Flygvy över kvarter 3 – ligger utmed Lövholmsvägen vid tvärbanans hållplats med publika lokaler mot gatan. Kvarteret består av trapphusvisa volymer med individuellt gestaltade fasader samt en högdelen som utmärker sig som Lövholmens högsta punkt.

BYGGNADEN

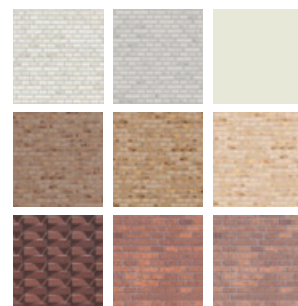
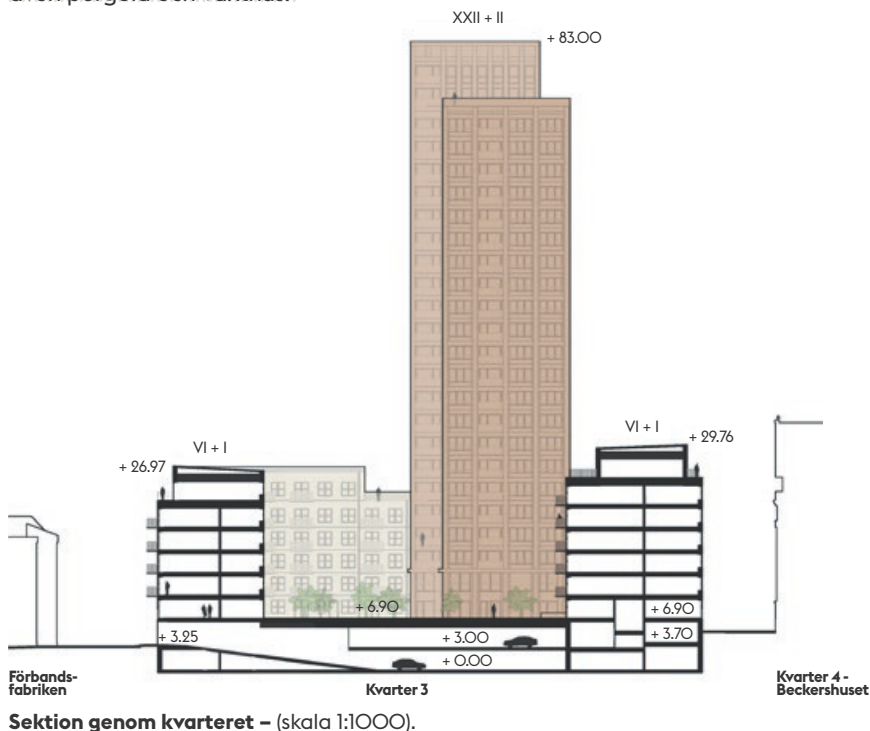
strukturellt med raka bärlinor, fönsteraxlar och fönster med olika typer av indelningar. Socklar samt de översta indragna våningarna differentieras genom avvikande fasad och fönstersättning. Mot Lövholmsvägen gestaltas fasaden mer strikt och stadsmässigt med lokaler i bottenvåningen. Högdelen som har ett "syskonskap" med övriga höghus i Lövholmen, består av två förskjutna volymer som ger huset en slank och högst karaktär. Den invändiga strukturen artikuleras i fasaden i ett rutnät som löper över två våningsplan. Kronan, avslutet uppåt, avviker med egen fönsterindelning.

Material och klang

Husen utformas i tegel med nyansskillnader mellan de olika trapphusen. Sockeln i tegel utförs med högre detaljering i murning, fris och omfattningar kring öppningar. Den indragna kungsvåningen utförs i ljusare slammat tegel eller puts. Insidan av kvarteren är enhetliga i ljus puts för att ge bästa dagsljusförhållanden till bostäderna.

Bostadsgården

Den privata bostadsgården är upphöjd från gata och nås via varje trapphus samt utifrån via en trappa upp från entréplatsen i öster. In mot gården planeras marklägenheter med privata uteplatser som omsluter en gemensam grönska. I bästa solläge finns gemensam sällskapsyta med yta för grill och sittplatser. Gården rymmer även pergola och växthus.

Materialpalett för de lägre husen i kvarteret – tegel i olika varmröda och gula toner med utgångspunkt i kulören i befintliga hus i Lövholmen. Slammat ljust tegel på indragna Kungsvåningar samt ljus puts på insidorna av kvarteret.

Materialpalett för högdelen i kvarteret – tegel i varm röd ton med utgångspunkt i befintliga teglet på intilliggande Beckershuset.

Exempel för "kronan" - högdelen översta våningar – fasadens relief bildar ett grid med tvåvåningsmotiv.

Byggaktör: Nordr

Arkitekt: Arkitema

Antal bostäder: ca 160

BTA (ljus): ca 15 415 kvm

BOA: ca 11 045 kvm

LOA: ca 600 kvm

Gårdsyta: ca 1240 kvm

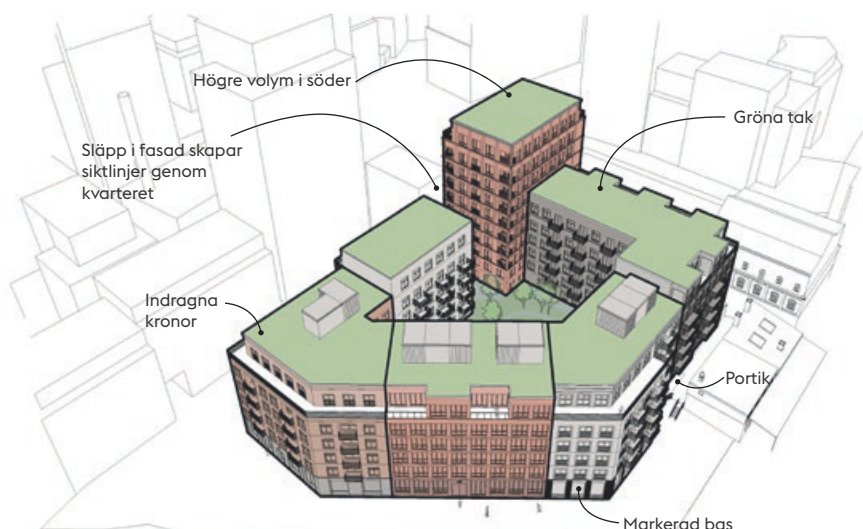
Kvarter 5

Arkitektonisk idé

Med frontläge mot vattnet på nordöstra Lövholmen och intill Färgfabriken slår kvarteret an en ton i både utformning, material och kulörpalett som känns igen i den gamla industrimiljön. En stram rationalitet löper längs kvarteret och lättas upp av ett ömsint omhändertagande av detaljer. Varma toner i puts och tegel samspelar såväl med de omgivande kulturhistoriska husen som med de framtida nya grannkvarteren.

Bebyggelsens grammatik

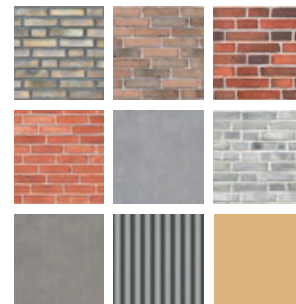
Kvarteret håller en jämn skala om 5-6 + 1 våningar men ges en höjdmärkning i form av en högre volym i söder på 9 + 1 våningar. Släppet i fasad intill den högre volymen möjliggör en visuell koppling i östvästlig riktning genom kvarteret, betydelsefull för upplevelsen av gården både gällande ljusinsläpp och vattenkontakt. Trapphusen markeras genom en variation i material och kulörer. Markerade sockelvåningar i en till två våningar bidrar till stadsmässigheten samt ett levande gaturum i mänsklig skala. Kronan markeras med indrag och variation i fönstersättning. Frontespiser ger en livfull siluett.

Flygvy över kvarter 5 – från kajen där trapphusindelning framgår samt släppet vid kvarterets högre volym som möjliggör en siktlinje i östvästlig riktning.

Fasadgestaltning

Fasaderna utgörs omväxlande av tegel, puts och betong i relief. Trapphusenheterna markeras genom växlingar i material och ton. Sockelvåningar markeras genom ökad detaljering eller genom byte av kulör och material. Bostadsentréer utmärks genom ökad detaljering och i vissa fall indragna partier. Fönstersättningen tar avstamp i det industriella uttryckets regelbundenhet och glas som delas in genom mittposter och spröjsar i en komposition. Kulörer på fönster, balkongräcken och plåtdetaljer varierar och bidrar i sina olika toner till en välkomponerad helhet. Över gata är balkongerna delvis indragna och mot vattnet är balkongerna integrerade i fasad genom ett ramverk i tegel. Gröna växttak och låglutande takterrasser mot gård för dagvattenhantering.

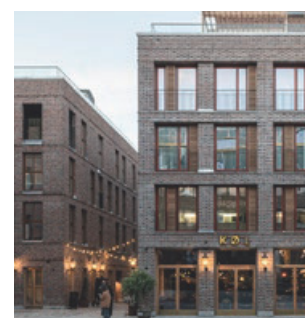
Material- och kulörpalett.

Material och klang

Kvarterets palett går i varma toner. Från ljus puts till mellantonen i tegel till klangbotten av rött tegel i den högre delen. Gentemot de befintliga äldre husen såsom Färgfabriken och Smedjan har byggnaderna en dovre ton för att respektfullt ta ett kliv tillbaka. Fönster, partier och räcken ges kompletterande kulörer av umbra och gyllene.

Bostadsgården

Privata uteplatser närmast fasad och en gemensam inre del med sittplatser, pergola, grill och plats för lek. Planteringar och träd ramar in vistelseytorna och skapar rumsligheter. Vegetationsytorna är utformade för att hantera kvarterets dagvatten. Nivåskillnader omhändertas med ramper och murar. I sydväst leder små trappor upp till de privata uteplatserna. Öppningar i kvarteret ger vattenkontakt och ljusinsläpp...

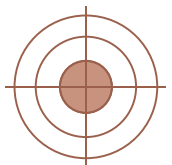
Nygaardsplassen – Fredrikstad
(Bild: Mad arkitekter, 2013).

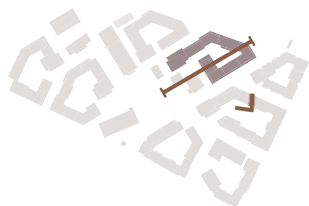
Fasadutsnitt mot Kajstråket –
(Bild: Arkitema, 2023).

Sektion genom kvarteret – redovisar gaturummet mot färgfabriken samt kvarterets innergård och släpp vid den högre byggnadsvolymen (skala 1:1000).

BYGGNADEN

Byggaktör: Järnbesq
Arkitekt: ÅWL Arkitekter
Antal bostäder: ca 250
BTA (ljus): 23 420 kvm
BOA: ca 15 780 kvm
LOA: ca 1 330 kvm
Gårdsyta: 2 090 kvm

Kvarter 6

Arkitektonisk idé

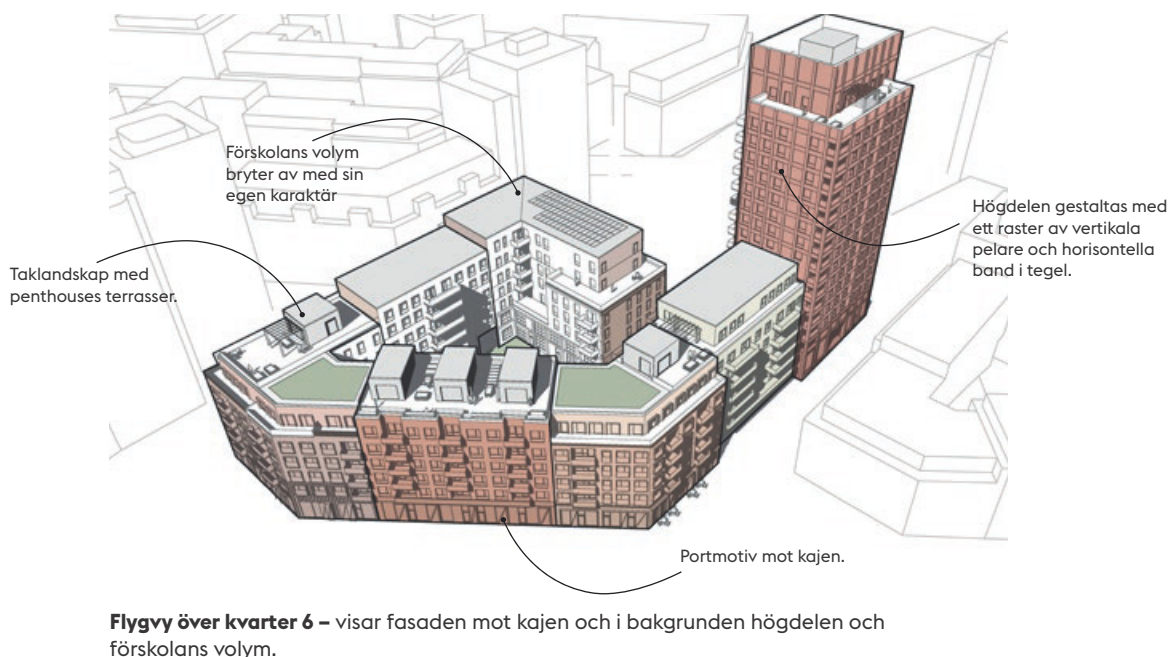
Kvarteret inspireras av den industriella kajen med verkstäder, magasin och stora portar som möter vattnet. Volymerna samspelar med de äldre befintliga byggnaderna och skapar en varierad och karaktäristisk plats som blir utemiljö för en ny förskola. Från denna plats reser sig höghuset som en accentpunkt. Kvarteret hålls samman med tegel i röda och gyllene toner som ger tyngd och en mustig karaktär.

Bebyggelsens grammatik

Skalan bryts ned med vertikala indelningar, indragna volymer och variation i höjd, med högdelen som accent. Volymerna skiftar i ton, men hålls samman av teglets materialitet. Sockelvåningen varierar i höjd, med tvåvåningsmotiv vid förskolan och höghuset. Indrag i volymen ger luftighet mot befintliga hus, och portiken skapar genomsiktighet mot bostadsgården. Tydliga portmotiv möter kajen, stora fönstermotiv och indragna balkonger ger fasaderna vertikalitet, rytm och struktur. Taklandskapet varierar med terrasser och penthouses som skapar blickfång.

Fasadgestaltning

Fasaderna gestaltas med variation mellan trapphusvolymerna. Mönstermurning i tegel bryter av mellan huskropparna, och variationen förstärks med olika fönstertyper och balkongprinciper. Den industriella karaktären syns i stora fönstermotiv med fyllningar och metallramar runt fönsterhål med franska räcken. Pinnräcken.

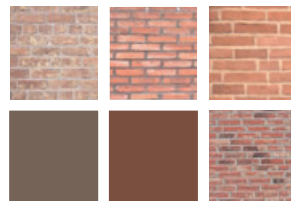
varieras med genombrutna tegelräckan. Högdelen gestaltas med vertikala pelare och horisontella band i tegel som skapar ett raster, där vertikaliteten lyfts fram. Balkonger är inskrivna i husformen för att förstärka rutnätet. Förskolan har en unik fönstertyp med tydlig industriell karaktär och ett avskalat uttryck med korta utanpåkigande balkonger. Tegelpelare och indrag i entréplanet samspelar med högdelen s raster.

Material och klang

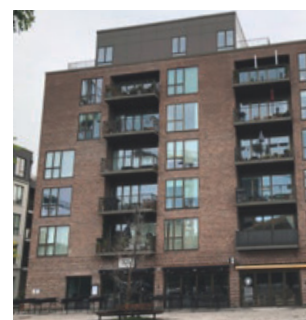
Kvarteret har en mustig, gyllene färgskala med en skiftning av röda tegeltoner. Pinnräckan, fönster och portar i sockelvåningen får en guldbrons kulör och en kraftigare roströd. Tak utförs i silvertönad falsad plåt tillsammans med ev. inslag av sedum. Indragna takvåningar bryter av med ljusare tegeltoner för en lättare känsla.

Bostadsgården och förskolegården

Konceptet har tagit inspiration från färgfabriken och planteringarnas form symboliserar svepande penseldrag. Färgen utgörs av höga perennplanteringar i sammanhållna färger. Förskolegården är indelad i tre zoner, trygg, aktiv och vild. Gården har en öppen samlade yta i mitten och det finns platser för samlings under tak. Gröna volymer i form av träd och höga buskar används som rumsbildare och som pedagogiskt värde.

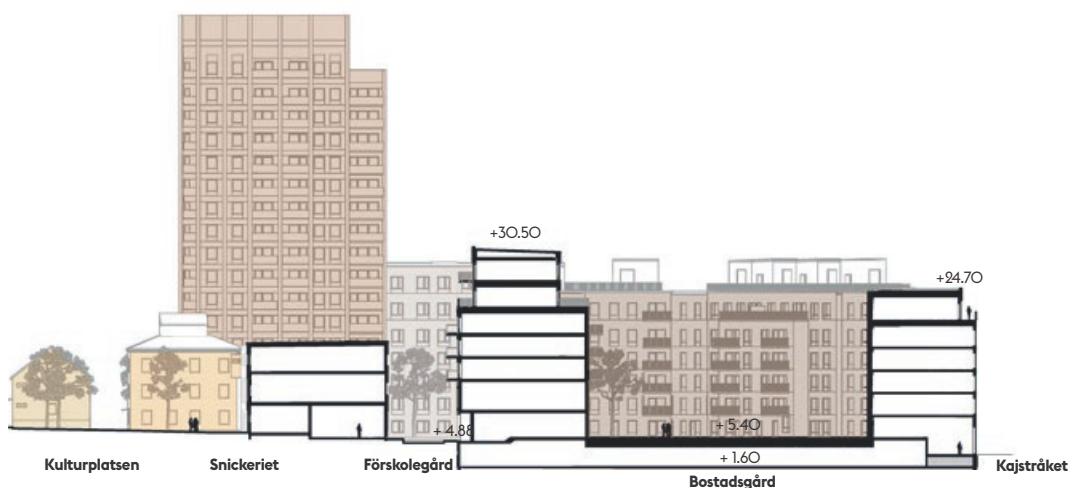
Material- och kulörpalett
– tegel i gyllene, röda, varma toner.

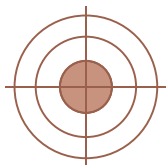
Tegelfasad med stora fönstermotiv och indragna balkonger
– (Bild: ÅWL Arkitekter, 2022).

Portmotiv i sockelvåning
– (Bild: ÅWL Arkitekter, 2022).

Sektion genom kvarteret – från kajstråket genom kvarter 6 och befintlig bebyggelse (skala 1:1000).

BYGGNADEN

Byggaktör: Järnbesq

Arkitekt: ÅWL Arkitekter

Antal bostäder: ca 222 st

BTA (ljus): ca 20 500 kvm

BOA: ca 14 400 kvm

LOA: ca 425 kvm

Gårdsyta: ca 625 kvm

Takterrass: ca 445 kvm

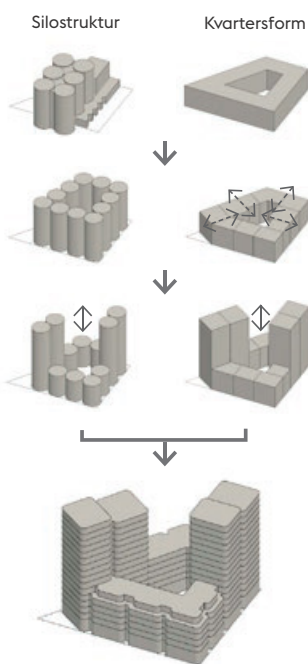
Kvarter 7

Arkitektonisk idé

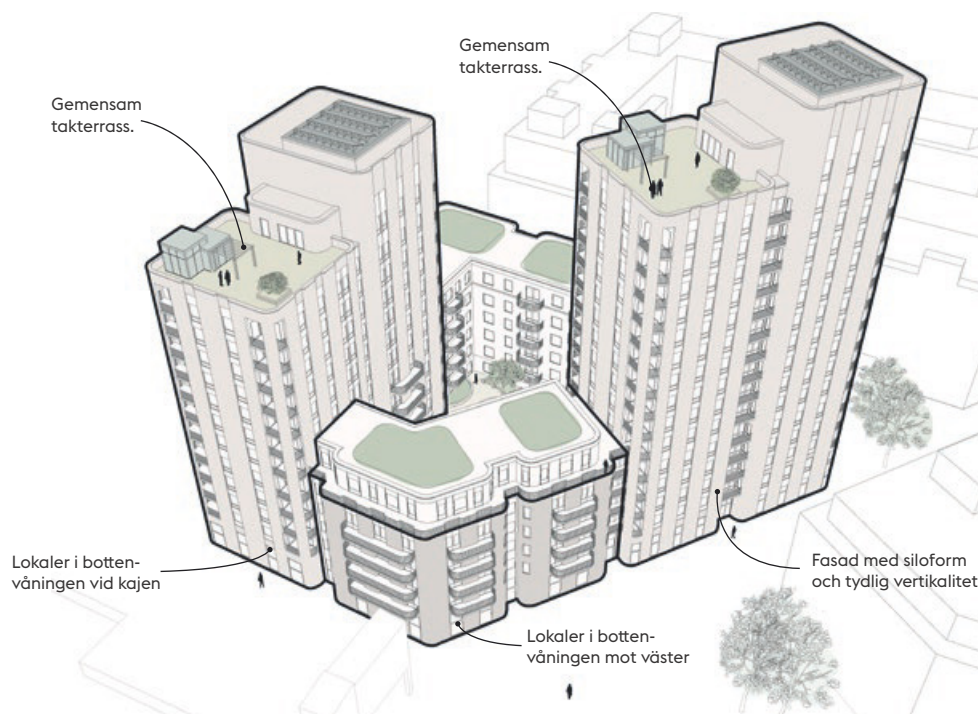
Silokvarteret är ett av områdets accentbyggnader som ska bidra till Lövholmens identitet och påminna om dess industriella historia. Kvarteret får en högre skala än intilliggande kvarter och blir ett nytt landmärke på platsen för Cementas silo-byggnad. Det industriella formspråket med de avrundade formerna, fasadens materialitet och de vertikala slitsarna är en omtolkning från industriverksamheten till bostäder och bidrar till en förståelse av platsens kulturhistoria.

Bebyggelsens grammatik

Kvarteret byggs upp av stiliserade siloformer som är grupperade i en kvarterstruktur där varje del avskiljs från varandra genom runda indrag i fasaden. Delarna ges olika höjder men har släktskap i form, material och fönstersättning och bildar därmed en sammanhållen enhet. Den slutna gårdens gestaltning utgår från samma tema med rundade former.

Konceptdiagram –
silokvarteret.

Flygvy över kvarter 7 – Cementakajen.

Fasadgestaltning

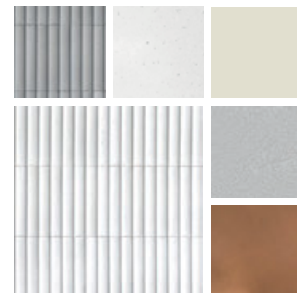
Kvarteret får en tydlig materialet och tyngd genom de sammanhållna betongytorna. Rundade hörn är ett genomgående tema i både kvarterets form, fasadens fönsternischer och i fasadytans profilering – en form som återfinns hela vägen från kvartersskala ner till fasaddetaljerna. Fasadytorna är obrutna från sockel till tak för att ge byggnaden en tydlig vertikalitet där även de sammanbundna fönsterslitsarna bidrar till detta. Balkongerna är inskrivna i höghusens form för att hålla ihop siloformen. På lågdelarna är däremot balkongerna frihängande men inordnar sig i den vertikala fönstersättningen. Fönsterslitsar, bostadsentréer och lokalfönster i bottenvåningen får en varm bronskulör.

Material och klang

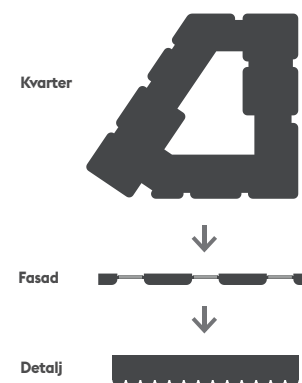
Betongens yta görs ljus som möjligt med inblandning av vitpigment eller genom ljus ballast. Genom ett ljus fasadmateriäl kommer silokvarterets ton att skilja sig från de lägre intilliggande kvarteren och bidra till dess accentkaraktär.

Bostadsgården

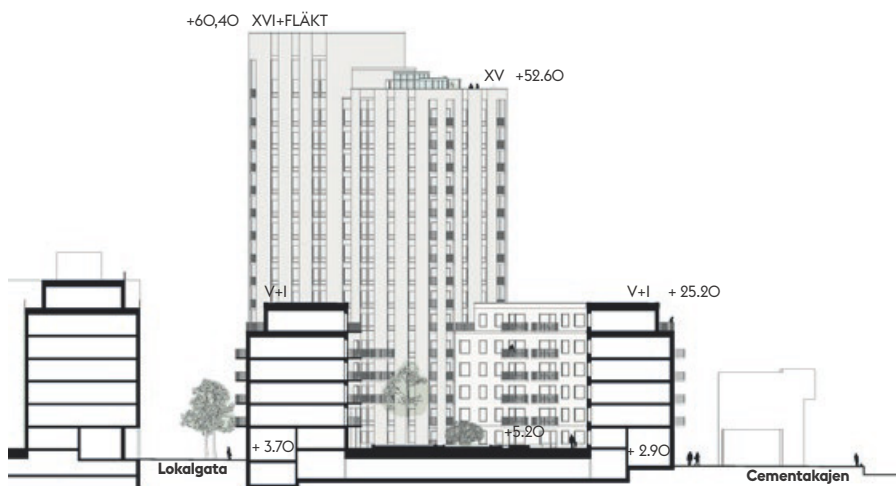
Gårdens runda formspråk är inspirerad av silos. De runda ringarna på gården består av planteringar som varierar i höjd, artval och färg. Detta skapar en dynamik som gör det både intressant att vistas på gården och att titta ner på den från lägenheterna. Förutom vistelsezoner och grönska rymmer gården även cykelparkering och lektyr. Miljörummet finns mot gatan.

Betongmönster/relief – brons, metallic, ljusa kulörer.

Skalförflyttning – tolkning av siloformer i olika skalor.

Sektion genom kvarteret från öster – genom gårdsrummet (skala 1:1000).

Siloformer – Frihamnsgatan, Magasin 4, Stockholm (Bild: ÅWL Arkitekter, 2022).

Byggtör: Järnbesq
Arkitekt: ÅWL Arkitekter
Antal bostäder: ca 332
BTA (ljus): 28 043 kvm
BOA: ca 20 400 kvm
LOA: ca 318 kvm
Gårdsyta: 1 812 m

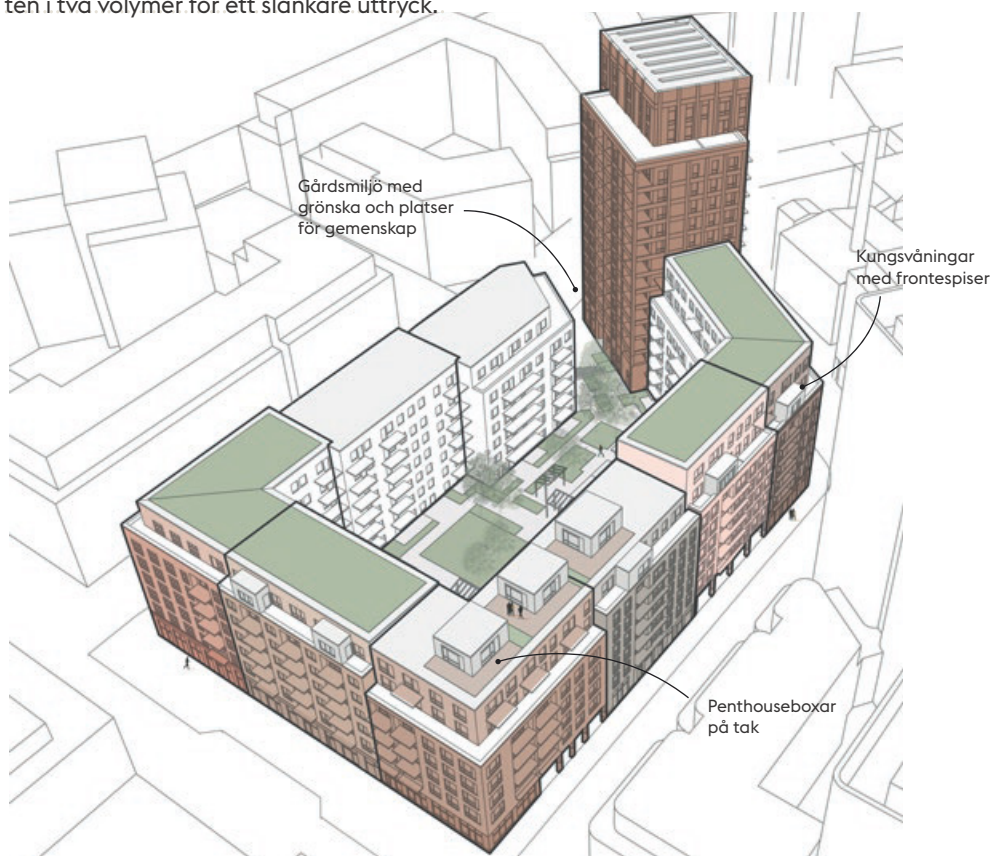
Kvarter 8

Arkitektonisk idé

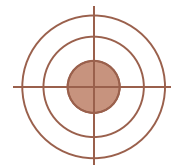
Kvarter 8 är en modern tolkning av storgårdskvarteren där den generösa bostadsgården utgör en naturlig mötesplats för boende och ett nav i vardagslivet. Karaktärsdrag är boendekvaliteten i gårdens grönska med ett särskilt fokus på social hållbarhet. Bebyggelsen är gestaltad med en återhållsam variation och en trapphusvis indelning av volym och fasad som ger en lugn rytm till kvarteret.

Bebyggelsens grammatik

Utifrån en grund om 6 våningar är kvarteret volymmässigt bearbetat med trappningar, kungsvåningar och frontespiser. Strukturen bygger på trapphusvisa indelningar med en stillsam variation och rytmisk fönstersättning. Mot öster, norr och väster förtydligar trappningar i volymen topografin. Frontespiser på kungsvåningen speglar burspråk i befintlig bebyggelse. I söder är trapphusen förskjutna för att till skapa förgårdsmark som delvis används för halvt upphöjda uteplatser med kontakt med gatan. I korsningen mellan Lövholmsgränd och Diagonalen markerar en högre byggnad om 13-15 våningar den triangulära platsbildningen. Högdelen är uppbruten i två volymer för ett slankare uttryck.

Flygvy över kvarter 8 – fasad mot Trekantsvägen.

BYGGNADEN

Fasadgestaltning

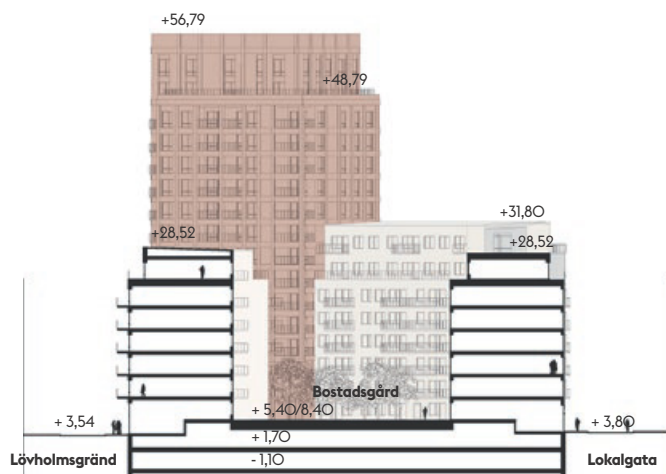
Kvarteret har en robust gestaltning med industriell anknytning i detaljering och materialval. Trapphusvis varieras fönstertyper med spröjsade fönster eller plåtomfattningar. Sockellinje och krönmurar på kungsvåningar förskjuts i höjddled så att trapphusen ser ut att följa gatans lutning. Balkonger är anpassade efter gaturummets förutsättningar och vävs samman med den övergripande gestaltningen. Plåtklädda frontespiser på indragna plan och penthouseboxar på taket förstärker kopplingen till industriarvet och platsens historia. Högdelen gestaltas med en rasterverkan med horisontella och vertikala tegelband som subtilt varierar över bas, kropp och krona. På entréplanet finns tre lokaler i hörnlägen. Bostadsentréer och bostadskomplement har en öppen karaktär med fönsterpartier mot gatan. I utvalda lägen kan urbana uteplatser tillskapas för en extra kvalitet till gaturummet.

Material och klang

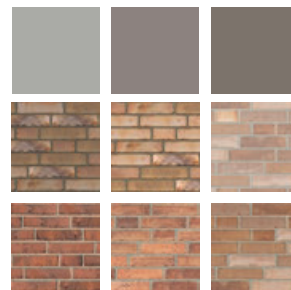
Kvarteret utförs i tegel i en balanserad palett av röda, bruna och rödbeiga tegeltoner. Kvarter 8 står som en något mörkare fond både mot den befintliga varmgult putsade bebyggelsen längst Diagonalen och mot den ljusare skalan i kvarter 7. Frontespiser och penthouseboxar är inslag av plåt i varmgrå ton och balkongräcken utförs som nätta pinnräcken

Bostadsgården

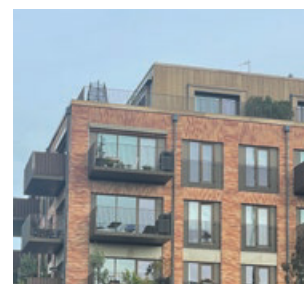
Konceptet för gården är stora och små rum. Rummen skapas främst av vegetation i form av marktäckande planteringar, voluminösa perennplanteringar, låga och medelstora träd. Gården har flertalet gemensamhetsytor med pergolor, soffor och bord. På gården finns ett växthus och plats för odling utomhus. Cykelparkering i ställ finns vid varje trapphus och parkering för lådcyklar vid gårdsentrén. Sophantering dimensioneras för kärl med angränsning från gata.

Sektion genom kvarteret – (skala 1:1000).

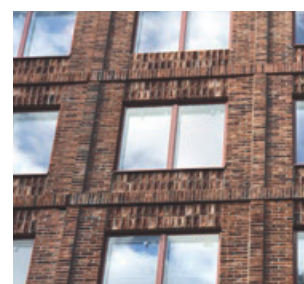
Material- och kulörpalett – tegel i röda och bruna toner.

Gestaltning – indragen våning och plåtdetaljering (Bild: ÅWL Arkitekter, 2022).

Bostadsgård – rumsligheter med hög och låg grönska (Bild: ÅWL Arkitekter, 2022).

Högdels – bearbetat tegelraster (Bild: ÅWL Arkitekter, 2021).

Kvarter 9

Arkitektonisk idé

Kvarteret inordnar sig i den övergripande idén där den historiska bebyggelsens riktning bryts av ett nytt ortogonalt mönster. Det tydliggörs genom byggnadskropparnas olika riktningar, men utgör i övrigt en lugn fond mot parken och de omgivande stadsrummen.

Bebyggelsens grammatik

Kvarteret byggs upp av byggnadsvolymer i en sammanhållen skala om 5-7 våningar, med en något avvikande volym på 9 våningar som markerar en av de nya entréplatser som tillskapas inom Lövholmen. I bottenvåningen i denna volym liksom mot Lövholmsvägen och hörnet mot Trekantsvägen tillskapas lokaler för aktivering av gaturummet och för att bidra till inbjudande stadsmiljöer. Släpp mellan volymerna ger en viss öppenhet i strukturen och skapar intressanta mellanrum, siktlinjer och ljusspel.

Byggaktör: JM

Arkitekt: Erséus Arkitekter

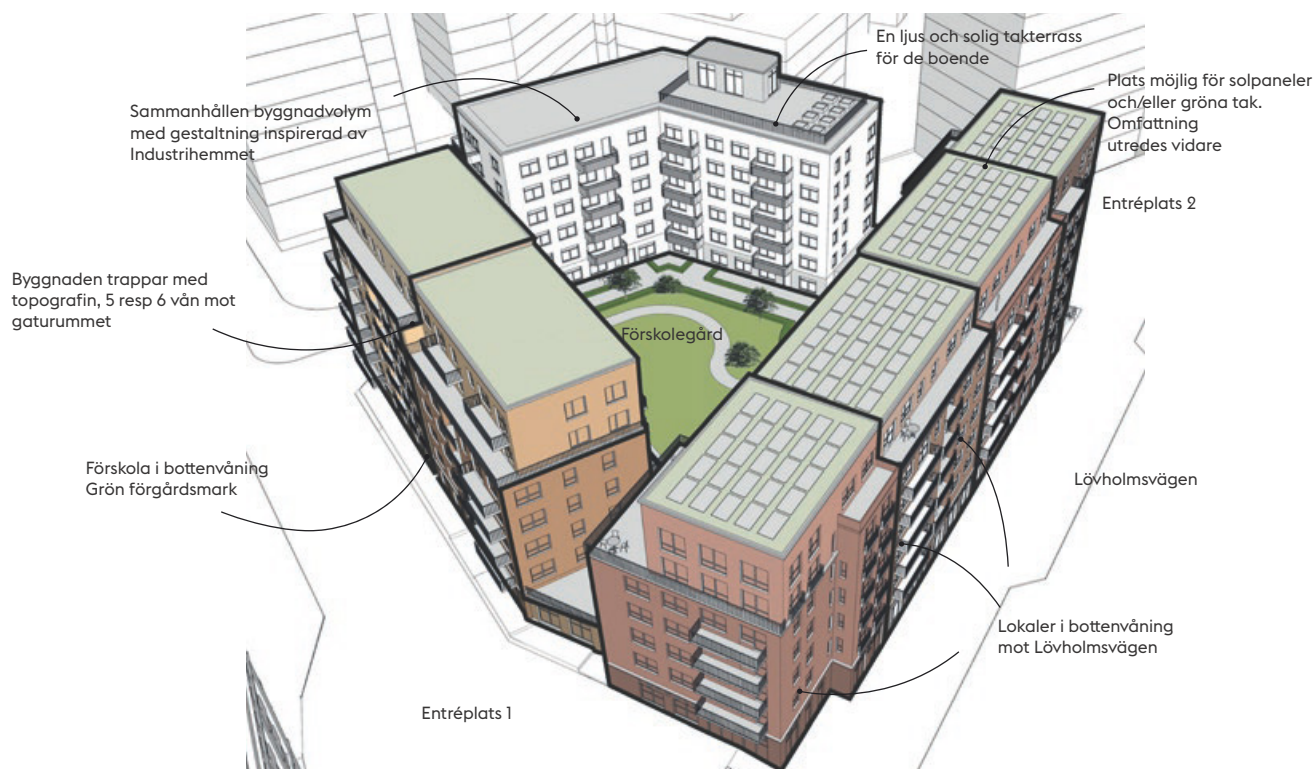
Antal bostäder: ca 152

BTA (ljus): ca 14 300 kvm

BOA: ca 10 400 kvm

LOA: ca 965 kvm

Gårdsyta: 1 300 m

Flygvy över kvarter 9 – stadig volym mot Lövholmsvägen och en mer uppbruten struktur innanför. Släppen mellan huskropparna ger siktlinjer och chans för solljus att leta sig in på gården.

Fasadgestaltning

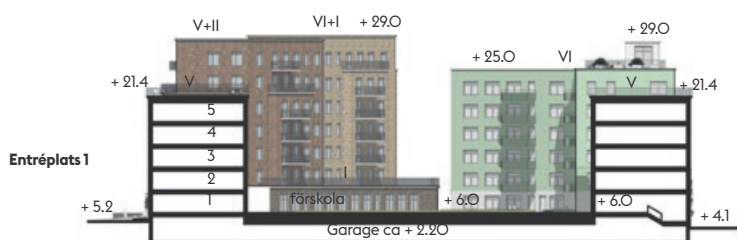
Kvarteret är en del i ett större sammanhang där delarna tillsammans skapar en helhet. Fasaderna ges en materialitet som associerar till industriarkitektur där hantverket och detaljeringen är viktig. Framför allt sockeln ges extra omsorg kring fönsterpartier och entréer. En reliefmurad sockelvåning bidrar till intressanta detaljer i ögonhöjd. En av byggnadskropparna avviker i volym, material och gestaltning, vilket syftar till att förmedla berättelsen om fd. Industrihemmet som gestaltades efter dåtidens funktionalistiska ideal. Mot Lövholmsvägen placeras lokaler i bottenvåningen som ger uppglasade fasader och bidrar till urbana kvaliteter och variation.

Material och klang

Fasadmaterialet består främst av tegel och följer den övergripande kulörpaletten med mustiga rödbruna tegelkulörer mot Lövholmsvägen och en något ljusare tegelkaraktär och ton in i området. Den ljusa gröna putsvolymen bildar kontrast och knyter an till fd Industrihemmets ursprungliga färgskala.

Bostadsgården

Gården utgörs till största delen av yta för förskolan med lek- och vistelseytor. En mindre del av gårdsytan dedikeras för de boende genom uteplatser och planteringar. Föreslagen takterrass blir ett viktigt komplement för utevistelse. Gården nås från trapphusen (ej där förskolan ligger) samt direkt från den triangulära platsen i norr. Förskolans entréer för barnen vänds mot gården.

Sektion genom kvarteret – (skala 1:1000).

Teglexempel – en färgpalett från rödbrunt till varmgult.

Puts – grön med "industrihemmet" som inspiration.

Inspiration – "Industrihemmet" i bakgrunden, från 1930-tal.

Exempel på tegeldetaljering i sockelvåningar – reliefmurning samt stapelförband ramar in och tydliggör entrén (Bild: Erséus Arkitekter).

Byggaktör: JM

Arkitekt: Erséus Arkitekter

Antal bostäder: ca 177

BTA (ljus): ca 16 500 kvm

BOA: ca 12 620 kvm

LOA: ca 1 035 kvm

Gårdsyta: ca 1 560 m

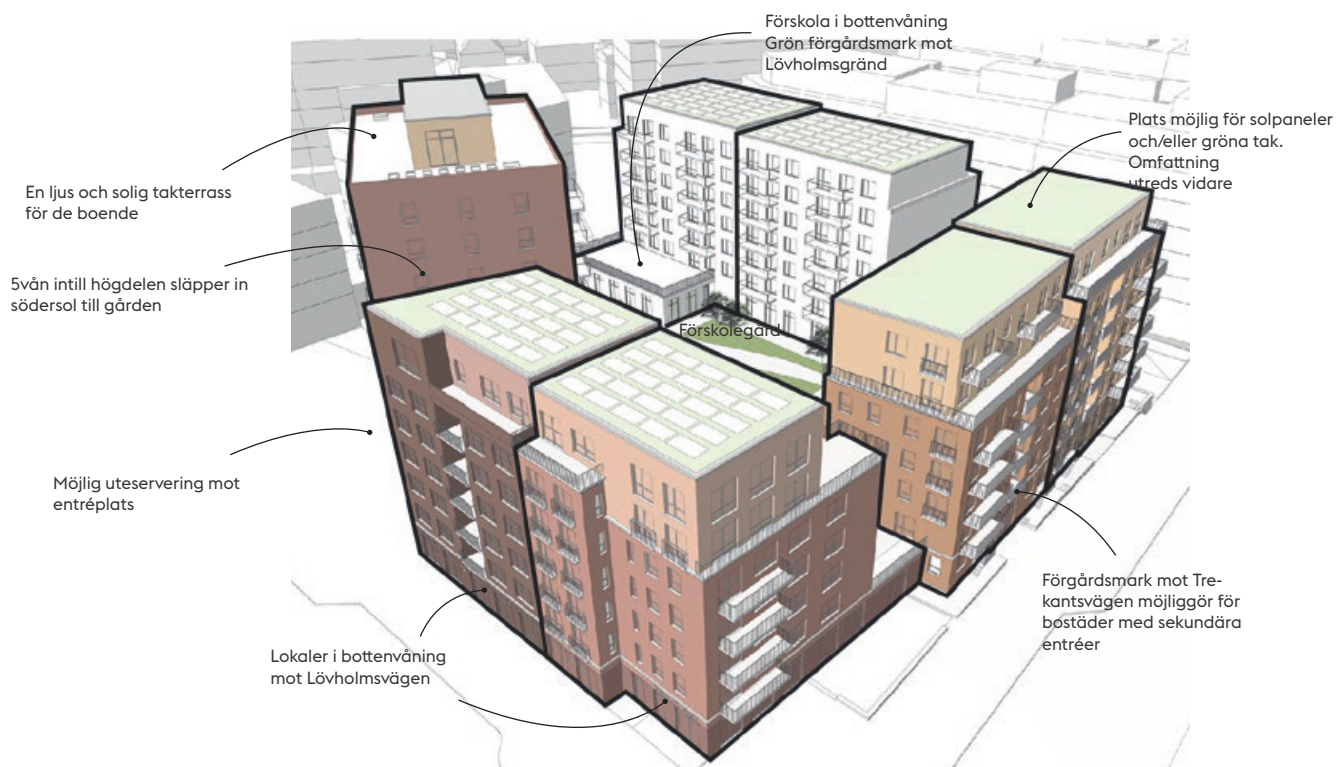
Kvarter 10

Arkitektonisk idé

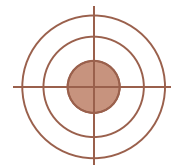
Kvarteret inordnar sig i den övergripande idén där den historiska bebyggelsens riktning bryts av ett nytt ortogonalt mönster. Dessa båda riktningar är tydliga i kvarteret, särskilt i den högre volymen som tar upp denna vinkeländring för att också avisera det nya promenadstråket som leds in från Lövholmsvägen och vidare genom området.

Bebyggelsens grammatik

Kvarteret byggs upp av byggnadsvolymer i en sammanhållen skala om 5-7 våningar, med en något avvikande volym på 9 våningar som markerar en av de nya entréplatser som tillskapas inom Lövholmen. I bottenvåningen i denna volym liksom mot Lövholmsvägen och hörnet mot Trekantsvägen tillskapas lokaler för aktivering av gaturummet och för att bidra till inbjudande stadsmiljöer. Släpp mellan volymerna ger en viss öppenhet i strukturen och skapar intressanta mellanrum, siktlinjer och ljusspel.

Flygvy över kvarter 10 – sammanhållet kvarter men där öppningar mellan huskropparna ger siktlinjer och chans för solljus att leta sig in på gården.

BYGGNADEN

Fasadgestaltning

Kvarteret är en del i ett större sammanhang där delarna tillsammans skapar en helhet. De olika trapphusen tecknar sig genom en subtil variation i kulör och ton samt genom variation i hur de indragna översta våningarna avslutas. Fasaderna ges en materialitet som associerar till industriarkitektur där hantverket och detaljeringen är viktig. Framför allt sockeln ges extra omsorg kring fönsterpartier och entréer. En reliefmurad sockelvåning bidrar till intressanta detaljer i ögonhöjd. En av volymerna avviker i höjd och riktning. Denna har givits en stram gestaltning med höga pilastrar som ramar in de grunda balkongerna. Mot Lövholmsvägen är bottenvåningarna uppglasade med många entréer som bidrar till urbana kvaliteter och händelser.

Material och klang

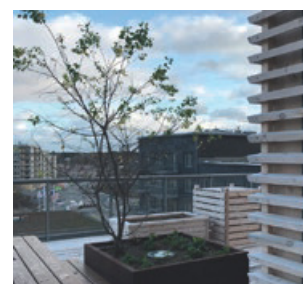
Fasaderna utgörs i huvudsak av tegel i olika kulör och ton. Gestaltningen följer den övergripande kulörpaletten med mustiga rödbruna tegelkulörer mot Lövholmsvägen och en något ljusare tegelkaraktär in i området...

Bostadsgården

Gården utgörs till största delen av yta för förskolan med lek- och vistelseytor. En mindre del av gårdsytan dedikeras för de boende genom uteplatser och planteringar. Föreslagen takterrass blir ett viktigt komplement för utevistelse. Gården nås från trapphusen (ej där förskolan ligger) samt direkt från gångfartsgatan och från Lövholmsgränd. Förskolans entréer för barnen vänds mot gården.

Tegel exempel – en färgpalett från rödbrunt till varmgult.

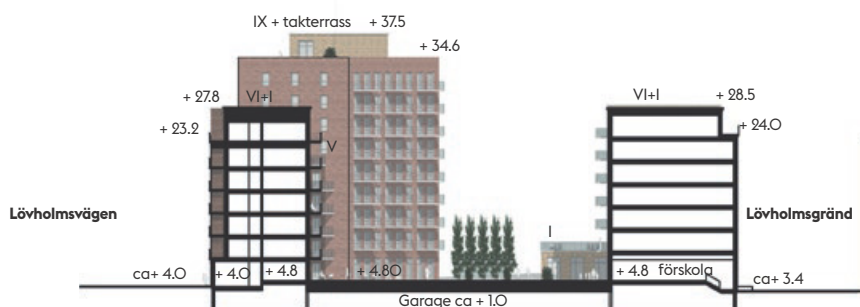
Referensexempel – takterrass för de boende som komplement till gård (Bild: Erséus Arkitekter).

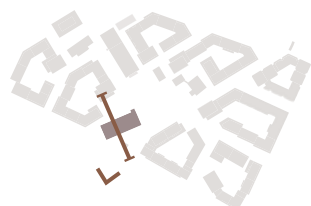
Referensexempel – uppglasat cykelrum. Tryggt och attraktivt (Bild: Erséus Arkitekter).

Exempel på tegeldetaljering i sockelvåningar – reliefmurning är exempel på hur detaljeringen i sockeln kan varieras (Bild: Erséus Arkitekter).

Sektion genom kvarteret – (skala 1:1000).

Byggaktör: Skanska

Arkitekt: Kod Arkitekter

Ursprungsarkitekt: AB
Industribyrån gm Theodor
Anton Bergen (fasader
Carl Lindström)

Antal bostäder: ca 96

BTA (ljus): ca 8100 kvm

BOA: ca 4700 kvm

LOA: ca 450 kvm

Gårdsyta: 0 kvm

Beckershuset

Det befintliga Beckershuset

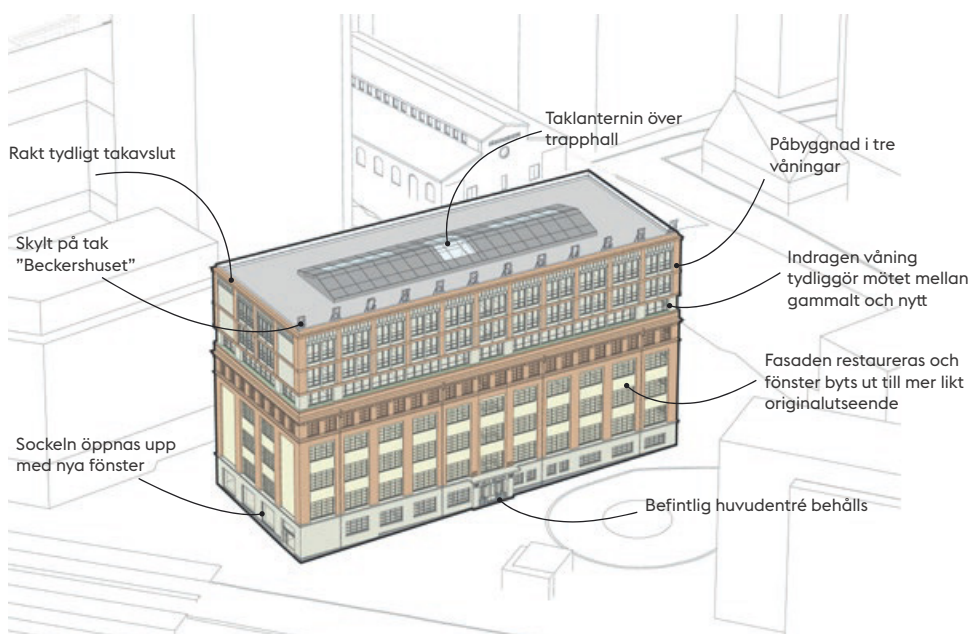
Huset uppfördes 1916 som kontorsbyggnad och lager till Beckers. Huset har i bottenplan mot nordväst tidigare varit motbyggd med en verkstadsbyggnad.

Ombyggnaden syftar till att återskapa en del av det befintliga husets ursprungliga industrikaraktär som genom årens ombyggnationer försvunnit. Fasaden restaureras och fönster byts till nya med en spröjsindelning som knyter an till byggnadens ursprungliga gestaltning. Byggnaden planläggs för en flexibel användning för att möjliggöra för framtida bostäder, kontor, centrumverksamhet och/eller kulturändamål. I planhandlingarna illustreras ombyggnad till bostäder även om alternativ användning kan bli aktuell.

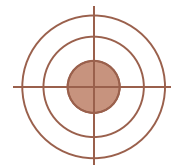
Påbyggnaden

Påbyggnaden på tre våningar gestaltas som ett tydligt tillägg med lånad grammatik och rytm från befintliga huset. Den första påbyggnadsvåningen är tillbakadragen för att tydliggöra gränsen mellan det gamla och det nya. Indraget skapar även utrymme för det befintliga husets välartikulerade takavslut.

Det befintliga husets vertikala tegelpelare speglas i påbyggnadens fasader. Mellan dessa vertikala indelningar inryms moderna fönster med franska räcken. I den indragna "midja" som skapas i mötet mellan den gamla och nya volymen, kan planteringar och franska balkonger tillskapas.

Flygvy över Beckershuset – det befintliga huset återställs till en mer ursprunglig karaktär. Påbyggnaden gestaltas som ett tydligt tillägg som är samtida men också förstärker ursprungshusets stil – industriarkitektur av amerikansk förebild.

BYGGNADEN

Fasaden i tillbyggnaden utformas i röd puts i samma kulör och ton som det befintliga teglet samt ljus puts.

Det nya tilläggets takutformning är en samtida tolkning av det befintliga husets – en rak och tydlig takfot som avslutar en artikulerad kornisch. Den tidigare lanternin som funnits i huset omtolkas i tillbyggnaden som ett takljus i trapphallen på det nya taket. På taket kan fria bokstäver, "Beckershuset", placeras för att ge en historisk identitet åt området.

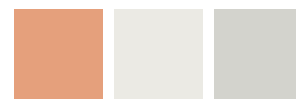
Sockelvåningen och mötet med omgivningen

Husets nordvästra sida som tidigare varit sluten, öppnas i sockelvåningen upp med nya moderna fönster. Den befintliga entrén mot sydöst behålls i sin utformning och på motsatt sida sammanknutet med ett genomgående entrérum, skapas en ny bostadsentré.

Bottenvåningen rymmer entréer, bostadskomplement och lokaler. Båda husets gavlar öppnas upp med stora lokaler för utåtriktade verksamheter. Runt byggnaden går stuprör ner och kopplar på dagvattenledning. På nordvästra sidan tillskapas förgårdsmark med plantering och utrymme för cykelparkering.

Sektion genom kvarteret – (skala 1:1000).

Materialpalett för påbyggnaden – röd puts i samma röda ton som teglet i det befintliga huset samt ljus puts.

Detaljbild på det befintliga huset – rött tegel, gul puts och det platta taket som avslutas i en kornisch. (Bild: https://commons.wikimedia.org/wiki/User:Holger_Ellgaard/Wikipedia, 2020).

Fasadutsnitt påbyggnad.

Byggaktör: Skanska
Arkitekt: Kod Arkitekter
Antal bostäder: ca 15
BTA (ljus): 3200 kvm
BOA: ca 1500 kvm
LOA: ca 500 kvm
Gårdsyta: 0 kvm

Kajhuset

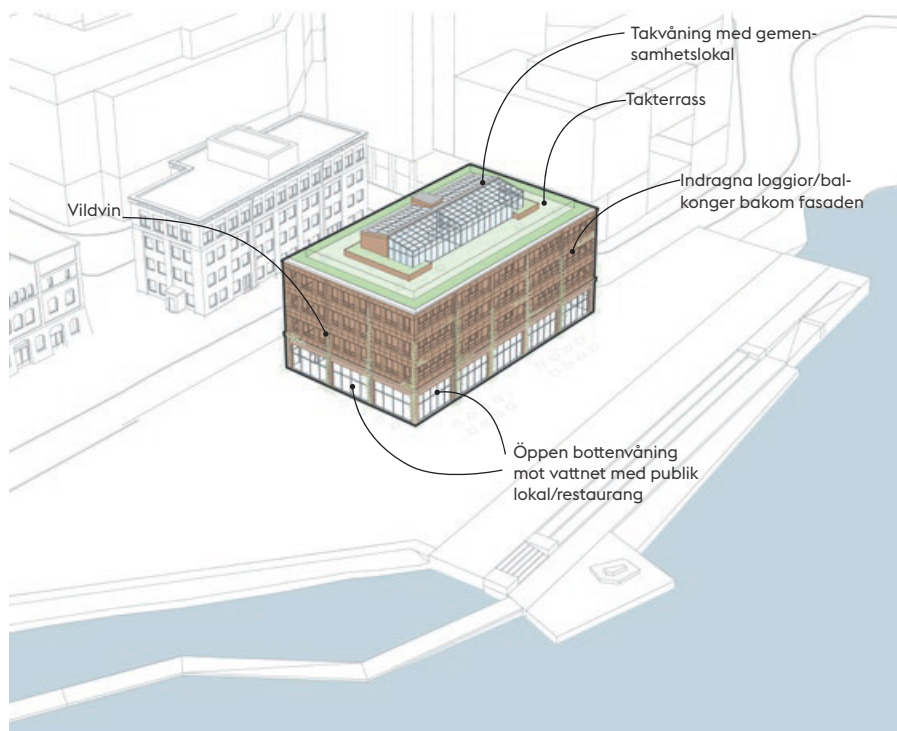
Arkitektonisk idé

Kajhuset är en fristående ny signaturbyggnad med en publik bottenvåning som samspelar med kajen och Vattenplatsen utanför. Byggnadens bostadsanvändning underordnas den yttre gestaltningen som i sin geometri och robusta karaktär minner om Nitrolackfabriken och om platsens industriella historia.

Bebyggelsens grammatik

Släktskapet med Nitrolackfabriken återspeglas i fasadens indelning och proportioner. Balkonger utformas som indragna loggior som följer fasadindelning och håller den strikta rektangulära volymen intakt. Innanför dessa kan bostadsplanerna utformas fritt mot ett inre skal.

Den fyra våningar höga byggnaden kröns av en indragen takvåning som mot vattensidan är uppglasad med en gemensamhetslokal för bostäderna och tillhörande takterrass. För att huvudvolymen ska framträda tydligt med sitt raka takavslut, är takterrassens räcke indragen från fasadlivet.

Flygvy över kvarter 2 – gestaltas som en ny signaturbyggnad mot vattnet med en publik sockelvåning som samspelar med Vattenplatsen, det offentliga rummet utanför. En strikt volym som lånar sitt robusta uttryck från platsens industriella historia genom material, synlig rationell stuktur och tydligt rakt takavslut.

Fasadgestaltning

Kajhuset utförs i material som refererar till det kraftfulla och industriella – corten, stål, glas och tegel. Möjlighet finns att skapa en invändig trästomme som i den uppglasade bottenvåningen kan framträda som ett varmare inre fasadskikt.

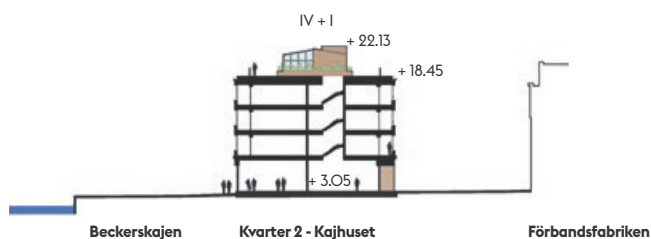
Sticklingar från det vildvin som idag växer kring Nitrolackfabriken kommer att tas och planteras runt Kajhuset så att även den nya byggnadens fasader pryds av grönska.

Taket utformas med så liten lutning som möjligt och ska från gatunivå upplevas som ett platt tak med ett skarpt takavslut. Takavvattning sker på byggnadens alla sidor genom strategiskt placerade stuprör som linjerar med fasadens indelning och logik. För takterrassens vattenfördröjning etableras en grön krans av sedum runt terrassen. Fördröjning och rening av vatten från takvåningen sker genom planteringskärl.

Sockeln och mötet med omgivningen

Sockelvåningen är till stor del publik. Den rymmer en stor lokal med plats för restaurang, entré till bostäder, bostadskomplement samt komplement för restaurangen. Sockelns uppglasade öppningar mot Vattenplatsen och Beckerskajen skapar känslan av att kajgolvet och de publika rummen fortsätter in i byggnaden.

I sydöst mot Förbandsfabriken har sockelvåningen en mer sluten del varifrån angränsning till bostäder och restaurang sker. Det befintliga gaturummet och relationen mellan Nitrolackfabrikens slutna tegelsockel och Förbandsfabriken, återskapas genom byggnadens skala och återbrukat tegel från Nitrolackfabriken i sockelns logistikdelar.

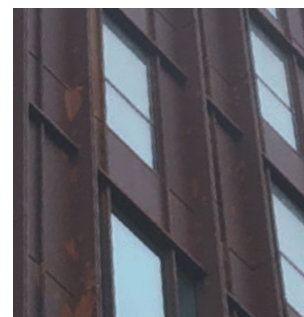

Sektion genom kvarteret – (skala 1:1000).

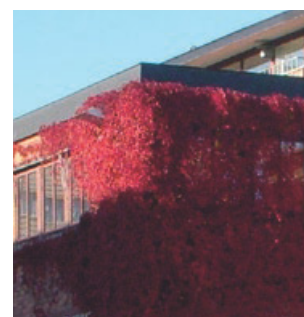

Materialpalett för Kvarter

2 – återbrukat rött tegel i liggande och stående förband i sockel och rosttrött stål (Corten) och glas i de övre våningarna.

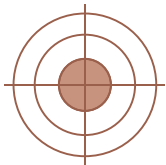

Referensbild fasad i rosttrött stål och glas – (Bild: Kod Arkitekter, 2023).

Vildvin på fasader – runt om huset planteras vildvin med ursprung i sticklingar tagna från platsen.

(Bild: <https://commons.wikimedia.org/wiki/User:Holger.Ellgaard> / Wikipedia, 2009).

BYGGNADEN

SMEDJAN:

Byggaktör: Skanska
Arkitekt: Kod Arkitekter /
Ursprungsarkitekt: Lars Magnus Giertz och Nils Tesch (fasader)
Antal bostäder: 0
BTA (ljus): ca 270 kvm
BOA: 0 kvm
LOA: ca 200 kvm
Gårdsyta: 0 kvm

FÖRBANDSFABRIKEN:

Byggaktör: Skanska
Arkitekt: Kod Arkitekter
Ursprungsarkitekt: AB Industribyrån gm Carl Robert Lindström
Antal bostäder: ca 12
BTA (ljus): ca 1800 kvm
BOA: ca 1000 kvm
LOA: ca 230 kvm
Gårdsyta: 0 kvm

Smedjan och Förbandsfabriken

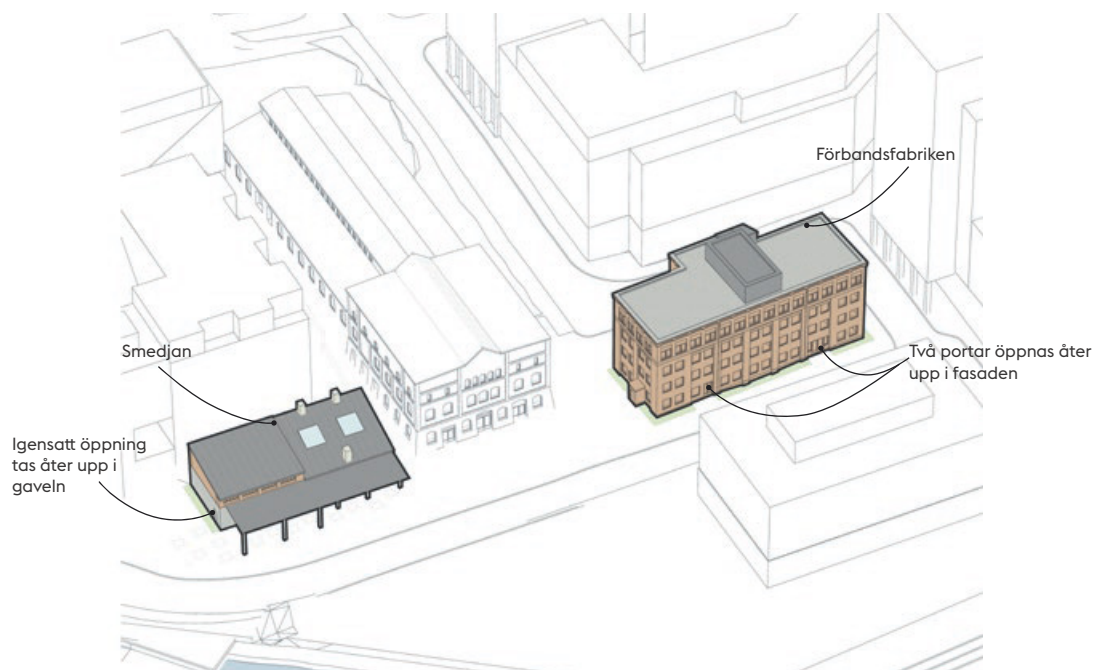
Beskrivning av byggnaderna

Förbandsfabriken uppfördes av Beckers 1916 för tillverkning av sjukvårdsmaterial. Byggnaden i fyra våningar har fasader i rött tegel och puts, sockel i betong samt avslutas i en kornisch av tegel och puts och ett platt tak. Mot söder finns en utskjutande volym med entré och trapphus.

Smedjan uppfördes 1889 som smedja/stall till fabriksbyggnaden idag känd som Färgfabriken. 2004 gjordes en restaurering och ombyggnad som syftade till att ställa om huset till utbildningslokaler samt att återställa den till ett mer ursprungligt skick. Byggnadens sockelvåning är utförd av naturstensmurar med en påbyggnadsdel i rött tegel. På fasaden mot vattnet finns två stora portar som öppnar upp bottenvåningen samt ett skärmtak i svart plåt.

Ny användning

Förbandsfabriken planläggs för en flexibel användning för att möjliggöra för framtida bostäder, kontor, centrumverksamhet och/eller kulturändamål. Då exteriören och den utskjutande volymen mot söder, som rymmer trapphus, mm, i hög grad är ursprunglig görs få förändringar på dessa delar.

Smedjan blir fortsättningsvis lokal för publika ändamål. Upprustning och underhåll görs i linje med husets befintliga karaktär.

Förbandsfabriken transformeras invändigt för ny användning. Sett till byggnadens kulturvärde rekommenderas på lång sikt att byggnadens ursprungliga utseende ska återskapas.

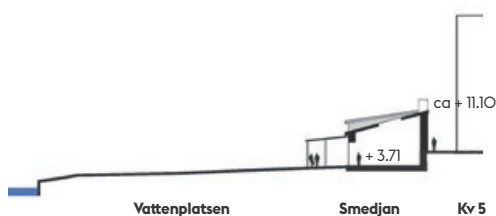
I planhandlingarna illustreras ombyggnad till bostäder även om annan användning så som kontor eller kommersiella och kulturella ändamål kan bli aktuella. Befintlig entré och trapphusvolym behålls. Husets befintliga stomme blir utgångspunkt för transformationen till ny användning.

Hela Smedjan planeras att även fortsättningsvis rymma utåtriktad verksamhet. I den nya planen för Lövholmen, får Smedjan en mer framträdande del där den frontar mot kajen och tillsammans med Färgfabriken och de publika lokalerna i Kajhuset, ramar in Vattenplatsen.

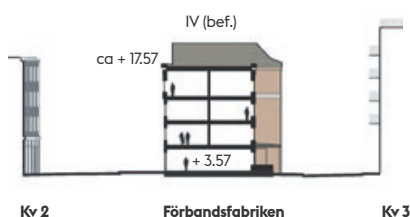
Ombyggnadsstrategi

Förbandsfabriken har genom åren genomgått större yttre förändringar som idag tydligt präglar byggnadens utseende. Byggnaden hade ursprungligen spröjsade fabriksfönster som till övervägande del bytts ut mot moderna pivåhängda enlufts-fönster under mitten av 1900-talet. Sett till byggnadens kulturvärde rekommenderas på lång sikt att byggnadens ursprungliga utseende ska återskapas.

Smedjan bevaras med nuvarande karaktär. Eventuell restaurering görs i linje med återställningsarbete som gjordes i början av 2000-talet. Mot nordost finns en igensatt dörr som har möjlighet att öppnas upp. På förgårdsmarken i norr och nordost ges plats för uteservering.

Sektion Smedjan, skala 1:1000

Sektion genom Förbandsfabriken – (skala 1:1000).

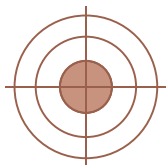

Detaljbild på Förbandsfabriken – rött tegel, gul puts och det platta taket som avslutas i en kornisch.
(Bild: https://commons.wikimedia.org/wiki/User:Holger_Ellgaard /Wikipedia, 2009).

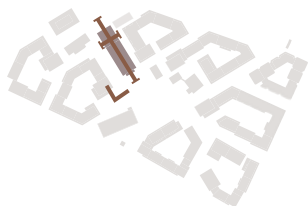

Detaljbild på Smedjan – Kraftig naturstensmur i sockel samt påbyggnadsvåning av rött tegel.

(Bild: https://commons.wikimedia.org/wiki/User:Holger_Ellgaard /Wikipedia, 2020).

BYGGNADEN

Byggaktör: Lindéngruppen

Arkitekt: OKK+ / Gustaf
Alfrid Engelbrektson

Antal bostäder: 0

BTA (ljus): 95 kvm

BOA: 0 kvm

LOA: 0 kvm

Gårdsyta: 0 kvm

Färgfabriken

Det befintliga huset

Färgfabriken, då Palmcrantzska huset, uppfördes 1889 av Helge Palmcrantz och består av två sammanbyggda industribyggnader i en respektive tre våningar. 1902 togs fabrikslokalerna över av färgfirman Wilhelm Becker, vilka använde lokalerna för produktion av färg och konstnärsmaterial fram till 1970-talet. Under 90-talet genomfördes en omfattande renovering och 1995 öppnade Färgfabrikens första utställning. Färgfabriken har sedan dess, i sitt uppdrag att visa samtida konst och arkitektur, fungerat som en viktig plattform som ställer frågor och bidrar till nya tankar och idéer.

Tillbyggnader

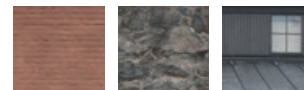
Färgfabrikens verksamhet, liksom de befintliga byggnaderna, förblir oförändrade. Tillbyggnader rymmer stödfunktioner såsom avfallsrum och förråd, vilka syftar till att stödja den befintliga verksamheten liksom möjliggöra att tillfälliga containrar kan flyttas från den södra gårdsplanen. Gårdsplanen öppnas upp och får en mer publik karaktär i gränsen mellan stråk, lekplats och kulturplatsen. I den sydöstra tillbyggnaden ryms även en ny tillgänglig entré till konsthallen. Tillbyggnaden i nordväst möjliggör en samlad punkt för leveranser och sophämtning, samt förbättrar utrymningsstrategin från byggnadens översta våning.

Flygvy över Färgfabriken – befintliga byggnader bibehålls i nuvarande utformning. Tillbyggnader markerar samtida tillägg med tydlig koppling till ursprungsbyggnadens industrikaraktär.

Fasadgestaltning och material

Båda tillbyggnaderna utgår i såväl sin gestaltning som i sin placering från områdets historia. Färgfabriken har tidigare haft ett stort antal tillbyggnader; lägre och mer utbredda mot syd och högre, smalare mot nord. Samma princip appliceras på de nya tillbyggnaderna. På den nordvästra fasaden placeras en fristående cirkulär tillbyggnad med tydliga referenser från de befintliga strukturerna på platsen - skorsten, trapphus, silos. Byggnaden muras i material som företrädesvis återvinns från närliggande industristrukturer. Den sydöstra tillbyggnaden hämtar inspiration från industribyggandets rationella karaktär, med en lägre volym som ansluter till Färgfabrikens befintliga gavelmotiv. Även här används material typiska för områdets karaktär, såsom glas, plåt och sten.

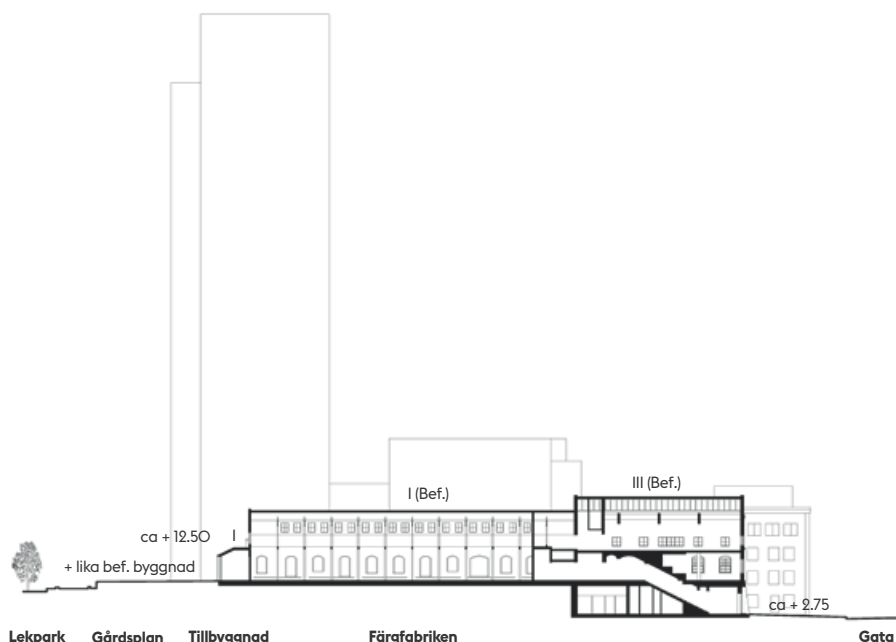
Befintlig material- och kulörpalett – tegel, natursten och plåt.

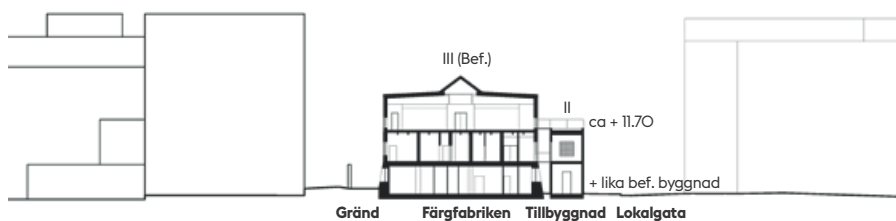
Befintlig bebyggelse – Färgfabriken, befintlig skorsten och Nitrolackfabrikens trapphus (Bilder: OKK+, 2023).

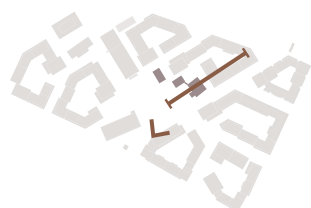
Tillbyggnader – tidigare tillbyggnader på Färgfabrikens sydost- och nordvästsida (Bild: Beckers arkiv, 1960-tal).

Sektion genom Färgfabriken och tillbyggnad söder – (skala 1:1000).

Sektion genom Färgfabriken och tillbyggnad väst – (skala 1:1000).

Byggaktör: Järnbesq
Arkitekt: ÅWL Arkitekter
Antal bostäder: 0 kvm
BTA (ljus): 2170 kvm
BOA: ca 0 kvm
LOA: ca 1890 kvm
Gårdsyta: 0 kvm

Snickeriet, Rederiet och Betonggalleriet

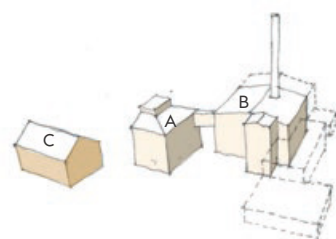
Arkitektonisk idé

De tre befintliga husen i områdets mitt sparas. De ger karaktär till hela området och tydliggör Lövholmens historiska lager.

Betonggalleriet och Rederiet sparas i sin helhet. I Snickeriet som genomgår en volymmässig förändring kan med fördel en mobilitetshub för kvarter 6 finnas men plats för cykelpool, kvarterets lådcyklar och ett cykelkök med möjligheter till lagning och social samvaro. Husen har ljusa putsfasader som kontrasterar mot de nya kvarterens mer rödbruna kulörton.

Bebyggelsens grammatik

För att den nya kvartersstrukturen ska fungera behöver Snickeriets fotavtryck reduceras och rivs tillsammans med senare tillbyggnader. Det gör att husets volym framträder tydligare men samtidigt att nya fasader där det tidigare varit motbyggt ska gestaltas. Fasaderna har idag en ljus gul puts med markeringar för pelarlägen och en våningsindelning på fasaden vänd mot norr. Fasaderna mot söder är enklare utformad.

Delar som rivs vid Snickeriet (B) – (ÅWL 2022).

Flygvy över de befintliga husen – visar hur de befintliga husen intill kvarter 6 förändras och anpassas till den nya strukturen,

Fasadgestaltning

De nya fasader som tas fram och återskapas när delar rivs kommer att anpassas till den användning huset kommer att få. De utformas så att de håller ihop gestaltungs-mässigt med det befintliga huset men kan ändå avläsas som nutida tillägg. De anpassas när det gäller fönster och glasöppningar till de funktioner som kommer att inrymmas. De nya fasaddelarna putsas i kulör och gräng lika intilliggande befintliga.

Material och klang

De befintliga husen behåller sina nuvarande kulörtoner med fasader i puts. De kontrasterar där med till de nya kvarterens rödare toner och blir en tydlig påminnelse om områdets historia och tidigare årsringar.

Bostadsgården

De befintliga husen har ingen bostadsgård men angränsar till förskolegården vid kvarter 6 och allmän platsmark vid Kulturplatsen.

Husens nuvarande – kulörer behålles.

Del av snickeriet rivs.

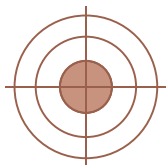

Bilder på husen idag –
(Bilder: ÅWL Arkitekter, 2022).

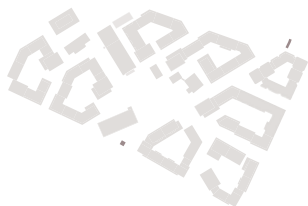

Betongalleriet Rederiet Snickeriet Kvarter 6

Sektion genom kvarteret – (skala 1:1000).

BYGGNADEN

Portvaktshuset idag – rött tegel med ett platt tak som avslutas i en kornisch. Stor lucka/fönster mot Lövholmsvägen.

Portvaktshuset när det begav sig – tydlig entrémarkör.

Portvaktshuset och Uppfordringsverket

Portvaktshuset

Portvaktshuset från 1944 ritat av Nils Tesch, utgjorde entrén till Beckers verksamhetsområde under större delen av 1900-talet. Fabriksarbetarna passerade genom portvaktshusets grindar varje dag och huset påminner om människors rörelser i fabriksområdet. Portvaktshuset idag är en rest av färgfabrikens verksamhet och en källa till kunskap och förståelse för platsens historia. Ett bevarande av denna anspråkslösa byggnad i ett nytt läge framför Beckers kontorshus markerar entrépunkten in till hela Lövholmen. Den nya platsen är vald för att den utgör den viktigaste entrépunkten in i området intill tvärbanans hållplats.

Ny användning

Byggnaden föreslås monteras ner och flyttas till sin nya plats, centralt på entréplatsen framför Beckers kontorshus. Ett återbruk av byggnaden bör ske med omsorg om dess utformning. Önskvärt vore att i byggnaden inrymma en enklare servering eller kiosk. Vidare studier får visa huruvida detta är möjligt med hänsyn till tillgänglighet, antikvariska och tekniska aspekter mm. Om det visar sig omöjligt att inrymma utåtriktad verksamhet i byggnaden kan den utföras som monter, kanske för konst, kanske med berättelser om Lövholmens historia, upplyst som en lykta kvällstid och ett smycke för sin plats.

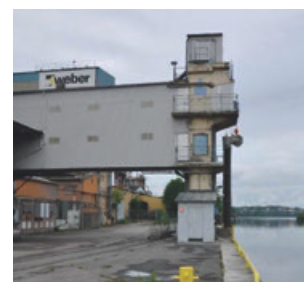
Idé för Portvaktshuset – möjlig kiosk eller servering.

Uppfordringsverket

Uppfordringsverket från 1948 av arkitekt Gustaf Lettström är en tydlig rest från cementtillverkningen och ett uttryck för efterkrigstidens sakliga industribyggande. Uppfordringsverket på Cementas kaj var en del av siloanläggningens funktion och tydliggör att industriell verksamhet bedrivits på platsen. Uppfordringsverket ger en tydlig bild av den lastning och lossning som skedde mellan silo och fartyg. Tillsammans med de järnvägsspår som ligger under den utgör Uppfordringsverket en viktig källa till kunskap och förståelse för den verksamhet som bedrivits här.

Roll i stadsbilden

Uppfordringsverket är inte en byggnad på så sätt att den enkelt kan rymma någon verksamhet. Istället bör den ses som en skulptur eller installation på kajen. Den agerar fondmotiv till den genomgående diagonala gatan i strukturen och får en framskjuten plats i den nya stadsbilden. Byggnaden är idag kraftigt förändrad jämfört med ursprungsutförandet som kan ha haft en mer öppen fackverkskonstruktion runt ett transportband i en våning och ett slankare, putsat torn vid kajkanten. Fördjupade studier får visa på möjligheten att montera ner nyare tilllägg och plåtklädnad för att frigöra en smäcker fackverkskonstruktion i endast en våning. Denna konstruktion kan belysas kvällstid och bli ett tydligt blickfång på kajen.

Idé för Uppfordringsverket - ett blickfång på kajen och värdebäare.

Uppfordringsverket idag

– Tillsammans med bevarade järnvägsspår på kajen blir Uppfordringsverket en tydlig rest från cementtillverkningen.

Stockholms
stad